

NEWSLETTER

15

Απρίλιος – Ιούνιος 2022

Jean Monnet Chair
EU Tax Policy & Administration

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



ARISTOTLE
UNIVERSITY OF
THESSALONIKI

Περιεχόμενα

I. Πρόλογος της κατόχου της έδρας κα Κατερίνας Σαββαΐδου

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

A. Ευρωπαϊκή Επιτροπή

B. Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γ. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Δ. Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ε. Ειδική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF - Financial Action Task Force)

ΣΤ. Στατιστική Υπηρεσία της ΕΕ (Eurostat)

Ζ. Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

III. Δράσεις του ΟΟΣΑ

IV. Δράσεις της έδρας Jean Monnet

A. Ομιλίες της κατόχου της έδρας Κατερίνας Σαββαΐδου και της ερευνήτριας Βασιλικής Αθανασάκη και της συνεργάτιδος Γεωργίας Φουντουκίδου σε επιμορφωτικά συνέδρια και ημερίδες

B. Δημοσίευση φορολογικών νέων (tax flash)

Γ. Δημοσίευση βιβλίων και άρθρων

Δ. Διοργάνωση συνεδρίων

V. Αρθρογραφία

A. Μελέτες, άρθρα και σχόλια αποφάσεων

A.1. Παρουσίαση του Θεόδωρου Φορτσάκη, Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, τ. Πρύτανη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με τίτλο “Fiscal incentives and state aid compatibility, also in respect of harmful tax competition” στο Athens EU State Aid Conference 2022: Key Issues for Greece που διοργανώθηκε από το Centre of International and European Economic Law και την Hellenic Association for European Law και που διεξήχθη στις 23/6/2022.

Περιεχόμενα

A.2. Παρουσίαση του κυρίου Ελευθέριου Ράντου, Δικηγόρου, Εταίρου στη Δικηγορική Εταιρεία “Dryllerakis and Associates”, με τίτλο “State Aid to the Maritime Sector: The High-Stake Debate on the Greek Fiscal Regime” στο Athens EU State Aid Conference 2022: Key Issues for Greece που διοργανώθηκε από το Centre of International and European Economic Law και την Hellenic Association for European Law και που διεξήχθη στις 23/6/2022.

A.3. Παρουσίαση του κυρίου Βασίλειου Βύζα, Leader of Tax & Legal Business Unit - PwC Greece, με τίτλο “Fiscal State Aid: A Tool to Counter Corporate Tax Avoidance?” στο Athens EU State Aid Conference 2022: Key Issues for Greece που διοργανώθηκε από το Centre of International and European Economic Law και την Hellenic Association for European Law και που διεξήχθη στις 23/6/2022.

A.4. Παρουσίαση της κυρίας Κατερίνας Σαββαΐδου, Αναπληρώτριας Καθηγήτριας της Νομικής Σχολής ΑΠΘ, Κατόχου της Έδρας Jean Monnet στην Ευρωπαϊκή Φορολογική Πολιτική και Διοίκηση, με τίτλο “State Aid and Tax Rulings” στο Athens EU State Aid Conference 2022: Key Issues for Greece που διοργανώθηκε από το Centre of International and European Economic Law και την Hellenic Association for European Law και που διεξήχθη στις 23/6/2022.

VI. Επισκόπηση αρθρογραφίας σε επιστημονικά περιοδικά

A. Ελληνική αρθρογραφία

B. Ξενόγλωσση αρθρογραφία

I. Πρόλογος της κατόχου της έδρας κα Κατερίνας Σαββαΐδου

Αγαπητοί Αναγνώστες,

Το τρίμηνο αυτό υπήρξαν σημαντικές εξελίξεις αναφορικά με τη δημοσιονομική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προέβη στη δημοσίευση πρότασης για την τροποποίηση του Δημοσιονομικού Κανονισμού με σκοπό την ευθυγράμμιση των δημοσιονομικών κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της ΕΕ της περιόδου 2021-2027, ενώ το Συμβούλιο της ΕΕ ενέκρινε τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του σχετικά με τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων των κρατών μελών για το 2022 στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού εξαμήνου.

Παράλληλα σημαντικές εξελίξεις σημειώθηκαν και στο πεδίο της φορολογικής πολιτικής. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε τη δημιουργία έκπτωσης φόρου για τη μείωση της στρέβλωσης που προκαλείται από την ευνοϊκή μεταχείριση του χρέους έναντι του μετοχικού κεφαλαίου (DEBRA), προκειμένου να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να αποκτήσουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση που χρειάζονται και να καταστούν ανθεκτικότερες.

Βεβαίως, στο παρόν σημείωμα γίνεται αναφορά στην πολυαναμενόμενη απόφαση του Δικαστηρίου της ΕΕ αναφορικά με τη συμβατότητα με το ενωσιακό δίκαιο και ιδίως την ελευθερία παροχής υπηρεσιών της βελγικής νομοθεσίας και ειδικότερα την θεσπιζόμενη από αυτήν υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών κτηματομεσιτικής διαμεσολάβησης και ιδίως τους υπευθύνους για ηλεκτρονική πλατφόρμα καταλυμάτων να διαβιβάζουν στη φορολογική αρχή ορισμένα στοιχεία σχετικά με τις συναλλαγές που αφορούν τουριστικά καταλύματα (υπόθεση Airbnb Ireland).

Τέλος, σημαντικές εξελίξεις υπήρξαν και στον τομέα καταπολέμησης ξεπλύματος βρώμικου χρήματος. Ειδικότερα, η Ειδική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF) διενεργεί επανεξέταση της Σύστασης 25 (R.25) σχετικά με τη διαφάνεια και την πραγματική ιδιοκτησία (ΟΠ) των νομικών ρυθμίσεων, ενώ οι νέοι κανόνες για τα κρυπτονομίσματα θα διασφαλίσουν

I. Πρόλογος της κατόχου της έδρας κα Κατερίνας Σαββαΐδου

ότι οι πάροχοι προτού διαθέσουν τα κρυπτογραφικά στοιχεία στους δικαιούχους θα πρέπει να επαληθεύσουν ότι η πηγή του περιουσιακού στοιχείου δεν υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα ή κυρώσεις και ότι δεν υπάρχουν κίνδυνοι νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Τέλος, σημαντική είναι και η παρακολούθηση τόσο από τον ΟΟΣΑ όσο και από την ΕΕ της επίτευξης των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (SDGs). Σύμφωνα με σχετική Έκθεση του ΟΟΣΑ, οι χώρες του ΟΟΣΑ προχωρούν αργά στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης έως το 2030, καθώς παρά την πρόοδο που σημειώθηκε από την έγκριση της Ατζέντας 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και των 17 Στόχων της, οι χώρες του ΟΟΣΑ έχουν εκπληρώσει ή πλησιάζουν να επιτύχουν μόνο το ένα τέταρτο των στόχων για τους οποίους μπορούν να μετρηθούν οι επιδόσεις. Παράλληλα, η Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat),

δημοσίευσε την έκθεσή της για την παρακολούθηση της προόδου για την επίτευξη των ΣΒΑ στο πλαίσιο της ΕΕ, στο οποίο επισημαίνει ότι η ΕΕ έχει σημειώσει πρόοδο για την επίτευξη των περισσότερων στόχων κατά την τελευταία πενταετία, σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Επιτροπής σε βασικούς τομείς πολιτικής, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η ψηφιακή στρατηγική και το σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

Καλή ανάγνωση και να είστε όλοι καλά
Κατερίνα Σαββαΐδου



II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

A. Ευρωπαϊκή Επιτροπή

A.1. Πρόταση για περαιτέρω ενίσχυση βασικών κανόνων για τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ

Η Επιτροπή πρότεινε στοχευμένες προσαρμογές των δημοσιονομικών κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είναι γνωστοί ως δημοσιονομικός κανονισμός.

Η πρόταση έχει ως κύριο στόχο την ευθυγράμμιση των υφιστάμενων κανόνων με τον τρέχοντα μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της περιόδου 2021-2027 και την επίτευξη περαιτέρω βελτίωσης στα ήδη ισχύοντα πολύ υψηλά πρότυπα των δημοσιονομικών κανόνων της ΕΕ, για την ανάπτυξη πιο διαφανούς, καλύτερα προστατευμένου και πιο ευέλικτου προϋπολογισμού της Ένωσης.

Τα κύρια στοιχεία της σημερινής πρότασης έχουν ως σκοπό να διασφαλίσουν:

αύξηση της διαφάνειας του προϋπολογισμού της ΕΕ:

- με βελτίωση της ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τη χρήση του προϋπολογισμού της ΕΕ και σχετικά με τους αποδέκτες της χρηματοδότησης της ΕΕ μέσω βελτιωμένης δημόσιας βάσης δεδομένων που θα καλύπτει όλες τις μεθόδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού,
- με ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των λογιστικών και άλλων ελέγχων χάρη στην υποχρεωτική συλλογή δεδομένων σχετικά με τους αποδέκτες των κονδυλίων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των πραγματικών δικαιούχων τους,
- με χρήση ολοκληρωμένου συστήματος ΤΠ για την εξόρυξη δεδομένων και τη βαθμολόγηση κινδύνων σε όλες τις μεθόδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ για να εντοπίζονται, μεταξύ άλλων, κίνδυνοι παρατυπιών, απάτης και σύγκρουσης συμφερόντων,

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

καλύτερα προστατευμένο προϋπολογισμό της ΕΕ:

- με ενίσχυση του συστήματος έγκαιρου εντοπισμού και αποκλεισμού της Επιτροπής, ώστε αυτή να μπορεί να εντοπίζει τους αποδέκτες χρηματοδότησης της ΕΕ που παραβιάζουν τους ενωσιακούς κανόνες και να τους αποκλείει από τη χρηματοδότηση,
- με διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του συστήματος αυτού στην επιμερισμένη διαχείριση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού (όπου η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό από κοινού με τα κράτη μέλη της ΕΕ), π.χ. για χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης ή στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,
- με επικαιροποίηση του ορισμού της σύγκρουσης συμφερόντων, ο οποίος δικαιολογεί την απόρριψη συμμετεχόντων από διαδικασίες ανάθεσης σε περίπτωση ανίχνευσης σύγκρουσης συμφερόντων,

- με αύξηση της αποδοτικότητας και της ποιότητας των λογιστικών και άλλων ελέγχων μέσω της ψηφιοποίησης και της χρήσης αναδυόμενων τεχνολογιών, σύμφωνα με τη δέσμευση της Επιτροπής για ψηφιακές πρακτικές.

πιο ευέλικτο προϋπολογισμό της ΕΕ:

- με παροχή σαφούς νομικού πλαισίου για τις προμήθειες σε καταστάσεις κρίσης, για παράδειγμα επιτρέποντας στα θεσμικά όργανα της ΕΕ να προμηθεύονται εξ ονόματος των κρατών μελών της ΕΕ ή να ενεργούν ως κεντρική αρχή προμηθειών,
- με προσθήκη νέου μέσου εκτέλεσης του προϋπολογισμού για να διασφαλιστεί ότι η Επιτροπή μπορεί να συμβάλει σε παγκόσμιες πρωτοβουλίες (δηλ. δραστηριότητες πολλαπλών χορηγών, οι οποίες περιλαμβάνουν τη συγκέντρωση κονδυλίων για τη στήριξη παγκόσμιων στόχων σε τομείς όπως η κλιματική αλλαγή, η εκπαίδευση, η καταπολέμηση του AIDS, της φυματίωσης και της ελονοσίας).

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Η εν λόγω πρόταση θα αποτελέσει τώρα αντικείμενο διαπραγματεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη της ΕΕ στο Συμβούλιο με σκοπό την ταχεία έγκρισή της. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με αυτά τα δύο θεσμικά όργανα για να διασφαλίσει ότι οι αιτούντες και οι αποδέκτες κονδυλίων της ΕΕ μπορούν να αρχίσουν να επωφελούνται από τους νέους κανόνες το συντομότερο δυνατόν.

Σημειώνεται ότι ο δημοσιονομικός κανονισμός καθορίζει βασικούς κανόνες για τη διαχείριση του προϋπολογισμού, τον τρόπο με τον οποίο παρέχεται η χρηματοδότηση της ΕΕ στους δικαιούχους και τον τρόπο με τον οποίο τα θεσμικά όργανα της ΕΕ διαχειρίζονται τα οικονομικά τους. Θεσπίζει κανόνες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα θεσμικά όργανα της ΕΕ προμηθεύονται έργα, αγαθά και υπηρεσίες, απονέμουν επιχορηγήσεις και βραβεία και κάνουν χρήση χρηματοδοτικών μέσων ή δημοσιονομικών εγγυήσεων.

Το 2018, οι δημοσιονομικοί κανόνες της ΕΕ υποβλήθηκαν σε σημαντική αναθεώρηση, ώστε να ευθυγραμμιστούν με τον προηγούμενο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της περιόδου 2014-2020 και να προετοιμαστούν για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της περιόδου 2021-2027. Ο δημοσιονομικός κανονισμός του 2018 ενσωμάτωσε τους προηγούμενους κανόνες εφαρμογής σε «ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων» που επιτρέπει να συμπεριλαμβάνονται όλοι οι γενικοί δημοσιονομικοί κανόνες στον δημοσιονομικό κανονισμό.

Ωστόσο, μετά την έγκριση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου της περιόδου 2021-2027 και των προγραμμάτων δαπανών της Ένωσης, κρίθηκε αναγκαία περαιτέρω τροποποίηση.

Για τον σκοπό αυτό, πραγματοποιήθηκε δημόσια διαβούλευση κατά την περίοδο Ιουλίου-Οκτωβρίου 2021 και εξετάστηκαν προσεκτικά υπόψη οι ληφθείσες παρατηρήσεις. Το μεγαλύτερο μέρος αυτών των παρατηρήσεων αντικατοπτρίζεται δεόντως στην πρόταση της Επιτροπής.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Ο επίτροπος κ. Γιοχάνες Χαν, αρμόδιος για τον Προϋπολογισμό και τη Διοίκηση, δήλωσε τα εξής: «Η σημερινή πρόταση επιδιώκει να παράσχει ασφάλεια στους αποδέκτες των κονδυλίων της ΕΕ, επιτρέποντας παράλληλα στον προϋπολογισμό να ανταποκρίνεται καλύτερα σε περιόδους κρίσης και καθιστώντας τη διαχείριση του προϋπολογισμού εξ ορισμού ψηφιακή. Οι πρόσφατες εμπειρίες μάς έχουν διδάξει ότι η ετοιμότητά μας για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων καταστάσεων συμβάλει στην επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων για όλους. Προσβλέπω σε εποικοδομητικές συζητήσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη στο Συμβούλιο με σκοπό την άμεση εφαρμογή των κανόνων αυτών προς όφελος όλων.»

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

A.2. Δημοσίευση Δελτίου Τύπου της Επιτροπής αναφορικά με τη σταδιακή κατάργηση του προσωρινού πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις COVID

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα καταργήσει σταδιακά το προσωρινό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις COVID, το οποίο θεσπίστηκε στις 19 Μαρτίου 2020 και τροποποιήθηκε τελευταία στις 18 Νοεμβρίου 2021, με σκοπό να επιτραπεί στα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας στο πλαίσιο της πανδημίας του κορονοϊού. Το προσωρινό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις COVID δεν θα παραταθεί πέραν της τρέχουσας ημερομηνίας λήξης, που είναι η 30ή Ιουνίου 2022 για τα περισσότερα από τα παρεχόμενα εργαλεία. Το υφιστάμενο σχέδιο σταδιακής κατάργησης και μετάβασης δεν θα αλλάξει, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας των κρατών μελών να προβλέπουν ειδικά μέτρα στήριξης των επενδύσεων και της φερεγγυότητας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022 και τις 31 Δεκεμβρίου 2023 αντίστοιχα, όπως ανακοινώθηκε ήδη τον Νοέμβριο του περασμένου έτους.

Το προσωρινό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις εγκρίθηκε στις 19 Μαρτίου 2020 και τροποποιήθηκε για πρώτη φορά στις 3 Απριλίου 2020, για την αύξηση των δυνατοτήτων δημόσιας στήριξης της έρευνας, των δοκιμών και της παραγωγής προϊόντων σχετικών με την καταπολέμηση της έξαρσης του κορονοϊού, με στόχο την προστασία των θέσεων εργασίας και την περαιτέρω στήριξη της οικονομίας. Στις 8 Μαΐου 2020, η Επιτροπή ενέκρινε δεύτερη τροποποίηση με την οποία επέκτεινε το πεδίο εφαρμογής του προσωρινού πλαισίου COVID σε μέτρα ανακεφαλαιοποίησης και χρέους μειωμένης εξασφάλισης. Στις 29 Ιουνίου 2020, η Επιτροπή ενέκρινε τρίτη τροποποίηση με την οποία επέκτεινε το πεδίο εφαρμογής του προσωρινού πλαισίου COVID για την περαιτέρω στήριξη των πολύ μικρών, μικρών και νεοφυών επιχειρήσεων και την παροχή κινήτρων για ιδιωτικές επενδύσεις. Στις 13 Οκτωβρίου 2020, η Επιτροπή παρέτεινε το προσωρινό πλαίσιο COVID έως τις 30 Ιουνίου 2021 (με εξαίρεση τα μέτρα ανακεφαλαιοποίησης που θα μπορούν να χορηγούνται έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2021) και έδωσε τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να καλύψουν μέρος των μη καλυπτόμενων πάγιων δαπανών των επιχειρήσεων που επλήγησαν από την κρίση.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Στις 28 Ιανουαρίου 2021, η Επιτροπή ενέκρινε πέμπτη τροποποίηση που επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του προσωρινού πλαισίου COVID αυξάνοντας τα ανώτατα όρια που καθορίζονται σε αυτό και επιτρέποντας, έως το τέλος του 2022, τη μετατροπή ορισμένων επιστρεπτέων μέσων σε άμεσες επιχορηγήσεις. Στις 18 Νοεμβρίου 2021, η Επιτροπή παρέτине το προσωρινό πλαίσιο COVID έως τις 30 Ιουνίου 2022 και θέσπισε δύο νέα μέτρα για τη δημιουργία άμεσων κινήτρων για μελλοντοστρεφείς ιδιωτικές επενδύσεις και μέτρα στήριξης της φερεγγυότητας, για επιπρόσθετη περιορισμένη περίοδο.

Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν όλα τα στοιχεία του προσωρινού πλαισίου έως τις 30 Ιουνίου 2022. Μετά την ημερομηνία αυτή, τα κράτη μέλη θα μπορούν ακόμη να μετατρέπουν δάνεια σε περιορισμένα ποσά ενίσχυσης με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, εφαρμόζοντας τους όρους του προσωρινού πλαισίου και εφόσον αυτό προβλέπεται στα εθνικά τους καθεστώτα. Η μετατροπή αυτή θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί υπό αυστηρούς όρους για τη διαγραφή δανείων ή τμημάτων αυτών προς όφελος δανειοληπτών που δεν είναι σε θέση να τα εξοφλήσουν. Ομοίως, τα κράτη μέλη θα μπορούν επίσης να διαθέτουν καθεστώτα που επιτρέπουν την αναδιάρθρωση δανείων, για παράδειγμα με την παράταση της διάρκειάς τους ή τη μείωση των εφαρμοστέων επιτοκίων, εντός συγκεκριμένων ορίων.

Εδρα Jean Monnet στην Ευρωπαϊκή Φορολογική Πολιτική και Διοίκηση, ΑΠΘ, Όλα τα δικαιώματα κατοχυρωμένα, 2022



II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Επιπλέον, η επενδυτική στήριξη για τη βιώσιμη ανάκαμψη θα είναι δυνατή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022 και η στήριξη της φερεγγυότητας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Η εκτελεστική αντιπρόεδρος, κ. Μαργκρίτε Βέστεϊγιερ, αρμόδια για την πολιτική ανταγωνισμού, δήλωσε: «Από την αρχή της πανδημίας, το προσωρινό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις COVID έδωσε τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να παρέχουν έγκαιρη, στοχευμένη και αναλογική στήριξη στις επιχειρήσεις που έχουν ανάγκη, διαφυλάσσοντας παράλληλα τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά και διατηρώντας οριζόντιους όρους που ισχύουν για όλους.

Το εν λόγω πλαίσιο επέτρεψε στα κράτη μέλη να ενεργήσουν γρήγορα και αποτελεσματικά ώστε να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις που επλήγησαν από την κρίση, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι η στήριξη θα εξακολουθήσει να περιορίζεται σε όσους την χρειάζονται πραγματικά.

Μέχρι σήμερα, η Επιτροπή εξέδωσε περισσότερες από 1300 αποφάσεις στο πλαίσιο της πανδημίας του κορονοϊού, εγκρίνοντας σχεδόν 950 εθνικά μέτρα για εκτιμώμενο συνολικό ποσό κρατικών ενισχύσεων περίπου 3,2 τρισ. ευρώ. Όλες οι ενισχύσεις που έχουν εγκριθεί μέχρι σήμερα ήταν αναγκαίες και αναλογικές. Φυσικά, άλλο είναι το ύψος των ενισχύσεων που κοινοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη και εγκρίθηκαν από την Επιτροπή και άλλο είναι το ποσό που πράγματι δαπανήθηκε. Με βάση τα στοιχεία που παρείχαν τα κράτη μέλη, για το διάστημα από τα μέσα Μαρτίου 2020 έως τα τέλη Ιουνίου 2021, από τις ενισχύσεις ύψους άνω των 3 τρισ. ευρώ που εγκρίθηκαν κατά την εν λόγω περίοδο, δαπανήθηκαν στην πραγματικότητα περίπου 730 δισ. ευρώ.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Το σημαντικότερο είναι ότι, με το προσωρινό πλαίσιο, η Επιτροπή έχει σχεδιάσει ένα σύνολο οριζόντιων κανόνων κατά τρόπο που σέβεται την ποικιλομορφία των επιλογών που προτιμούν τα κράτη μέλη για τη στήριξη των οικονομιών τους. Μέσω αυτού του πλαισίου, έχει παρασχεθεί στήριξη σε επιχειρήσεις όλων των μεγεθών και δυνητικά όλων των τομέων της οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, των αεροπορικών εταιρειών και των γεωργών, καθώς και της έρευνας σχετικά με τη νόσο COVID-19 και της διοργάνωσης εκδηλώσεων, μεταξύ πολλών άλλων.

Σήμερα, μετά από δύο και πλέον χρόνια, διαπιστώνουμε επιτέλους μια συνολική βελτίωση της υγειονομικής κρίσης στην Ευρώπη, με τον αριθμό των λοιμώξεων από τη νόσο COVID-19 να είναι υπό έλεγχο και το ποσοστό εμβολιασμού σχετικά υψηλό. Με τη σταδιακή άρση των περιοριστικών μέτρων, η ευρωπαϊκή οικονομία άρχισε να κάνει τα πρώτα βήματα προς την ανάκαμψη μετά την υγειονομική κρίση. Όπως δήλωσε η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της σχετικά με τα επόμενα βήματα για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, αυτή η χαλάρωση των κανόνων αποτελεί επίσης σημαντική ανακούφιση για τις οικονομίες μας, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν θα πρέπει να συνεχίσουμε να επαγρυπνούμε.

Η βελτίωση της οικονομικής κατάστασης λόγω της χαλάρωσης των περιορισμών είναι ο κύριος λόγος για τον οποίο αποφασίσαμε να μην παρατείνουμε το προσωρινό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις COVID πέραν της 30ής Ιουνίου 2022, με εξαίρεση τα μέτρα στήριξης των επενδύσεων και της φερεγγυότητας, τα οποία θα ισχύουν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022 και τις 31 Δεκεμβρίου 2023 αντίστοιχα, όπως προβλέπουν ήδη οι ισχύοντες κανόνες. Τα δύο αυτά εργαλεία είναι πράγματι πολύ σημαντικά για την επανεκκίνηση της οικονομίας και την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων για ταχύτερη, πιο πράσινη και πιο ψηφιακή ανάκαμψη και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να παραμείνουν στη διάθεση των κρατών μελών για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από τα άλλα μέτρα.

Επιτρέψτε μου επίσης να υπογραμμίσω ότι η κατάργηση θα είναι σταδιακή και συντονισμένη και ότι οι επιχειρήσεις που έχουν πληγεί δεν θα στερηθούν ξαφνικά τη στήριξη που έχουν ανάγκη. Το προσωρινό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις COVID προβλέπει ήδη μια ευέλικτη μετάβαση, ιδίως για τις επιλογές μετατροπής και αναδιάρθρωσης των χρεωστικών μέσων (π.χ. εγγυήσεις, δάνεια, επιστρεπτέες προκαταβολές) σε άλλες μορφές ενίσχυσης, όπως άμεσες επιχορηγήσεις, έως τις 30 Ιουνίου 2023, με σαφείς διασφαλίσεις.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Είμαστε έτοιμοι να παράσχουμε όλη την αναγκαία καθοδήγηση και στήριξη στα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια της σταδιακής κατάργησης. Τέλος, η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις μελλοντικές εξελίξεις και θα ενεργήσει εκ νέου γρήγορα εάν παραστεί ανάγκη.

Μολονότι όλοι μας ανυπομονούμε να αφήσουμε πίσω μας την αποσταθεροποιητική αυτή πανδημία, έχουμε επίσης πλήρη επίγνωση του γεγονότος ότι ο πόλεμος στην Ευρώπη επισκιάζει τα θετικά μηνύματα ανάκαμψης. Οι Ουκρανοί καταβάλλουν το υψηλότερο τίμημα για τον άλογο και παράνομο επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της χώρας τους. Ο πόλεμος αυτός προκαλεί ακόμη μια διαταραχή στην ευρωπαϊκή οικονομία και έχει σοβαρό αντίκτυπο στην ανάκαμψη. Ενώ εξακολουθούμε να συντονίζουμε τις προσπάθειες για την περαιτέρω στήριξη της Ουκρανίας και του λαού της και για την επιβολή αυστηρών κυρώσεων στη Ρωσική Ομοσπονδία για αυτόν τον βάνανσο και αδίστακτο πόλεμο, αναλαμβάνουμε επίσης δράση για τον μετριασμό των οικονομικών επιπτώσεων αυτής της γεωπολιτικής κρίσης στις εταιρείες και τους τομείς που έχουν πληγεί σοβαρά. Κάθε κρίση είναι διαφορετική και απαιτεί στοχευμένα εργαλεία.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή ενέκρινε προσωρινό πλαίσιο κρίσης, το οποίο παρέχει στα κράτη μέλη τη σωστή εργαλειοθήκη για την αντιμετώπιση των συνεπειών της τρέχουσας γεωπολιτικής κρίσης, διασφαλίζοντας ότι το κατάλληλο επίπεδο στήριξης παραμένει διαθέσιμο για τις επιχειρήσεις και τους τομείς που πλήττονται σοβαρά. Το πλαίσιο αυτό θα παραμείνει σε εφαρμογή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022 και η Επιτροπή θα αξιολογήσει πριν από την ημερομηνία αυτή εάν χρειάζεται να παραταθεί, επανεξετάζοντας παράλληλα το περιεχόμενο και το πεδίο εφαρμογής του πλαισίου με βάση τις εξελίξεις στις αγορές ενέργειας και σε άλλες αγορές εισροών, αφενός, και τη γενική οικονομική κατάσταση, αφετέρου.

Επιπλέον, οι ισχύοντες κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις προβλέπουν ακόμη πολλές δυνατότητες που είναι συνεχώς στη διάθεση των κρατών μελών, όπως μέτρα για την παροχή αποζημίωσης σε επιχειρήσεις για ζημίες που υπέστησαν άμεσα λόγω εξαιρετικών περιστάσεων ή μέτρα που βοηθούν τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν ελλείψεις ρευστότητας και τις επιχειρήσεις που χρειάζονται επείγουσα ενίσχυση διάσωσης.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Οι δυνατότητες αυτές, παράλληλα με το νέο προσωρινό πλαίσιο κρίσης, θα παραμείνουν φυσικά διαθέσιμες στα κράτη μέλη και μετά τη σταδιακή κατάργηση του προσωρινού πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις COVID.»

A.3. Πρόταση φορολογικών κινήτρων για μετοχικό κεφάλαιο της Επιτροπής, για τη στήριξη των επιχειρήσεων να αναπτυχθούν και να καταστούν ισχυρότερες και ανθεκτικότερες (DEBRA)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε τη δημιουργία έκπτωσης φόρου για τη μείωση της στρέβλωσης που προκαλείται από την ευνοϊκή μεταχείριση του χρέους έναντι του μετοχικού κεφαλαίου (DEBRA), προκειμένου να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να αποκτήσουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση που χρειάζονται και να καταστούν ανθεκτικότερες. Το μέτρο αυτό θα στηρίξει τις επιχειρήσεις με τη θέσπιση έκπτωσης φόρου που θα παρέχει στο μετοχικό κεφάλαιο την ίδια φορολογική μεταχείριση με το χρέος. Η πρόταση ορίζει ότι η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου φορολογούμενης εταιρείας από το ένα φορολογικό έτος στο άλλο θα εκπίπτει από τη φορολογητέα βάση της, όπως και στην περίπτωση του χρέους.

Η πρωτοβουλία αυτή αποτελεί μέρος της στρατηγικής της ΕΕ για τη φορολογία των επιχειρήσεων, η οποία αποσκοπεί στη διασφάλιση ενός δίκαιου και αποδοτικού φορολογικού συστήματος σε ολόκληρη την ΕΕ και συμβάλλει στην Ένωση Κεφαλαιαγορών, καθιστώντας τη χρηματοδότηση πιο προσιτή στις επιχειρήσεις της ΕΕ και προωθώντας την ολοκλήρωση των εθνικών κεφαλαιαγορών σε μια πραγματική ενιαία αγορά.

Η στρέβλωση υπέρ της ευνοϊκής μεταχείρισης του χρέους που εξακολουθεί να υφίσταται στους φορολογικούς κανόνες, σύμφωνα με την οποία οι επιχειρήσεις μπορούν να αφαιρούν τόκους που συνδέονται με τη χρηματοδότηση μέσω χρέους –όχι όμως και το κόστος που σχετίζεται με τη χρηματοδότηση μέσω μετοχικού κεφαλαίου– μπορεί να ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις να αναλάβουν χρέος παρά να αυξήσουν το μετοχικό κεφάλαιο για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξής τους. Τα υπερβολικά επίπεδα χρέους καθιστούν τις επιχειρήσεις ευάλωτες σε απρόβλεπτες μεταβολές στο επιχειρηματικό περιβάλλον. Το συνολικό χρέος των μη χρηματοοικονομικών εταιρειών στην ΕΕ ανήλθε σε περίπου 14,9 τρισεκατομμύρια ευρώ το 2020 ή 111 % του ΑΕΠ.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Στο πλαίσιο αυτό, αξίζει να επισημανθεί ότι οι επιχειρήσεις με ισχυρή κεφαλαιακή δομή μπορεί να είναι λιγότερο ευάλωτες στους κλυδωνισμούς και έχουν περισσότερο την τάση να προβαίνουν σε επενδύσεις και να καινοτομούν. Ως εκ τούτου, η μείωση της υπερβολικής εξάρτησης από τη χρηματοδότηση μέσω χρέους και η στήριξη μιας πιθανής επανεξισορρόπησης της κεφαλαιακής δομής των επιχειρήσεων μπορούν να επηρεάσουν θετικά την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη. Η συνδυασμένη προσέγγιση της έκπτωσης φόρου για το μετοχικό κεφάλαιο και του περιορισμού της έκπτωσης τόκων αναμένεται να αυξήσει τις επενδύσεις κατά 0,26 % του ΑΕΠ, αλλά και το ίδιο το ΑΕΠ κατά 0,018 %.

Η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση απαιτούν νέες επενδύσεις σε καινοτόμες τεχνολογίες. Η φορολογία οφείλει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο ενθαρρύνοντας τις επιχειρήσεις να αναπτυχθούν και να επεκταθούν με βιώσιμο τρόπο και παρέχοντάς τους τα μέσα να το πράξουν. Η έκπτωση φόρου για τη χρηματοδότηση μέσω μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να διευκολύνει τις τολμηρές επενδύσεις σε τεχνολογίες αιχμής, ιδίως για τις νεοφυείς επιχειρήσεις και τις ΜΜΕ. Το μετοχικό κεφάλαιο είναι εξαιρετικά σημαντικό για τις ταχέως αναπτυσσόμενες καινοτόμες επιχειρήσεις στα αρχικά τους στάδια και τις επεκτεινόμενες επιχειρήσεις που επιθυμούν να είναι ανταγωνιστικές σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η DEBRA αποτελεί συνέχεια της ανακοίνωσης σχετικά με τη φορολογία των επιχειρήσεων για τον 21ο αιώνα, η οποία καθορίζει ένα μακροπρόθεσμο όραμα για τη δημιουργία δίκαιου και βιώσιμου επιχειρηματικού περιβάλλοντος και φορολογικού συστήματος της ΕΕ, καθώς και στοχευμένα μέτρα για την προώθηση των παραγωγικών επενδύσεων και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση αποτελεσματικής φορολόγησης.

Η πρόταση συμβάλλει επίσης στο σχέδιο δράσης της ΕΕ για την Ένωση Κεφαλαιαγορών (CMU), το οποίο έχει ως στόχο να συνδράμει τις επιχειρήσεις να συγκεντρώσουν τα κεφάλαια που χρειάζονται, ιδίως κατά την πορεία τους μετά την πανδημία. Η Ένωση Κεφαλαιαγορών παρέχει κίνητρα για μακροπρόθεσμες επενδύσεις με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης και ψηφιακής μετάβασης της οικονομίας της ΕΕ.

A.4. Επέκταση του μηχανισμού αντίστροφης χρέωσης ΦΠΑ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε σχέδιο πρότασης για την επέκταση της εφαρμογής του προαιρετικού μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης σε σχέση με τις παραδόσεις ορισμένων αγαθών και την παροχή υπηρεσιών που είναι πιθανό να

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

αποτελέσουν αντικείμενο απάτης και του Μηχανισμού Ταχείας Αντίδρασης κατά της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ. Το σχέδιο οδηγίας προτείνει την παράταση της εφαρμογής του μηχανισμού έως το τέλος του 2055.

Στην αιτιολογική έκθεση της οδηγίας σημειώνεται ότι οι διαπραγματεύσεις στο Συμβούλιο σχετικά με το οριστικό σύστημα ΦΠΑ βρίσκονται σε εξέλιξη και έτσι δεν είναι δυνατό το σύστημα να τεθεί σε ισχύ έως τον Ιούλιο του 2022. Κατά συνέπεια απαιτείται παράταση έως το τέλος του 2055, ώστε να επιτραπούν οι διαπραγματεύσεις και να παραταθούν τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης.

A.5. Ανασκόπηση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε την ανασκόπηση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η έκθεση εξετάζει τις απαντήσεις σε έντεκα ανοιχτές ερωτήσεις σχετικά με διαφορετικές πτυχές της οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ από 25 διαφορετικές χώρες, συμπεριλαμβανομένων 21 κρατών μελών της ΕΕ και τεσσάρων χωρών εκτός ΕΕ.

Η έκθεση σημειώνει ότι οι δημοσιονομικοί κανόνες των κρατών μελών θα πρέπει να γίνουν πιο φιλικόι προς την ανάπτυξη, να λαμβάνουν υπόψη τα κοινωνικά ζητήματα και να υποστηρίζουν τις πολιτικές προτεραιότητες για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Οι ερωτηθέντες υποστηρίζουν ότι ο κύριος στόχος των δημοσιονομικών κανόνων της ΕΕ πρέπει να είναι η υποστήριξη της ανθεκτικότητας των οικονομιών της ΕΕ σε σχέση με τους εξωτερικούς κραδασμούς και τη βιωσιμότητα του χρέους, καθώς και η υποστήριξη των πράσινων επενδύσεων και της κλιματικής πρόκλησης. Ένας μεγάλος αριθμός συμμετεχόντων στην έρευνα ζητά απλοποίηση, διαφάνεια και ισχυρότερη εθνική οικειοποίηση των δημοσιονομικών κανόνων. Η έκθεση επισημαίνει επίσης την ανάγκη για μια πιο μακροπρόθεσμη προοπτική για το διαρκώς μεταβαλλόμενο δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ και τη μείωση της εξάρτησης από πολύπλοκους δείκτες στους οποίους οι κυβερνήσεις δεν έχουν άμεσο έλεγχο.

A.6. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκινά τη δημόσια διαβούλευση σχετικά με ένα νέο σύστημα της ΕΕ για την παρακράτηση φόρων

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε ένα ερωτηματολόγιο δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με ένα νέο σύστημα παρακράτησης φόρων σε όλη την ΕΕ.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Τα στοιχεία που θα ληφθούν θα τροφοδοτήσουν την επερχόμενη νομοθετική πρωτοβουλία που προγραμματίζεται να εγκριθεί το 4ο τρίμηνο του 2022, η οποία στοχεύει να εισαγάγει ένα κοινό πανευρωπαϊκό σύστημα παρακράτησης φόρου επί των πληρωμών μερισμάτων ή τόκων. Το σχέδιο νόμου στοχεύει στην άρση των φραγμών στις διασυνοριακές επενδύσεις και θα περιλαμβάνει επίσης ένα σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ φορολογικών αρχών.

Η αρχική εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής της ΕΕ ορίζει ότι «Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα δημόσια δεδομένα από το 2016 το κόστος που σχετίζεται με τις διαδικασίες παρακράτησης επιστροφής φόρου, την απώλεια φόρου και το κόστος ευκαιρίας εκτιμάται σε αξία 8,4 δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως...Όταν ένας (φορολογικός) κάτοικος της ΕΕ πραγματοποιεί μια επένδυση σε αξίες σε άλλο κράτος μέλος, οι πληρωμές που λαμβάνονται ως αντάλλαγμα (μερίσματα ή τόκοι) υπόκεινται κανονικά σε παρακράτηση φόρου στη χώρα της επένδυσης (χώρα προέλευσης), με συντελεστή που είναι συχνά υψηλότερος από τον μειωμένο συντελεστή στη βάση μιας ισχύουσας διμερούς Συμβάσεως για τη διπλή φορολογία (DTC). Όπου ισχύει, προκειμένου να εξαιρεθεί η διπλή φορολόγηση, ο μη κάτοικος επενδυτής πρέπει στη συνέχεια να υποβάλει εκ των υστέρων αξίωση επιστροφής του υπερβάλλοντος φόρου που παρακρατήθηκε από τη χώρα προέλευσης.

Οι τρέχουσες διαδικασίες μπορούν να γίνουν αντικείμενο κατάχρησης, όπως φαίνεται πρόσφατα από έρευνα που διεξήχθη από ομάδα δημοσιογράφων που ανέφερε την ύπαρξη υποτιθέμενης φορολογικής απάτης μεγάλης κλίμακας γνωστής ως σύστημα «Cum/Ex» και το σχετικό σύστημα «Cum/Cum» σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ. Επιπλέον, τέτοιοι μηχανισμοί ελάφρυνσης της παρακράτησης φόρου για διασυνοριακές πληρωμές έχουν αποδειχθεί χρονοβόροι και απαιτούν πόρους και δαπανηρές διαδικασίες τόσο για τους επενδυτές όσο και για τις φορολογικές διοικήσεις, κυρίως λόγω της έλλειψης ψηφιοποιημένων διαδικασιών και της ύπαρξης πολύπλοκων και διαφορετικών μορφών στα κράτη μέλη. Σε ορισμένες περιπτώσεις, αυτό το υψηλό κόστος οδηγεί τους φορολογούμενους μη κατοίκους να παραιτηθούν από το δικαίωμά τους να υποβάλουν αίτηση για τα πλεονεκτήματα της φορολογικής σύμβασης που δικαιούνται, οδηγώντας έτσι σε διπλή φορολόγηση και ως συνέπεια σε λιγότερο ελκυστικές καθαρές αποδόσεις από ό,τι για τις εγχώριες επενδύσεις. Η ύπαρξη αναποτελεσματικών, επαχθών και δαπανηρών διαδικασιών για την ανάκτηση του πλεονάζοντος φόρου που καταβλήθηκε σε διασυνοριακό πλαίσιο αποθαρρύνει τις διασυνοριακές επενδύσεις στην Ένωση».

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Οι επιλογές πολιτικής που εξετάζονται για τη νέα νομοθετική πρόταση είναι οι εξής:

Επιλογή 1: Βελτίωση των διαδικασιών παρακράτησης της επιστροφής φόρου για να γίνουν πιο αποτελεσματικές: Αυτή η επιλογή συνεπάγεται την εφαρμογή πολλών μέτρων, στόχος των οποίων είναι η απλούστευση και ο εξορθολογισμός των διαδικασιών παρακράτησης της επιστροφής φόρου, καθιστώντας τις ταχύτερες και πιο διαφανείς. Αυτά τα μέτρα δεν περιορίζονται μεν, αλλά θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν: τη θέσπιση κοινών τυποποιημένων εντύπων και διαδικασιών της ΕΕ για την παρακράτηση αξιώσεων επιστροφής φόρου στην πηγή, ανεξάρτητα από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και την υποχρέωση ψηφιοποίησης των τρεχουσών διαδικασιών ελάφρυνσης που βασίζονταν μέχρι τώρα σε έντυπη μορφή.

Επιλογή 2: Καθιέρωση ενός πλήρους κοινού συστήματος ελάφρυνσης της ΕΕ στην πηγή: Αυτή η επιλογή συνεπάγεται την εφαρμογή ενός τυποποιημένου συστήματος σε επίπεδο ΕΕ για την παρακράτηση φόρου στην πηγή, με το οποίο εφαρμόζεται ο σωστός συντελεστής παρακράτησης φόρου, όπως προβλέπεται στο DTC, χρόνο πληρωμής από τον εκδότη του τίτλου, στον μη κάτοικο επενδυτή, με αποτέλεσμα να μην επιβαρύνεται με διπλή φορολογία.

Επιλογή 3: Ενίσχυση του υφιστάμενου πλαισίου διοικητικής συνεργασίας για την επαλήθευση του δικαιώματος στα πλεονεκτήματα της σύμβασης διπλής φορολογίας: Αυτή η επιλογή προβλέπει την υποβολή εκθέσεων και την επακόλουθη υποχρεωτική ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους σε αυτοματοποιημένη βάση, προκειμένου να διαβεβαιωθεί τόσο η χώρα διαμονής όσο και η χώρα προέλευσης ότι το σωστό επίπεδο φορολογίας έχει εφαρμοστεί στον μη κάτοικο επενδυτή.

Η διαβούλευση θέτει ερωτήματα σχετικά με τις παραπάνω επιλογές πολιτικής και θα είναι ανοιχτή για πληροφορίες έως τις 24 Ιουνίου 2022. Μπορείτε να σχολιάσετε μέσω του ιστότοπου Have Your Say.

A.7. Τελευταία δέσμη μέτρων από την Επιτροπή για την παραβίαση του δικαίου της ΕΕ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκδώσει μια σειρά από αποφάσεις για παραβάσεις ή προειδοποιητικές επιστολές που απευθύνονται στα κράτη μέλη για παραβίαση των νομικών υποχρεώσεών τους βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Η Γερμανία έλαβε μια επίσημη προειδοποιητική επιστολή σχετικά με τη διάκριση που προκαλεί η παρακράτηση φόρου στα μερίσματα/τόκους σε φιλανθρωπικούς οργανισμούς που είναι εγκατεστημένοι στο εξωτερικό, η οποία διαπιστώθηκε από την Επιτροπή πως αντίκειται στην ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων. Σύμφωνα με τη γερμανική φορολογική νομοθεσία, τα μερίσματα και οι τόκοι που καταβάλλονται σε φιλανθρωπικά ιδρύματα που έχουν την καταστατική έδρα τους ή τον τόπο διοίκησης στη Γερμανία είτε απαλλάσσονται από την παρακράτηση φόρου είτε επιστρέφεται ο παρακρατούμενος φόρος. Ωστόσο, τα μερίσματα και οι τόκοι που καταβάλλονται σε παρεμφερείς φιλανθρωπικές οργανώσεις που είναι εγκατεστημένες σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ και του ΕΟΧ και τρίτες χώρες φορολογούνται με συντελεστή 25%, εκτός εάν σχετικός κωδικός DTC προβλέπει μειωμένο συντελεστή. Αυτή η διαφορετική μεταχείριση των εγχώριων και διασυνοριακών διανομών μερισμάτων και τόκων σε φιλανθρωπικά ιδρύματα συνιστά περιορισμό στην ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Επιπλέον, η Επιτροπή ζήτησε από τη γερμανική κυβέρνηση να προσαρμόσει τους φορολογικούς κανόνες για τις συμβάσεις σχετικά με τις εθελοντικές συνταξιοδοτικές αποταμιεύσεις (συμβάσεις «Riester-Rente») που συνήφθησαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2010, σε συμμόρφωση με τη νομοθεσία της ΕΕ.

A.8. Επιτυχής εφαρμογή του πακέτου ΦΠΑ για το ηλεκτρονικό εμπόριο

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε επιτυχημένα στοιχεία για τα έσοδα από τον ΦΠΑ μετά τους πρώτους έξι μήνες εφαρμογής του πακέτου της ΕΕ για το ηλεκτρονικό εμπόριο από την 1η Ιουλίου 2021. Κατά τους πρώτους έξι μήνες λειτουργίας, τα κράτη μέλη εισέπραξαν 6,8 δισεκατομμύρια ευρώ από έσοδα ΦΠΑ μέσω των διευρυμένων πυλών OSS. Εκτός από αυτά τα 6,8 δισ. ευρώ, εισπράχθηκαν πάνω από 2 δισ. ευρώ έσοδα από τον ΦΠΑ από εισαγωγές αποστολών χαμηλής αξίας που δεν υπερβαίνουν τα 150 ευρώ. Από αυτά τα έσοδα από αποστολές χαμηλής αξίας, περισσότερα από τα μισά - περίπου 1,1 δισεκατομμύρια ευρώ - εισπράχθηκαν μέσω του OSS εισαγωγής. Σχεδόν 700 εκατομμύρια ευρώ αντιπροσώπευαν νέα έσοδα από ΦΠΑ, που αντιστοιχούν σε 1,4 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως, που προέκυψαν από την κατάργηση της απαλλαγής από τον ΦΠΑ που ίσχυε προηγουμένως για εισαγωγές αγαθών χαμηλής αξίας που δεν υπερέβαιναν τα 22 ευρώ και τα οποία ήταν εξαιρετικά επιρρεπή σε απάτη, όπως δήλωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε ένα δελτίο τύπου.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

A.9. Παραπομπή της Μάλτας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο Δικαστήριο της ΕΕ για το φόρο που επιβάλλεται στα οχήματα

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει τη Μάλτα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) επειδή φορολογούσε τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη πιο βαριά από τα μεταχειρισμένα που αγοράζονται στην αγορά της Μάλτας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Μάλτα παραβίασε το άρθρο 110 της ΣΛΕΕ, το οποίο απαιτεί από τα κράτη μέλη να ρυθμίζουν τους φόρους αυτοκινήτων με τρόπο που να μην ευνοεί τις πωλήσεις εγχώριων αυτοκινήτων, αποθαρρύνοντας έτσι τις πωλήσεις μεταχειρισμένων αυτοκινήτων από άλλα κράτη μέλη.

A.10. Αντιμετώπιση του ρόλου των φορέων διευκόλυνσης που συμμετέχουν στη διευκόλυνση της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού

A. Πολιτικό πλαίσιο, ορισμός του προβλήματος και έλεγχος επικουρικότητας

Πολιτικό πλαίσιο

Στις 22 Δεκεμβρίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε μια βασική πρωτοβουλία για την καταπολέμηση της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για αθέμιτους φορολογικούς σκοπούς. Η πρόταση Unshell θα διασφαλίσει ότι οντότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι οποίες στερούνται ελάχιστης υπόστασης και δεν ασκούν καμία πραγματική οικονομική δραστηριότητα δεν θα μπορούν να επωφεληθούν από φορολογικά πλεονεκτήματα. Όταν εγκρίθηκε η πρόταση, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι θα πρότεινε μια επακόλουθη πρωτοβουλία για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνδέονται με εικονικές οντότητες εκτός ΕΕ. Διάφορες διαρροές από τη Διεθνή Σύμπραξη Ερευνητών Δημοσιογράφων (ICIJ), ιδίως τα Panama Papers και τα Pandora Papers, κατέδειξαν ότι οι πολύπλοκες φορολογικές δομές, στις οποίες συμμετέχουν συνήθως εικονικές οντότητες και οι οποίες οδηγούν σε φοροδιαφυγή και επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό, σχεδιάζονται από φορείς διευκόλυνσης. Επιπλέον, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

έχουν επανειλημμένα καλέσει την Επιτροπή να θεσπίσει στοχευμένους κανόνες για τους φορείς διευκόλυνσης. Πιο πρόσφατα, στις εκθέσεις της ICIJ καταδεικνύεται ότι Ρώσοι που περιλαμβάνονται στον κατάλογο κυρώσεων απέκρυψαν πλούτο σε φορολογικούς παραδείσους «με τη βοήθεια δυτικών φορέων διευκόλυνσης».

Πρόβλημα που επιδιώκει να αντιμετωπίσει η πρωτοβουλία

Σκοπός της παρούσας πρωτοβουλίας είναι η αντιμετώπιση του ρόλου που μπορούν να διαδραματίσουν οι φορείς διευκόλυνσης στη διευκόλυνση ρυθμίσεων ή μηχανισμών που οδηγούν σε φοροδιαφυγή ή επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό. Η αποτροπή των φορέων διευκόλυνσης από τη δημιουργία πολύπλοκων δομών σε τρίτες χώρες, στόχος των οποίων είναι η διάβρωση της φορολογικής βάσης των κρατών μελών μέσω της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού, αποτελεί ένα ακόμη σημαντικό και αναγκαίο βήμα στη διαρκή δέσμευση της Επιτροπής για την καταπολέμηση αυτών των δραστηριοτήτων.

Η παρούσα πρωτοβουλία θα αλληλεπιδρά με τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού. Η οδηγία (ΕΕ) 2018/822 του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της (άμεσης) φορολογίας (στο εξής: DAC6) υποχρεώνει τους ενδιάμεσους της ΕΕ να υποβάλλουν στις φορολογικές διοικήσεις των κρατών μελών πληροφορίες σχετικά με δηλωτές διασυνοριακές ρυθμίσεις που θα μπορούσαν ενδεχομένως να χρησιμοποιηθούν για επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό. Κύριος στόχος της DAC6 είναι η παροχή στις φορολογικές διοικήσεις πληροφοριών σχετικά με δυνητικά επιθετικές φορολογικές ρυθμίσεις, ώστε να μπορούν να αντιδρούν σε επιζήμιες φορολογικές πρακτικές και να καλύπτουν τα νομοθετικά κενά με τη θέσπιση νομοθεσίας ή με τη διενέργεια ενδεδειγμένων εκτιμήσεων κινδύνου και φορολογικών ελέγχων. Στο στόχαστρο των εν λόγω ελέγχων και/ή φορολογικών συνεπειών βρίσκεται καταρχήν ο φορολογούμενος και όχι ο φορέας διευκόλυνσης που συμμετέχει στη δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση. Ομοίως, οι φορολογικές διοικήσεις έχουν στη διάθεσή τους μηχανισμούς για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής —όπως η οδηγία για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής (ATAD) που στοχεύει τους φορολογούμενους— οι οποίοι, ωστόσο,

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

δεν καλύπτουν τα πρόσωπα που διευκολύνουν τέτοιες δομές. Ταυτόχρονα, η παρούσα πρωτοβουλία θα αξιοποιήσει επίσης τα υφιστάμενα και τα μελλοντικά μέτρα στο πλαίσιο της οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (AML) και της οδηγίας για τους πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος.

Παρά τις πρωτοβουλίες αυτές, η εταιρική φοροαποφυγή εκτιμάται σε 90 έως 240 δισ. USD ετησίως σε παγκόσμιο επίπεδο. Στην ΕΕ, η φοροαποφυγή εκτιμάται σε απώλεια φορολογικών εσόδων από 35 έως 70 δισ. EUR ετησίως. Σύμφωνα με εκτιμήσεις πρόσφατης μελέτης, η απώλεια φορολογικών εσόδων για την ΕΕ το 2018 λόγω της φοροδιαφυγής εύπορων φυσικών προσώπων ανήλθε σε 124 δισ. EUR.

Ενώ η φοροδιαφυγή ορίζεται ως εγκληματική πράξη σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία των κρατών μελών, η έλλειψη σαφών και αντικειμενικών κριτηρίων για τον ορισμό του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού δημιουργεί μια «γκρίζα ζώνη», στο πλαίσιο της οποίας ορισμένοι φορείς διευκόλυνσης σχεδιάζουν φορολογικούς μηχανισμούς και ρυθμίσεις που διαβρώνουν τη φορολογική βάση.

Επιπλέον, οι φορολογικές διοικήσεις δεν διαθέτουν αποτελεσματικούς κανόνες και μηχανισμούς που να εμποδίζουν τους φορείς διευκόλυνσης, ιδίως εκείνους που βρίσκονται εκτός της ΕΕ, να συνδράμουν στη φοροδιαφυγή και στον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό.

Ελλείψει δράσης της ΕΕ για την αντιμετώπιση του δυνητικού ρόλου των φορέων διευκόλυνσης, οι εκτιμώμενες απώλειες φορολογικών εσόδων των επηρεαζόμενων κρατών μελών θα παραμείνουν υψηλές. Για την εξασφάλιση συνεκτικής προσέγγισης και την οικοδόμηση της εμπιστοσύνης του κοινού, είναι σημαντικό όλοι οι φορολογούμενοι να καταβάλλουν το μερίδιο φόρων που τους αναλογεί. Οι φορείς διευκόλυνσης θα πρέπει να αποτρέπονται από τον σχεδιασμό ρυθμίσεων ή μηχανισμών που οδηγούν σε φοροδιαφυγή και επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό και υπονομεύουν την ικανότητα των κρατών μελών να χρηματοδοτούν τις δημόσιες πολιτικές τους οι οποίες παρέχουν οφέλη στους πολίτες τους.

Βάση για τη δράση σε επίπεδο ΕΕ (νομική βάση και έλεγχος επικουρικότητας)

Νομική βάση

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής εξετάζουν ποια θα ήταν η καταλληλότερη νομική βάση για την παρούσα πρωτοβουλία. Οι υπό εξέταση επιλογές είναι το άρθρο 115 και το άρθρο 50 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Το άρθρο 115 της ΣΛΕΕ επιτρέπει στην ΕΕ, αποφασίζοντας ομόφωνα σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, να εκδίδει οδηγίες για την προσέγγιση των εθνικών νομοθετικών διατάξεων των κρατών μελών, προκειμένου να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Το άρθρο 50 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) επιτρέπει στην ΕΕ, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, να εκδίδει οδηγίες για την πραγματοποίηση της ελευθερίας εγκατάστασης σε ορισμένη δραστηριότητα, με τον συντονισμό των απαιτούμενων εγγυήσεων υπό των κρατών μελών εκ μέρους των εταιρειών, ώστε οι εγγυήσεις αυτές να καταστούν ισοδύναμες σε ολόκληρη την Ένωση.

Πρακτική ανάγκη για δράση σε επίπεδο ΕΕ

Οι πολύπλοκες φορολογικές δομές που σχεδιάζονται από φορείς διευκόλυνσης και οδηγούν σε φοροδιαφυγή ή επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό έχουν εγγενώς διασυνοριακό χαρακτήρα. Αυτό εμποδίζει την ικανότητα των κρατών μελών να αντιμετωπίσουν μονομερώς και αποτελεσματικά τον ρόλο των φορέων διευκόλυνσης.

Η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ θα μετριάσει τις στρεβλώσεις και τον κίνδυνο κατακερματισμού της ενιαίας αγοράς της ΕΕ λόγω των άνισων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των φορέων διευκόλυνσης. Μια πρωτοβουλία σε επίπεδο ΕΕ θα αντιμετωπίσει συνολικά και αποτελεσματικά τον ρόλο που διαδραματίζουν οι φορείς διευκόλυνσης στη διευκόλυνση της δημιουργίας φορολογικών ρυθμίσεων ή δομών που οδηγούν σε φοροδιαφυγή ή επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό. Θα παράσχει επίσης στα κράτη μέλη κατάλληλους μηχανισμούς, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας κατά την παρακολούθηση και την επιβολή του νόμου, οι οποίοι είναι απαραίτητοι για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των κανόνων.

Ελλείψει αυτής της πρωτοβουλίας, τα προβλήματα αυτά θα παραμείνουν. Πρόσωπα που επιδιώκουν τη φοροδιαφυγή ή τη χρήση μηχανισμών επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού ενδέχεται επίσης να εκμεταλλευτούν τα διαφορετικά εθνικά μέτρα που ισχύουν για τους φορείς διευκόλυνσης. Ως εκ τούτου, μια λύση σε επίπεδο ΕΕ παρέχει μεγαλύτερη ασφάλεια τόσο στους φορολογούμενους, όσο και στους φορείς διευκόλυνσης και τις τρίτες χώρες.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Β. Στόχοι και επιλογές πολιτικής

Γενικός στόχος της παρούσας πρωτοβουλίας είναι να απαγορευθούν οι φορείς διευκόλυνσης που σχεδιάζουν, προωθούν στην αγορά και/ή συνδράμουν στη δημιουργία φορολογικών ρυθμίσεων ή μηχανισμών σε τρίτες χώρες, οι οποίες/-οι οδηγούν σε φοροδιαφυγή ή επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό για τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η πρόταση θα περιλαμβάνει σαφή και αντικειμενικά κριτήρια για τον καθορισμό των απαγορευμένων μορφών επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού. Η παρούσα πρωτοβουλία συνάδει με τη διαρκή δέσμευση της Επιτροπής για καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού.

Το βασικό σενάριο που χρησιμοποιείται ως σενάριο αναφοράς στηρίζεται στην υπόθεση ότι οι ισχύοντες εθνικοί νομοθετικοί κανόνες και οι ισχύουσες εθνικές διοικητικές πρακτικές για τους φορείς διευκόλυνσης παραμένουν ως έχουν. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει μια σειρά επιλογών πολιτικής, οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν σε νομοθετική πρωτοβουλία, για την επίτευξη των στόχων βάσει της αρχής της αναλογικότητας. Στη σειρά επιλογών πολιτικής μπορεί να περιλαμβάνονται οι ακόλουθες:

Επιλογή 1: Απαίτηση να εφαρμόζουν όλοι οι φορείς διευκόλυνσης ειδικές διαδικασίες δέουσας επιμέλειας

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επιλογής θα απαγορευτεί στους φορείς διευκόλυνσης να συνδράμουν στη δημιουργία ρυθμίσεων στο εξωτερικό, οι οποίες διευκολύνουν τη φοροδιαφυγή ή τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό. Επιπλέον, η επιλογή αυτή προβλέπει την απαίτηση διενέργειας δοκιμής από όλους τους φορείς διευκόλυνσης ώστε να ελέγχουν αν η ρύθμιση ή ο μηχανισμός που διευκολύνουν οδηγεί σε φοροδιαφυγή ή επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό. Απαιτείται επίσης από τον φορέα διευκόλυνσης να τηρεί αρχεία των εν λόγω διαδικασιών δέουσας επιμέλειας σε κάθε περίπτωση. Η επιλογή αυτή θα μπορούσε να συνδυαστεί με κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση πιθανών περιπτώσεων μη συμμόρφωσης.

Επιλογή 2: Απαγόρευση της διευκόλυνσης της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού σε συνδυασμό με διαδικασίες δέουσας επιμέλειας και απαίτηση καταχώρισης των φορέων διευκόλυνσης στην ΕΕ

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επιλογής θα απαγορευτεί στους φορείς διευκόλυνσης να συνδράμουν στη δημιουργία ρυθμίσεων στο εξωτερικό, οι οποίες διευκολύνουν τη φοροδιαφυγή ή τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό. Οι φορείς διευκόλυνσης που καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής θα πρέπει να εφαρμόζουν ειδικές διαδικασίες δέουσας επιμέλειας, όπως περιγράφεται στην επιλογή 1. Επιπλέον, οι φορείς διευκόλυνσης που παρέχουν συμβουλές ή υπηρεσίες φορολογικού χαρακτήρα σε φορολογούμενους ή κατοίκους της ΕΕ θα πρέπει να καταχωρίζονται σε κράτος μέλος της ΕΕ. Μόνο καταχωρισμένοι φορείς διευκόλυνσης θα μπορούν να παρέχουν συμβουλές ή υπηρεσίες φορολογικού χαρακτήρα σε φορολογούμενους ή κατοίκους της ΕΕ. Σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, οι φορείς διευκόλυνσης μπορεί να διαγραφούν από το μητρώο.

Επιλογή 3: Κώδικας δεοντολογίας για όλους τους φορείς διευκόλυνσης

Η επιλογή αυτή περιλαμβάνει την απαίτηση να τηρούν όλοι οι φορείς διευκόλυνσης κώδικα δεοντολογίας ο οποίος υποχρεώνει τους φορείς διευκόλυνσης να διασφαλίζουν ότι δεν διευκολύνουν τη φοροδιαφυγή ή τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό.

Επιπλέον, και ανεξάρτητα από την επιλογή πολιτικής που θα επιλεγεί, θα μπορούσε να αναπτυχθεί ένα νέο μέτρο για την ενίσχυση της διαφάνειας και την καταπολέμηση πιθανής φοροδιαφυγής και επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού που σχετίζονται με επενδύσεις της ΕΕ στο εξωτερικό. Το εν λόγω μέτρο θα απαιτούσε από τους φορολογούμενους της ΕΕ (τόσο φυσικά όσο και νομικά πρόσωπα) να δηλώνουν στις ετήσιες φορολογικές τους δηλώσεις κάθε συμμετοχή υπερβαίνουσα το 25 % των μεριδίων, των δικαιωμάτων ψήφου, του ιδιοκτησιακού συμφέροντος, των ανώνυμων μετοχών ή του ελέγχου δι' άλλων μέσων (το επίπεδο που χρησιμοποιείται συνήθως στη νομοθεσία της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες) σε μη εισηγμένη εταιρεία εγκατεστημένη εκτός της ΕΕ.

Γ. Ενδεχόμενες επιπτώσεις

Γενικά

Ο αντίκτυπος θα ποικίλλει ανάλογα με τον τελικό σχεδιασμό της πρωτοβουλίας και, ιδίως, με την ακριβή κλίμακα και το πεδίο εφαρμογής της πρωτοβουλίας, καθώς και ανάλογα με το ποιος θα επωμιστεί το βάρος της.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Είναι σημαντικό οι μηχανισμοί παρακολούθησης και επιβολής του νόμου να σχεδιαστούν και να ρυθμιστούν προσεκτικά, ώστε να είναι τόσο αναλογικοί όσο και αποτελεσματικοί. Δέον είναι να αναλυθεί στο μέτρο του δυνατού ο αντίκτυπος που ενδέχεται να έχει η πρωτοβουλία στα ακόλουθα ενδιαφερόμενα μέρη:

- επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούν και παρέχουν φορολογικές συμβουλές ή υπηρεσίες·
- φυσικά πρόσωπα που κατοικούν στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούν φορολογικές συμβουλές ή υπηρεσίες·
- οι φορολογικές διοικήσεις των κρατών μελών της ΕΕ.

Πιθανές οικονομικές επιπτώσεις

Η πρωτοβουλία αναμένεται να έχει δύο κύριες οικονομικές επιπτώσεις: i) στα φορολογικά έσοδα των κρατών μελών και ii) στους ισότιμους όρους ανταγωνισμού και, ως εκ τούτου, στην ανταγωνιστικότητα εντός της Ένωσης. Ο επιδιωκόμενος οικονομικός αντίκτυπος των προτεινόμενων επιλογών αναμένεται να περιορίσει τη φοροδιαφυγή και τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό

που διευκολύνονται από τους φορείς διευκόλυνσης και, ως εκ τούτου, να αυξήσει τα διαθέσιμα φορολογικά έσοδα των κρατών μελών, οδηγώντας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα σε υγιέστερα και βιωσιμότερα δημόσια οικονομικά. Ο περιορισμός των δυνατοτήτων επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού και φοροδιαφυγής αναμένεται να αποτρέψει τους φορείς διευκόλυνσης από το να συμμετέχουν σε φοροδιαφυγή και επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό για λογαριασμό των πελατών τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο αναμένεται να βελτιωθεί τελικά και η φορολογική δικαιοσύνη εντός της ΕΕ. Η κάλυψη των νομοθετικών κενών με την αντιμετώπιση του ρόλου των φορέων διευκόλυνσης αναμένεται επίσης να οδηγήσει σε βελτιωμένους ισότιμους όρους ανταγωνισμού μεταξύ των εταιρειών που δραστηριοποιούνται εντός της εσωτερικής αγοράς, ιδίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Πιθανές κοινωνικές επιπτώσεις

Διά της αντιμετώπισης του ρόλου των φορέων διευκόλυνσης, η πρωτοβουλία αποσκοπεί στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού. Ως εκ τούτου, θα τονώσει τη δημιουργία εσόδων, θα βελτιώσει τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών των κρατών μελών

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

και θα βελτιώσει την (αντιληπτή) κοινωνική δικαιοσύνη του φορολογικού συστήματος. Στον βαθμό που τα άτομα χρησιμοποιούν αυτούς τους μηχανισμούς, θα μπορούσε επίσης να μειώσει τις ανισότητες στην κατανομή του πλούτου στην ΕΕ.

Πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Δεν αναμένονται περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Πιθανές επιπτώσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα

Δεν αναμένονται επιπτώσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα.

Πιθανές επιπτώσεις στην απλούστευση και/ή στον διοικητικό φόρτο

Καταρχήν, οι φορείς διευκόλυνσης είναι πιθανό να επηρεαστούν από πρόσθετο κόστος συμμόρφωσης, αν και η Επιτροπή θα εξετάσει προσεκτικά τον σχεδιασμό των επιλογών ώστε να περιοριστεί ο διοικητικός φόρτος και να διατηρηθεί η αναλογικότητα των μέτρων. Οι εθνικές φορολογικές διοικήσεις θα μπορούσαν να βρεθούν αντιμέτωπες με πρόσθετες διοικητικές υποχρεώσεις κατά την εφαρμογή του νέου συστήματος, ιδίως λόγω των απαιτήσεων επιβολής και είσπραξης.

Η ανάλυση στην οποία θα στηριχθεί η πρωτοβουλία θα επιδιώξει να προσδιορίσει και να μετριάσει στον μέγιστο δυνατό βαθμό το αναμενόμενο κανονιστικό και διοικητικό κόστος και το κόστος συμμόρφωσης που συνδέεται με την έγκριση και την εφαρμογή της πρωτοβουλίας. Η πρωτοβουλία απευθύνεται σε όλους τους φορείς διευκόλυνσης ως φυσικά πρόσωπα και κατ' αυτόν τον τρόπο δεν διακρίνει τις ΜΜΕ. Ωστόσο, η Επιτροπή θα εκτιμήσει τον αντίκτυπο του μέτρου ώστε να αποφευχθεί η περιττή επιβάρυνση για τους φορείς διευκόλυνσης.

Δ. Μέσα βελτίωσης της νομοθεσίας

Εκτίμηση επιπτώσεων

Εκπονείται εκτίμηση επιπτώσεων η οποία θα τροφοδοτήσει τις εργασίες προετοιμασίας της παρούσας πρωτοβουλίας και της επακόλουθης απόφασης της Επιτροπής. Οι εργασίες για τη συλλογή δεδομένων και η οικονομική ανάλυση θα βασιστούν στο έργο που έχει επιτελεσθεί για την πρωτοβουλία Unshell και θα συμπληρωθούν ενδεχομένως από στατιστικά στοιχεία που συλλέγονται στο πλαίσιο των υφιστάμενων οδηγιών για τη διοικητική συνεργασία, πιθανόν τόσο σε επίπεδο κρατών μελών όσο και σε επίπεδο διακριτικών

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

(είδος διασυνοριακών φορολογικών ρυθμίσεων).

Η εν λόγω οικονομική ανάλυση θα συμπεριληφθεί στην εκτίμηση επιπτώσεων και θα επικεντρωθεί στην αξιολόγηση του αριθμού των φορολογικών ρυθμίσεων και των ενδιάμεσων που επηρεάζονται. Στόχος της οικονομικής ανάλυσης θα είναι επίσης η εκτίμηση του κόστους συμμόρφωσης για τις εταιρείες, τους φορείς διευκόλυνσης και τις δημόσιες αρχές.

Στρατηγική της διαβούλευσης

Η δημόσια διαβούλευση είναι διαρθρωμένη με τη μορφή ερωτηματολογίου για τη συλλογή των απόψεων των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τον ρόλο των φορέων διευκόλυνσης που συμβάλλουν στη φοροδιαφυγή και τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό. Η δημόσια διαβούλευση θα διαρκέσει 10 εβδομάδες και θα είναι προσβάσιμη μέσω της πύλης «Πείτε την άποψή σας» της Επιτροπής. Οι απαντήσεις μπορούν να υποβληθούν σε οποιαδήποτε επίσημη γλώσσα της ΕΕ και οι συμμετέχοντες μπορούν να αναφορτώσουν πρόσθετα έγγραφα.

Ειδικότερα, η Επιτροπή θα επιδιώξει τη συμβολή των ενδιαφερόμενων και θα προωθήσει την παρούσα διαβούλευση σε συνδεδεμένα με αυτούς μέρη. Επίσης, θα δημοσιεύσει συνοπτική εμπεριστατωμένη έκθεση στη σελίδα της διαβούλευσης εντός οκτώ εβδομάδων από την ολοκλήρωση της δημόσιας διαβούλευσης και θα συντάξει συνοπτική έκθεση, η οποία θα περιέχει περίληψη όλων των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης.

Γιατί διεξάγουμε τη δημόσια διαβούλευση

Στόχος της δημόσιας διαβούλευσης είναι να συγκεντρωθούν οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τον ρόλο των φορέων διευκόλυνσης που συμβάλλουν στη φοροδιαφυγή και τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό, το μέγεθος του προβλήματος, την ανάγκη για δράση της ΕΕ και τα πιθανά μέτρα πολιτικής.

Κοινό-στόχος

Οι κύριες ομάδες ενδιαφερομένων των οποίων πρόκειται να ζητηθεί η γνώμη μέσω της δημόσιας διαβούλευσης είναι οι εξής:

- Κράτη μέλη / δημόσιες αρχές

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

- Επιχειρηματικές ενώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εκπροσωπούν πρόσωπα που χρησιμοποιούν και παρέχουν συμβουλές ή υπηρεσίες φορολογικού χαρακτήρα
- Μη κυβερνητικές οργανώσεις / οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών
- Ιδιώτες
- Ακαδημαϊκή κοινότητα

Επιπλέον της ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης, η Επιτροπή θα μπορούσε να διεξαγάγει ορισμένες στοχευμένες διαδικασίες διαβούλευσης (π.χ. με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ή τα ενδιαφερόμενα μέρη).

A.11. Συνέδριο της DGTAXUD για τις μεγάλες-νέες τάσεις και τον αντίκτυπό τους στη φορολογία

Η Γενική Διεύθυνση της Φορολογικής και Τελωνειακής Ένωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πραγματοποίησε διάσκεψη την Τρίτη 28 Ιουνίου 2022, από τις 13:30 έως τις 16:15 CEST με θέμα «Μεγάλες-Τάσεις και ο αντίκτυπός τους στη φορολογία».

Ομιλητές όπως οι Paolo Gentiloni (Ευρωπαίος Επίτροπος για την Οικονομία), Γεράσιμος Θωμάς (Γενικός Διευθυντής της Φορολογικής και Τελωνειακής Ένωσης - Ευρωπαϊκή Επιτροπή), Benjamin Angel (Διευθυντής Άμεσης Φορολογίας - Ευρωπαϊκή Επιτροπή) και Pascal Saint-Amans (Διευθυντής, Κέντρο Φορολογικής Πολιτικής και Διοίκησης - ΟΟΣΑ) ανέλυσαν την πορεία των φορολογικών συστημάτων στην ΕΕ μετά την πανδημία, συζήτησαν δράσεις φορολογικής πολιτικής που μπορούν να υποστηρίξουν την οικονομική ανάκαμψη και να διασφαλίσουν τη δημοσιονομική ανθεκτικότητα και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα στο μέλλον. Οι τελευταίες πληροφορίες σχετικά με την Ετήσια Έκθεση για τη Φορολογία ήταν επίσης διαθέσιμες στο συνέδριο.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

B. Συμβούλιο της ΕΕ

B.1. Έγκριση συμπερασμάτων σχετικά με το έργο της Ομάδας Κώδικα Δεοντολογίας

Το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα σχετικά με τις εργασίες της Ομάδας Κώδικα Δεοντολογίας (Φορολογία Επιχειρήσεων) και ενέκρινε την εξαμηνιαία έκθεσή της. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την πρόοδο που σημείωσε η Ομάδα του Κώδικα Δεοντολογίας κατά τη Γαλλική Προεδρία και την αναθεώρηση του καταλόγου της ΕΕ των μη συνεργάσιμων δικαιοδοσιών τον Φεβρουάριο του 2022· εγκρίνει την έκθεση της Ομάδας, υποστηρίζει την πρόοδο που επιτεύχθηκε στην αξιολόγηση των ειδοποιήσεων αναστολής λειτουργίας και επαναφοράς από τον Όμιλο και ζητεί από την Ομάδα του Κώδικα Δεοντολογίας να συνεχίσει να παρακολουθεί τη στάση και την εφαρμογή της επαναφοράς, χαιρετίζει τη συνεχιζόμενη παρακολούθηση από την Ομάδα της εφαρμογής των προηγούμενων κατευθυντήριων γραμμών της και την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά την παρακολούθηση της εφαρμογής των Κατευθυντήριων Γραμμών του 2017 για τα φορολογικά προνόμια που σχετίζονται με τις ειδικές οικονομικές ζώνες·

υπενθυμίζει τη συζήτηση για την αναθεώρηση του κώδικα δεοντολογίας και ζητά από την ομάδα να συνεχίσει να εργάζεται με σκοπό την προώθηση της μεταρρύθμισης, καλεί την ομάδα να συνεχίσει έναν αποτελεσματικό διάλογο με τις δικαιοδοσίες και την παρακολούθηση, έτσι ώστε οι δικαιοδοσίες να συνεχίσουν να εκπληρώνουν τις αντίστοιχες δεσμεύσεις τους και να συμμορφώνονται με τα κριτήρια καταχώρισης της ΕΕ σύμφωνα με τις συμφωνημένες προθεσμίες· χαιρετίζει ιδιαίτερα τον πρόσφατο διάλογο με τις δικαιοδοσίες που συμμετέχουν στη μεταρρύθμιση των καθεστώτων απαλλαγής εισοδήματος από ξένη πηγή (fsie), χωρίς ή μόνο ονομαστικές φορολογικές δικαιοδοσίες στο πλαίσιο της παρακολούθησης της εφαρμογής των απαιτήσεων οικονομικής ουσίας σύμφωνα με το κριτήριο 2.2 και με τις σχετικές δικαιοδοσίες σχετικά με την εφαρμογή του ελάχιστου προτύπου κατά της διάβρωσης φορολογικής βάσης και μεταφοράς κερδών που συνίσταται στην υποβολή αναφοράς ανά χώρα (cber)

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

(κριτήριο 3.2), σημειώνει ότι η διαδικασία αξιολόγησης από ομοτίμους από το παγκόσμιο φόρουμ για τη φορολογική διαφάνεια και την ανταλλαγή πληροφοριών (global forum) για την αξιολόγηση της εφαρμογής της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών για χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς σύμφωνα με το κοινό πρότυπο αναφοράς του ΟΟΣΑ (CRS AEOI) βρίσκεται σε εξέλιξη και χαιρετίζει την την πρόοδο που επιτεύχθηκε από μια σειρά δικαιοδοσιών στην εφαρμογή του διεθνούς προτύπου, υπενθυμίζει ότι το κριτήριο 1.1 όσον αφορά το CRS AEOI πρόκειται να εξελιχθεί σύμφωνα με τη διαδικασία αξιολόγησης από ομοτίμους του παγκόσμιου φόρουμ· υποστηρίζει συνεπώς την καθοδήγηση που ορίζεται στο παράρτημα i της έκθεσης της ομάδας σχετικά με την εφαρμογή του μελλοντικού κριτηρίου 1.1 με αναφορά στο αποτέλεσμα των αξιολογήσεων από ομοτίμους από το παγκόσμιο φόρουμ για τα CRS AEOI και ενθαρρυνει τις δικαιοδοσίες να εφαρμόσουν πλήρως το διεθνές πρότυπο για τα CRS AEOI , καλεί την ομάδα να συνεχίσει να εργάζεται για την αξιολόγηση της εφαρμογής από τα κράτη μέλη αμυντικών μέτρων στον φορολογικό τομέα έναντι μη συνεργάσιμων δικαιοδοσιών, σύμφωνα με τις συμφωνηθείσες κατευθυντήριες γραμμές

και να υποβάλει έκθεση στο συμβούλιο για περαιτέρω πρόοδο σε αυτά τα θέματα, χαιρετίζει τη θετική επίδραση του κώδικα δεοντολογίας και του έργου του ομίλου για τη μείωση των επιβλαβών φορολογικών πρακτικών και τη μείωση των προτιμησιακών φορολογικών καθεστώτων τόσο σε επίπεδο εε όσο και παγκοσμίως, χαιρετίζει την κατάσταση, όπως ορίζεται στην έκθεση του ομίλου, του προβληματισμού του ομίλου για περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του καταλόγου της εε, τόσο των τρεχόντων κριτηρίων όσο και των διαδικασιών του για δικαιοδοσίες τρίτων χωρών, κατά περίπτωση, ιδίως υπό το φως των διεθνείς εξελίξεις σχετικά με ένα ελάχιστο αποτελεσματικό επίπεδο φορολογίας· ζητά από την ομάδα να συνεχίσει να εργάζεται και να αναφέρει στο συμβούλιο την περαιτέρω πρόοδο σε αυτά τα θέματα, καλεί την ομάδα να υποβάλει έκθεση στο συμβούλιο σχετικά με τις εργασίες της κατά τη διάρκεια της τσεχικής προεδρίας.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

B.2. Έγκριση έναρξης διαπραγματεύσεων με τη Νορβηγία για την εμβάθυνση της συνεργασίας στον τομέα του ΦΠΑ

Το Συμβούλιο ενέκρινε την έναρξη διαπραγματεύσεων με τη Νορβηγία για την ενίσχυση της συμφωνίας μεταξύ της ΕΕ και της Νορβηγίας για τη διοικητική συνεργασία, την καταπολέμηση της απάτης και την είσπραξη απαιτήσεων φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ).

Η τρέχουσα συμφωνία της ΕΕ με τη Νορβηγία θεωρείται ότι λειτουργεί καλά και ότι είναι αμοιβαία επωφελής. Τέθηκε σε ισχύ τον Σεπτέμβριο του 2018. Επιτρέπει και στα δύο μέρη να συνεργάζονται με παρόμοιο τρόπο στα κράτη μέλη της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ και να αλληλοβοηθούνται για την ανάκτηση αξιώσεων στον τομέα του ΦΠΑ.

Το Συμβούλιο θεωρεί ότι είναι επίκαιρο να ενισχύσει περαιτέρω τη συνεργασία με τη Νορβηγία. Επιθυμεί να επεκτείνει τη συμφωνία προκειμένου να συμπεριλάβει επίσης μια σειρά από νέες δυνατότητες διοικητικής συνεργασίας που δημιουργήθηκαν από το 2018, όπως:

- ενίσχυση του δικτύου Eurofisc μέσω ενισχυμένης διακυβέρνησης, των λεγόμενων ενεργειών παρακολούθησης (από κοινού επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων) και διοικητικών ερευνών που πραγματοποιούνται από κοινού (κοινοί έλεγχοι)
- τη δυνατότητα χρήσης πρόσθετων μέσων για την ανταλλαγή πληροφοριών.

Το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή να ξεκινήσει διαπραγματεύσεις με τη Νορβηγία για το σκοπό αυτό.

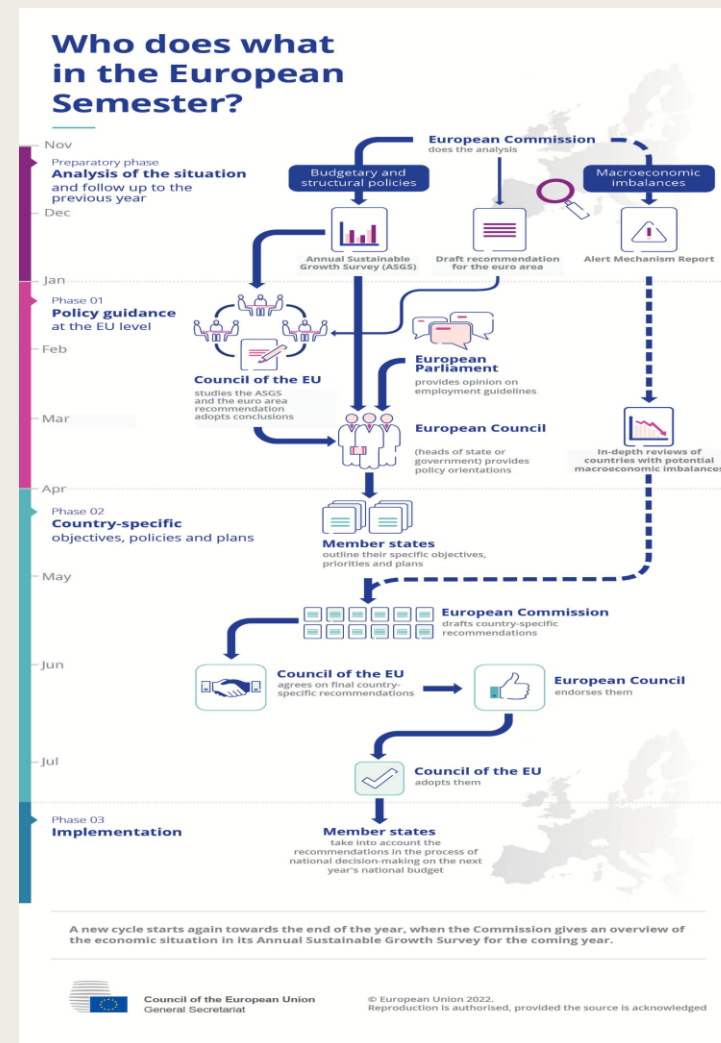
B.3. Δημοσίευση συστάσεων ανά χώρα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2022

Το Συμβούλιο συμφώνησε τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του σχετικά με τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων των κρατών μελών για το 2022 και τις γνώμες του Συμβουλίου σχετικά με τα επικαιροποιημένα προγράμματα σταθερότητας ή σύγκλισης. Αυτό το βήμα είναι μέρος του προγράμματος του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2022, το οποίο δίνει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να συντονίσουν τις οικονομικές, την απασχόληση και τις δημοσιονομικές τους πολιτικές. Επόμενα βήματα Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναμενόταν, με βάση τον αρχικό προγραμματισμό, να εγκρίνει τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις στη σύνοδό του στις 24 Ιουνίου. Μετά από αυτό, το Συμβούλιο μπορεί να προχωρήσει στις επίσημες εγκρίσεις, οι οποίες ολοκληρώνουν το τελικό στάδιο της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2022.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, το οποίο καθιερώθηκε το 2010, δίνει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη της ΕΕ να συντονίζουν τις οικονομικές, δημοσιονομικές πολιτικές και τις πολιτικές τους για την απασχόληση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και να αντιμετωπίζουν τις οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ. Η Επιτροπή αξιολογεί τις οικονομικές πολιτικές και τις δημοσιονομικές στρατηγικές των κυβερνήσεων της ΕΕ, με βάση τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων και τα προγράμματα σταθερότητας ή σύγκλισης που εκπονούνται κάθε χρόνο τον Απρίλιο. Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή παρουσιάζει σε κάθε χώρα ένα σύνολο σχεδίων συστάσεων ανά χώρα (CSR) που παρέχουν κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής σχετικά με τον τρόπο ενίσχυσης των θέσεων εργασίας και της ανάπτυξης, διατηρώντας παράλληλα υγιή δημόσια οικονομικά.

Το Συμβούλιο εγκρίνει ειδικές ανά χώρα συστάσεις (CSR) και γνωμοδοτήσεις. Παρέχει εξηγήσεις σε περιπτώσεις όπου οι συστάσεις δεν ανταποκρίνονται σε αυτές που προτείνει η Επιτροπή.



II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

B.4. Επίτευξη προσωρινής συμφωνίας για το ενιαίο θυρίδα της ΕΕ που θα καταστήσει τον εκτελωνισμό ευκολότερο και ταχύτερο

Το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία για ένα ενιαίο παράθυρο για τα τελωνεία που θέτει τις κατάλληλες προϋποθέσεις για ψηφιακή συνεργασία μεταξύ των τελωνείων και των αρμόδιων αρχών εταίρων. Στόχος είναι να διευκολυνθεί το διεθνές εμπόριο, να μειωθούν οι χρόνοι εκτελωνισμού και να μειωθεί ο κίνδυνος απάτης. Θα συμβάλει επίσης στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τους εμπόρους.

Ο αποτελεσματικός εκτελωνισμός και οι έλεγχοι είναι απαραίτητοι για να επιτραπεί η ομαλή ροή του εμπορίου, ενώ παράλληλα προστατεύονται οι πολίτες, οι επιχειρήσεις και το περιβάλλον της ΕΕ. Μόλις εφαρμοστούν πλήρως, οι επιχειρήσεις δεν θα χρειάζεται πλέον να υποβάλλουν έγγραφα σε πολλές αρχές μέσω διαφορετικών πυλών.

Το περιβάλλον ενιαίου παραθύρου θα επιτρέψει στις τελωνειακές και άλλες αρχές να επαληθεύουν αυτόματα ότι τα εν λόγω εμπορεύματα συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ΕΕ και ότι έχουν ολοκληρωθεί οι απαραίτητες διατυπώσεις.

Περισσότερες από 60 μη τελωνειακές πράξεις της ΕΕ καθώς και η εθνική μη τελωνειακή νομοθεσία σε τομείς όπως η υγεία και η ασφάλεια, το περιβάλλον, η γεωργία, η αλιεία, η διεθνής κληρονομιά και η εποπτεία της αγοράς πρέπει να επιβληθούν στα εξωτερικά σύνορα. Αυτό απαιτεί πρόσθετα έγγραφα πέρα από τις τελωνειακές διασαφήσεις και επηρεάζει εκατοντάδες εκατομμύρια διακινήσεις εμπορευμάτων κάθε χρόνο.

Οι αρχές των κρατών μελών που συμμετέχουν στον εκτελωνισμό εμπορευμάτων στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ θα μπορούν να έχουν πρόσβαση και να ανταλλάσσουν ηλεκτρονικές πληροφορίες που υποβάλλονται από εμπόρους. Το περιβάλλον ενιαίου παραθύρου για τα τελωνεία θα υποστηρίζει επίσης την αυτοματοποιημένη επαλήθευση μη τελωνειακών διατυπώσεων για εμπορεύματα που εισέρχονται ή εξέρχονται από την ΕΕ. Αυτό σημαίνει ότι οι χειροκίνητοι έλεγχοι εγγράφων για την επαλήθευση ορισμένων μη τελωνειακών διατυπώσεων δεν θα είναι πλέον απαραίτητοι.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Οι νέοι κανόνες αναμένεται να ενισχύσουν την ομαλή ροή του διασυνοριακού εμπορίου και θα συμβάλουν στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τους εμπόρους, ιδίως εξοικονομώντας χρόνο και καθιστώντας την εκκαθάριση απλούστερη και πιο αυτοματοποιημένη. Η προσωρινή συμφωνία που επιτεύχθηκε σήμερα υπόκειται σε έγκριση από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πριν περάσει από την επίσημη διαδικασία έγκρισης.

Η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση για τη θέσπιση του περιβάλλοντος ενιαίας θυρίδας της ΕΕ για τα τελωνεία και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) υπ' αριθ. 952/2013 της 29 Οκτωβρίου 2020. Το Συμβούλιο συμφώνησε στην εντολή διαπραγμάτευσης στις 15 Δεκεμβρίου 2021. Αυτή η πρωτοβουλία θα εφαρμοστεί με βάση τις διασυνδέσεις με τα υπάρχοντα συστήματα εισαγωγής, εξαγωγής ή διαμετακόμισης σε εθνικό επίπεδο, αντί να εισάγει εντελώς νέες πλατφόρμες πληροφορικής. Πρόκειται για ένα φιλόδοξο εγχείρημα που θα συνεπάγεται επενδύσεις τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών μελών, με σταδιακή υλοποίηση που αναμένεται να πραγματοποιηθεί σε αρκετά χρόνια.

Τα κράτη μέλη θα επενδύσουν στον μετασχηματισμό των διαδικασιών και των συστημάτων IT, ώστε να μπορούν να αποκομίσουν πλήρως τα οφέλη της ενιαίας θυρίδας. Τα κράτη μέλη θα δημιουργήσουν εθνικά περιβάλλοντα ενιαίου παραθύρου, μέσω των οποίων οι επιχειρήσεις θα μπορούν να ανεβάζουν τις πληροφορίες που σχετίζονται με τα αγαθά που εισάγουν ή εξέρχονται από την ΕΕ. Αυτά τα εθνικά περιβάλλοντα ενός παραθύρου θα συνδεθούν στη συνέχεια μέσω του EU CSW-CERTEX με τις βάσεις δεδομένων της ΕΕ που διαχειρίζονται μη τελωνειακές διατυπώσεις, έτσι ώστε όλες οι αρμόδιες αρχές να έχουν πρόσβαση στα σχετικά δεδομένα και να συνεργάζονται ευκολότερα στους συνοριακούς ελέγχους. Αυτό αναμένεται να δημιουργήσει μια πολύ πιο βελτιωμένη, συντονισμένη προσέγγιση για τον εκτελωνισμό εμπορευμάτων.

B.5. Οδηγία του 2ου πυλώνα: Η Πολωνία και η Εσθονία εμμένουν στο βέτο ενόψει της συνεδρίασης του Συμβουλίου ECOFIN

Οι Υπουργοί Οικονομικών της ΕΕ συναντήθηκαν στις 15 Μαρτίου στο Συμβούλιο (σύνθεση Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων) της ΕΕ. Στη συνάντηση σημειώθηκε σημαντική επιτυχία σε σχέση με την Οδηγία της ΕΕ για την εφαρμογή του ελάχιστου εταιρικού φόρου εισοδήματος του Πυλώνα 2 του ΟΟΣΑ.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Ένα αναθεωρημένο συμβιβαστικό κείμενο που δημοσιεύθηκε πριν από τη συνεδρίαση αποκάλυψε ορισμένες αξιοσημείωτες αλλαγές σε σχέση με την αρχική πρόταση, η σημαντικότερη από τις οποίες είναι ότι η προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο μετατέθηκε για τις 31 Δεκεμβρίου 2023, αντί για τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Σύμφωνα με το τρέχον συμβιβαστικό κείμενο η Οδηγία θα ισχύει για τις φορολογικές χρήσεις που ξεκινούν την 31η Δεκεμβρίου 2023, αντί για τις αρχές του 2023. Ο κανόνας για τα υποφορολογημένα κέρδη θα εφαρμοστεί αναλόγως από τις 31 Δεκεμβρίου 2024. Το αναθεωρημένο συμβιβαστικό κείμενο περιλαμβάνει επίσης διάταξη σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη που δεν έχουν πάνω από δέκα 10 μητρικές οντότητες στους ομίλους, που να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας μπορούν να επιλέξουν να μην εφαρμόσουν τον κανόνα Υποφορολογημένων Πληρωμών και τον κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος μέχρι το τέλος του 2025.

Μολονότι έχει σημειωθεί πρόοδος προς την κατεύθυνση της συμφωνίας στο σχέδιο της οδηγίας, ορισμένα κράτη μέλη ζήτησαν πρόσθετη παράταση για τη μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο και πιο ήπιους όρους

για την επιλογή τους να μην εφαρμόζουν τους κανόνες για τις πληρωμές με υποφορολόγηση και τους κανόνες συμπερίληψης εισοδήματος. Ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών, Bruno Le Maire, δήλωσε σχετικά με τις συζητήσεις: «Έχουμε σημειώσει σημαντική πρόοδο στην οδηγία για την ελάχιστη φορολογία. Είναι εφικτή συμφωνία για να τερματιστεί η κούρσα προς τα κάτω. Οι πολυεθνικές εταιρείες θα πρέπει να πληρώσουν τουλάχιστον το 15% των φόρων παγκοσμίως».

Οι συζητήσεις θα συνεχιστούν στη συνεδρίαση του ECOFIN στις 5 Απριλίου, με τη γαλλική Προεδρία να αναμένει την επίτευξη συμβιβασμού. Η Πολωνία και η Εσθονία, ωστόσο, εξακολουθούν να διατηρούν το βέτο τους επί της πρότασης.

B.6. Επίτευξη συμφωνίας ΕΕ για τον Συνοριακό Μηχανισμό Προσαρμογής Άνθρακα

Στις 15 Απριλίου, οι Υπουργοί Οικονομικών της ΕΕ κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων της ΕΕ κατέληξαν σε συμφωνία για τον Συνοριακό Μηχανισμό Προσαρμογής Άνθρακα (CBAM).

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Η πρόταση της ΕΕ αποσκοπεί στην εξισορρόπηση των όρων ανταγωνισμού στοχεύοντας εισαγόμενα αγαθά από χώρες που δεν εφαρμόζουν τα ίδια πρότυπα με την Ευρώπη, αποτρέποντας έτσι τη διαρροή άνθρακα. Για να γίνει αυτό, η οδηγία στοχεύει να βάλει τιμή στις εισαγωγές που περιέχουν άνθρακα, όπως ο χάλυβας, η ηλεκτρική ενέργεια και τα λιπάσματα, ενθαρρύνοντας έτσι τους εμπορικούς εταίρους να εφαρμόσουν παρόμοιες πράσινες πολιτικές στο εσωτερικό. Ως αποτέλεσμα που θα προκύψει από τα παραπάνω είναι η παγκόσμια μείωση των εκπομπών άνθρακα που θα μπορούσε να επιτευχθεί ταυτόχρονα.

Η Οδηγία προβλέπει επίσης ένα μητρώο εισαγωγέων CBAM/ΣΜΠΑ επικεντρωμένο σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και ένα ελάχιστο όριο που απαλλάσσει τους εισαγωγείς από τη σχετική υποχρέωση, όταν τα αγαθά έχουν αξία μικρότερη από 150 ευρώ, προκειμένου να μειωθεί η διοικητική πολυπλοκότητα.

. Ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών, Bruno Le Maire, δήλωσε σχετικά με τη συμφωνία: «Η συμφωνία στο Συμβούλιο για το συνοριακό μηχανισμό προσαρμογής άνθρακα είναι μια νίκη για την ευρωπαϊκή πολιτική για το κλίμα.

Θα μας δώσει ένα εργαλείο για να επιταχύνουμε την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές της βιομηχανίας μας, παρέχοντας παράλληλα προστασία από εταιρείες από χώρες με λιγότερο φιλόδοξους στόχους για το κλίμα. Θα δώσει επίσης κίνητρα σε άλλες χώρες να γίνουν πιο βιώσιμες και να παράγουν λιγότερες εκπομπές. Τέλος, αυτός ο μηχανισμός ανταποκρίνεται στην ευρωπαϊκή φιλόδοξη στρατηγική μας που είναι να επιταχύνουμε την ενεργειακή ανεξαρτησία της Ευρώπης».

Μολονότι έχει επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με τη διατύπωση του CBAM/ΣΜΠΑ, πρέπει πρώτα να επιτευχθεί συνεργασία πάνω σε συναφείς πτυχές του πλαισίου της οδηγίας για το σύστημα εμπορίας εκπομπών, όπως η σταδιακή κατάργηση των δικαιωμάτων σε τομείς της βιομηχανίας και οι προτεινόμενες λύσεις για τον περιορισμό της διαρροής άνθρακα. Μόλις σημειωθεί πρόοδος σε αυτά τα θέματα σε επίπεδο Συμβουλίου, ο φάκελος θα προωθηθεί στη συνέχεια στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για διαπραγματεύσεις.

B.7. Ψήφιση της Οδηγίας περί ελάχιστου φόρου από το ECOFIN

Οι Υπουργοί Οικονομικών του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα ψηφίσουν και πάλι αυτήν την εβδομάδα την οδηγία για την υλοποίηση του 2ου πυλώνα στην ενωσιακή έννομη τάξη.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Η υπουργός Οικονομικών της Πολωνίας Magdalena Rzeczkowska διατήρησε το βέτο επί της συμβιβαστικής οδηγίας, όπως συμφωνήθηκε από τα λοιπά κράτη μέλη της ΕΕ και τη γαλλική προεδρία στο ECOFIN τον Μάιο. Η Πολωνία απαιτεί νομική σύνδεση μεταξύ του Πυλώνα 2 και του Πυλώνα 1 για να άρει το βέτο της, ενώ ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών Bruno Le Maire είναι αισιόδοξος ότι η Πολωνία θα «πειστεί» έως τις 17 Ιουνίου για να συμφωνήσει σε μια ομόφωνη θέση της ΕΕ. Η Rzeczkowska έχει εκφράσει ανησυχίες ότι εάν ο Πυλώνας 1 αποτύχει, ο παγκόσμιος ελάχιστος φόρος θα επιβάρυνε τις διεθνείς επιχειρήσεις στην Πολωνία και ενδεχομένως να περικόψει τα έσοδα.

Η οδηγία είχε προγραμματιστεί για να εγκριθεί στις 24 Μαΐου, ωστόσο η γαλλική προεδρία αφαίρεσε το θέμα της ημερήσιας διάταξης την τελευταία στιγμή, ερχόμενη αντιμέτωπη με το βέτο της Πολωνίας. Η νομοθεσία της ΕΕ απαιτεί την ομόφωνη ψηφοφορία όλων των κρατών μελών για να νομοθετήσει σε φορολογικά θέματα.

Στο ενδιάμεσο, η υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ, Yellen προσπάθησε να σταματήσει την αντίθεση της Πολωνίας, αλλά οι προσπάθειες δεν καρποφόρησαν.

«Πιστεύουμε ακράδαντα ότι είναι προς το συμφέρον της Πολωνίας να συμμετάσχει σε αυτό, επομένως είχαμε πολύ καλές, ειλικρινείς συζητήσεις, αλλά χρειάζεται περισσότερη δουλειά», είπε η Yellen μετά τη συνάντηση με τον πρωθυπουργό της Πολωνίας Mateusz Morawiecki, την υπουργό Οικονομικών Magdalena Rzeczkowska και τον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Adam Glapinski στη Βαρσοβία.

B.8. ECOFIN και Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ: Τσεχικές φορολογικές προτεραιότητες

Η Τσεχική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ θα πραγματοποιήσει την πρώτη της συνεδρίαση στο ECOFIN αυτή την εβδομάδα στις 12 Ιουλίου, στην οποία θα παρουσιάσει την ατζέντα της Προεδρίας της για το δεύτερο εξάμηνο του 2022.

Στο πρόγραμμα εργασίας της, η εφαρμογή της Παγκόσμιας Φορολογικής Συμφωνίας του ΟΟΣΑ αναφέρεται ως μία πολύ υψηλή προτεραιότητα για την Προεδρία. Επιπλέον, η Τσεχική Προεδρία θα επικεντρωθεί στις αδικαιολόγητες φορολογικές απαλλαγές, στην ενίσχυση της φορολογικής διαφάνειας και στην ενημέρωση του καταλόγου της ΕΕ με τις μη συνεργάσιμες χώρες. Θα επικεντρωθεί επίσης, στις διαπραγματεύσεις για το Συνοριακό Μηχανισμό Προσαρμογής Άνθρακα στο Συμβούλιο και, στη συνέχεια, σε επίπεδο τριμερούς διαλόγου με στόχο την επίτευξη πολιτικής συμφωνίας σχετικά με το ζήτημα αυτό.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Η τρέχουσα δέσμη μέτρων σχετικά με την καταπολέμηση νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες αναφέρεται επίσης ως ειδική προτεραιότητα, όπως και η νομοθετική δέσμη για τη μεταρρύθμιση της Τελωνειακής Ένωσης που θα παρουσιαστεί κατά τη διάρκεια της Προεδρίας της.

B.9. Αναθεώρηση από το Συμβούλιο της Μαύρης λίστας φορολογικών ελέγχων στην ΕΕ

Το Συμβούλιο της ΕΕ αναθεώρησε τον Κατάλογο των Μη Συνεργάσιμων Δικαιοδοσιών για Φορολογικούς Σκοπούς («Μαύρη λίστα»). Δεν προστέθηκαν άλλες χώρες στη λίστα κατά την επανεξέταση. Στη μαύρη λίστα παραμένουν οι ακόλουθες χώρες: Αμερικανική Σαμόα, Φίτζι, Γκουάμ, Παλάου, Παναμάς, Σαμόα, Τρινιντάντ και Τομπάγκο, Παρθένοι Νήσοι των ΗΠΑ και Βανουάτου. Η κατάσταση στο Παράρτημα II της Μαύρης Λίστας περιγράφει επίσης τα βήματα που έγιναν από διάφορες χώρες για την πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων προκειμένου να συμμορφωθούν με τα πρότυπα της χρηστής φορολογικής διακυβέρνησης.

Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με αυτό μπορείτε να βρείτε στην έκθεση του Κώδικα Δεοντολογίας (Φορολογία Επιχειρήσεων) προς το Συμβούλιο της ΕΕ. Η μαύρη λίστα ελέγχεται δύο φορές το χρόνο και θα επανεξεταστεί στη συνέχεια τον Οκτώβριο του 2022.

B.10. Ψηφοφορία στο Συμβούλιο για την οδηγία για τον ελάχιστο φόρο της ΕΕ για τον Ιούνιο

Η γαλλική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατέθεσε τη συζήτηση σχετικά με την οδηγία για την εφαρμογή του Πυλώνα 2 στην έννομη τάξη της ΕΕ για τη σύνοδο των υπουργών Οικονομικών της 17ης Ιουνίου, αντιμετωπίζοντας την αντίθεση της Πολωνίας. Η υπουργός Οικονομικών της Πολωνίας Magdalena Rzeczkowska διατήρησε το βέτο στη οδηγία όπως συμφωνήθηκε από τα υπόλοιπα κράτη μέλη της ΕΕ και τη γαλλική προεδρία. Η Πολωνία απαιτεί νομική σύνδεση μεταξύ του Πυλώνα 2 και του Πυλώνα 1 για να άρει το βέτο της, ενώ ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών Μπρούνο Λεμέρ είναι αισιόδοξος ότι η Πολωνία θα «πειστεί» έως τις 17 Ιουνίου για να συμφωνήσει στην ομόφωνη θέση της ΕΕ. Η Rzeczkowska έχει εκφράσει ανησυχίες ότι εάν ο Πυλώνας 1 αποτύχει, ο παγκόσμιος ελάχιστος φόρος θα επιβάρυνε τις διεθνείς επιχειρήσεις στην Πολωνία και ενδέχεται να μειώσει τα έσοδα.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Η οδηγία είχε προγραμματιστεί να εγκριθεί στις 24 Μαΐου, ωστόσο η γαλλική προεδρία αφαίρεσε το σημείο την τελευταία στιγμή που αντιμετώπισε το βέτο της Πολωνίας. Η νομοθεσία της ΕΕ απαιτεί την ομόφωνη ψηφοφορία όλων των κρατών μελών για τη θέσπιση νομοθεσίας σε φορολογικά θέματα.

Στο ενδιάμεσο, η υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ Yellen προσπάθησε να σπάσει την αντίθεση της Πολωνίας, αλλά τέτοιες προσπάθειες δεν καρποφόρησαν. «Πιστεύουμε ακράδαντα ότι είναι προς το συμφέρον της Πολωνίας να συμμετάσχει σε αυτό, επομένως είχαμε πολύ καλές, ειλικρινείς συζητήσεις, αλλά χρειάζεται περισσότερη δουλειά», είπε η Yellen μετά τη συνάντηση με τον πρωθυπουργό της Πολωνίας Mateusz Morawiecki, την υπουργό Οικονομικών Magdalena Rzeczkowska και τον κυβερνήτη Adam Glapinski στη Βαρσοβία.

Η Yellen αντιμετώπισε επίσης δυσκολίες παρέχοντας διασφάλιση στην Ευρώπη σχετικά με τη βεβαιότητα εφαρμογής από πλευράς ΗΠΑ, δεδομένης της μικρής πιθανότητας να εγκρίνει το Κογκρέσο αύξηση στο 15%

του τρέχοντος ποσοστού GILTI των ΗΠΑ 10,5% και να το μετατρέψει σε σύστημα ανά χώρα. Η έγκριση των ΗΠΑ για τον Πυλώνα 2/ Build Better Act παραμένει σε αδιέξοδο, αντιμετωπίζοντας την αντίθεση στη Γερουσία και από τις δύο πλευρές του διαδρόμου, ιδιαίτερα από ορισμένους Δημοκρατικούς Γερουσιαστές.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Γ. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Γ.1. Συμφωνία για νέους κανόνες για τα κρυπτοστοιχεία για να σταματήσουν οι παράνομες ροές στην ΕΕ

Οι πρώτοι κανόνες της ΕΕ για τον εντοπισμό μεταφορών κρυπτογραφικών περιουσιακών στοιχείων όπως bitcoin και μάρκες ηλεκτρονικού χρήματος. Η διασφάλιση ότι τα κρυπτογραφικά στοιχεία μπορούν να εντοπιστούν με τον ίδιο τρόπο όπως οι παραδοσιακές μεταφορές χρημάτων.

Η νομοθεσία αποτελεί μέρος του νέου πακέτου της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και θα ευθυγραμμιστεί με τους κανόνες για τις αγορές κρυπτοστοιχείων (Markets in Cryptoassets, MiCA).

Οι μεταφορές κρυπτο-περιουσιακών στοιχείων θα ανιχνευθούν και θα εντοπιστούν για να αποτραπεί το ξέπλυμα χρήματος, η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και άλλα εγκλήματα, λέει η νέα νομοθεσία που συμφωνήθηκε.

Οι διαπραγματευτές του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου κατέληξαν σε μια προσωρινή συμφωνία για ένα νέο νομοσχέδιο που στοχεύει να διασφαλίσει ότι οι μεταφορές κρυπτογράφησης μπορούν πάντα να εντοπίζονται και να αποκλειστούν ύποπτες συναλλαγές.

Ιχνηλασιμότητα από το πρώτο ευρώ που αποστέλλεται

Η συμφωνία επεκτείνει τον λεγόμενο «κανόνα ταξιδιού», που ήδη υπάρχει στα παραδοσιακά χρηματοοικονομικά, για να καλύπτει τις μεταφορές σε περιουσιακά στοιχεία κρυπτογράφησης. Αυτός ο κανόνας απαιτεί οι πληροφορίες σχετικά με την πηγή του περιουσιακού στοιχείου και τον δικαιούχο του να ταξιδεύουν με τη συναλλαγή και να αποθηκεύονται και στις δύο πλευρές της μεταφοράς. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτογραφικών περιουσιακών στοιχείων (CASP) θα υποχρεωθούν να παρέχουν αυτές τις πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές εάν διενεργηθεί έρευνα για ξέπλυμα χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Καθώς οι συναλλαγές με κρυπτοστοιχεία παρακάμπτουν εύκολα τα υπάρχοντα όρια που θα ενεργοποιούσαν απαιτήσεις ιχνηλασιμότητας, οι διαπραγματευτές του Κοινοβουλίου διαβεβαίωσαν ότι δεν υπάρχουν ελάχιστα όρια ούτε εξαιρέσεις για μεταφορές χαμηλής αξίας, όπως προτάθηκε αρχικά.

Όσον αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένου ενός ονόματος και μιας διεύθυνσης που απαιτούνται από τον κανόνα ταξιδιού, οι διαπραγματευτές συμφώνησαν ότι εάν δεν υπάρχει εγγύηση ότι το απόρρητο τηρείται από τον παραλήπτη, τέτοια δεδομένα δεν θα πρέπει να αποστέλλονται.

Καταπολέμηση του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Προτού διαθέσουν τα κρυπτογραφικά στοιχεία στους δικαιούχους, οι πάροχοι θα πρέπει να επαληθεύσουν ότι η πηγή του περιουσιακού στοιχείου δεν υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα ή κυρώσεις και ότι δεν υπάρχουν κίνδυνοι νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Οι διαπραγματευτές συμφώνησαν ότι η δημιουργία ενός δημόσιου μητρώου για μη συμμορφούμενες και μη εποπτευόμενες CASP, με τις οποίες δεν θα επιτρέπεται να συναλλάσσονται οι CASP της ΕΕ, θα καλύπτεται από τους κανόνες Markets in Crypto-assets (MiCA), που βρίσκεται υπό διαπραγμάτευση .

Μη φιλοξενούμενα πορτοφόλια

Οι κανόνες θα καλύπτουν επίσης συναλλαγές από τα λεγόμενα μη φιλοξενούμενα πορτοφόλια (μια διεύθυνση πορτοφολιού κρυπτογραφικού περιουσιακού στοιχείου που βρίσκεται στη φύλαξη ενός ιδιώτη χρήστη) όταν αλληλεπιδρούν με φιλοξενούμενα πορτοφόλια που διαχειρίζονται οι CASP.

Σε περίπτωση που ένας πελάτης στείλει ή λάβει περισσότερα από 1000 ευρώ προς ή από το δικό του μη φιλοξενούμενο πορτοφόλι, η CASP θα πρέπει να επαληθεύσει εάν το μη φιλοξενούμενο πορτοφόλι ανήκει στην πραγματικότητα ή ελέγχεται από αυτόν τον πελάτη.

Οι κανόνες δεν ισχύουν για μεταφορές από άτομο σε άτομο που πραγματοποιούνται χωρίς πάροχο, όπως πλατφόρμες συναλλαγών bitcoin, ή μεταξύ παρόχων που ενεργούν για δικό τους λογαριασμό.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Γ.2. Πρόβλεψη νέου εργαλείου για την προστασία της εσωτερικής αγοράς από στρεβλωτικές ξένες επιδοτήσεις

Το Κοινοβούλιο καθόρισε τη διαπραγματευτική του θέση σχετικά με τη νομοθεσία που αποσκοπεί στην εξουδετέρωση των ξένων επιδοτήσεων που στρεβλώνουν την αγορά που χορηγούνται σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ.

Το νέο εργαλείο δίνει στην Επιτροπή της ΕΕ την εξουσία να ερευνά και να εξουδετερώνει τις ξένες επιδοτήσεις που στρεβλώνουν την αγορά που χορηγούνται σε εταιρείες που πρόκειται να αποκτήσουν επιχειρήσεις της ΕΕ ή να συμμετάσχουν στις δημόσιες συμβάσεις της ΕΕ.

Στόχος είναι η διασφάλιση θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά της ΕΕ με την καθιέρωση της ισότητας ευκαιριών. Ενώ οι χώρες της ΕΕ πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, μέχρι στιγμής δεν υπάρχει συγκρίσιμο καθεστώς για τη στήριξη που χορηγείται από τρίτες χώρες.

Με 627 ψήφους υπέρ, οκτώ κατά και 11 αποχές, το Κοινοβούλιο συμφώνησε την Τετάρτη ότι η Επιτροπή πρέπει να είναι σε θέση να διερευνήσει και να μετριάσει τις επιπτώσεις μιας τέτοιας στήριξης που μπορεί να λάβει τη μορφή εισφορών ξένου κεφαλαίου, δανείων, φορολογικών κινήτρων, φορολογικών απαλλαγών και διαγραφής χρέους.

Ευρύτερο πεδίο εφαρμογής, λιγότερη γραφειοκρατία

Στη διαπραγματευτική του θέση, το Κοινοβούλιο επέκτεινε το πεδίο εφαρμογής των νέων κανόνων σε μεγαλύτερο αριθμό εξαγορών, συγχωνεύσεων και δημοσίων συμβάσεων, μειώνοντας τα κατώτατα όρια αξίας που έθεσαν σε κίνηση την υποχρέωση ενημέρωσης της Επιτροπής σχετικά με τις επιδοτήσεις.

Οι ευρωβουλευτές μείωσαν επίσης τη γραφειοκρατία για τις εταιρείες, για παράδειγμα, συντομεύοντας την περίοδο που έχει η Επιτροπή για να ερευνήσει τις ξένες επιδοτήσεις που δίνονται σε εταιρείες.

Περισσότερη διαφάνεια και ασφάλεια δικαίου για τις εταιρείες

Για να καταστήσει τη διαδικασία πιο διαφανή, το Κοινοβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο αξιολογεί τις ξένες επιδοτήσεις και εξισορροπεί τις επιπτώσεις που προκαλούν στρέβλωση της αγοράς έναντι πιθανών ευρύτερων οφελών.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Τέλος, οι ευρωβουλευτές διασφάλισαν ότι οι χώρες και οι εταιρείες της ΕΕ μπορούν να ενημερώνουν εμπιστευτικά την Επιτροπή για δυνητικά στρεβλωτικές επιδοτήσεις και ότι οι εταιρείες μπορούν να συμβουλεύονται ανεπίσημα την Επιτροπή για το εάν χρειάζεται να την κοινοποιήσουν για τις επιδοτήσεις τους.

Γ.3. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: Ακρόαση για το ολλανδικό φορολογικό σύστημα και ανταλλαγή πληροφοριών με χώρες που περιλαμβάνονται στα Pandora Papers

Η Υποεπιτροπή Φορολογίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (FISC) πραγματοποίησε δύο δημόσιες ακροάσεις με επίκεντρο τις αλλαγές του φορολογικού νόμου στην Ολλανδία και την ανταλλαγή πληροφοριών για φορολογικούς σκοπούς με χώρες που περιλαμβάνονται στα Pandora Papers.

Στην πρώτη ακρόαση εμπειρογνώμονες συζητούσαν την εξέλιξη του ολλανδικού φορολογικού συστήματος και ειδικότερα την πολιτική πρόθεση καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, της φοροαποφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού.

Οι ειδικοί εντόπισαν τη χρήση «εταιρειών γραμματοκιβωτίων», την ύπαρξη καθεστώτος διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και ένα καθεστώς παρακράτησης φόρου όπου εξακολουθούν να υπάρχουν κενά σε ζητήματα που αξίζουν περαιτέρω εξέταση. Οι ευρωβουλευτές, από την άλλη πλευρά, τόνισαν την ανάγκη για «καλύτερη ρύθμιση του ρόλου των φορολογικών συμβούλων» στην Ολλανδία.

Η δεύτερη ακρόαση επικεντρώθηκε στη βελτίωση του πλαισίου για την ανταλλαγή πληροφοριών για φορολογικούς σκοπούς με χώρες που εμπλέκονται κατ' εξοχήν στα Pandora Papers, που είναι πλέον δημόσια. Οι προσκεκλημένοι εμπειρογνώμονες εξέτασαν τον βαθμό στον οποίο η έλλειψη διαφάνειας διευκολύνει τις παράνομες ροές χρημάτων και εμποδίζει το πάγωμα περιουσιακών στοιχείων Ρώσων δισεκατομμυριούχων που πλήττονται από τις διεθνείς κυρώσεις μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Παράλληλα, έγινε σύσταση για μεγαλύτερη διαφάνεια όσον αφορά τους πραγματικούς δικαιούχους, την απαίτηση από τα κράτη μέλη της ΕΕ να δημοσιεύουν ετησίως τις στατιστικές τους σχετικά με το Κοινό Πρότυπο Υποβολής Αναφορών, όπως και την επιβολή του τελευταίου στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα των ΗΠΑ.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Γ.3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εγκρίνει ψήφισμα σχετικά με τους κανόνες κρυπτογράφησης AML

Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από την Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων (ECON) και την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών (LIBE) ενέκριναν, με 93 ψήφους υπέρ, 14 κατά και 14 αποχές, τη θέση τους σχετικά με το σχέδιο νόμου που ενισχύει τους κανόνες της ΕΕ κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Το σχέδιο νόμου αποτελεί μέρος της νέας δέσμης νομοθετικών μέτρων της ΕΕ για την καταπολέμηση της χρήσης και έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι τα κρυπτονομικά περιουσιακά στοιχεία μπορούν να εντοπιστούν με τον ίδιο τρόπο όπως και άλλες νομισματικές μεταφορές. Σύμφωνα με την προτεινόμενη νομοθεσία, οι πληροφορίες σχετικά με την πηγή των κρυπτογραφικών περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται και τους δικαιούχους τους θα πρέπει να διατίθενται στις αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένης της ταυτοποίησης των ιδιωτών χρηστών κρυπτοστοιχείων. Οι μεταφορές από άτομο σε άτομο που πραγματοποιούνται χωρίς πάροχο δεν θα καλύπτονται από την προτεινόμενη νομοθεσία.

Οι ευρωβουλευτές στη θέση τους σχετικά με το σχέδιο νόμου αφαίρεσαν τυχόν ελάχιστα όρια και εξαιρέσεις για μεταβιβάσεις χαμηλής αξίας. Καλούν επίσης την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών να δημιουργήσει ένα δημόσιο μητρώο επιχειρήσεων και υπηρεσιών που εμπλέκονται σε κρυπτογραφικά περιουσιακά στοιχεία που ενδέχεται να έχουν υψηλό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένου ενός μη εξαντλητικού καταλόγου μη συμμορφούμενων παρόχων.

Η σχετική νομοθεσία θα ψηφιστεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά τη σύνοδο ολομέλειας του Απριλίου και στη συνέχεια οι επιτροπές θα ξεκινήσουν διοργανικές διαπραγματεύσεις με το Συμβούλιο της ΕΕ.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Τέλος, οι ευρωβουλευτές διασφάλισαν ότι οι χώρες και οι εταιρείες της ΕΕ μπορούν να ενημερώνουν εμπιστευτικά την Επιτροπή για δυνητικά στρεβλωτικές επιδοτήσεις και ότι οι εταιρείες μπορούν να συμβουλεύονται ανεπίσημα την Επιτροπή για το εάν χρειάζεται να την κοινοποιήσουν για τις επιδοτήσεις τους.

Γ.3. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: Ακρόαση για το ολλανδικό φορολογικό σύστημα και ανταλλαγή πληροφοριών με χώρες που περιλαμβάνονται στα Pandora Papers

Η Υποεπιτροπή Φορολογίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (FISC) πραγματοποίησε δύο δημόσιες ακροάσεις με επίκεντρο τις αλλαγές του φορολογικού νόμου στην Ολλανδία και την ανταλλαγή πληροφοριών για φορολογικούς σκοπούς με χώρες που περιλαμβάνονται στα Pandora Papers.

Στην πρώτη ακρόαση εμπειρογνώμονες συζητούσαν την εξέλιξη του ολλανδικού φορολογικού συστήματος και ειδικότερα την πολιτική πρόθεση καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, της φοροαποφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού.

Οι ειδικοί εντόπισαν τη χρήση «εταιρειών γραμματοκιβωτίων», την ύπαρξη καθεστώτος διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και ένα καθεστώς παρακράτησης φόρου όπου εξακολουθούν να υπάρχουν κενά σε ζητήματα που αξίζουν περαιτέρω εξέταση. Οι ευρωβουλευτές, από την άλλη πλευρά, τόνισαν την ανάγκη για «καλύτερη ρύθμιση του ρόλου των φορολογικών συμβούλων» στην Ολλανδία.

Η δεύτερη ακρόαση επικεντρώθηκε στη βελτίωση του πλαισίου για την ανταλλαγή πληροφοριών για φορολογικούς σκοπούς με χώρες που εμπλέκονται κατ' εξοχήν στα Pandora Papers, που είναι πλέον δημόσια. Οι προσκεκλημένοι εμπειρογνώμονες εξέτασαν τον βαθμό στον οποίο η έλλειψη διαφάνειας διευκολύνει τις παράνομες ροές χρημάτων και εμποδίζει το πάγωμα περιουσιακών στοιχείων Ρώσων δισεκατομμυριούχων που πλήττονται από τις διεθνείς κυρώσεις μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Παράλληλα, έγινε σύσταση για μεγαλύτερη διαφάνεια όσον αφορά τους πραγματικούς δικαιούχους, την απαίτηση από τα κράτη μέλη της ΕΕ να δημοσιεύουν ετησίως τις στατιστικές τους σχετικά με το Κοινό Πρότυπο Υποβολής Αναφορών, όπως και την επιβολή του τελευταίου στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα των ΗΠΑ.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Δ. Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δ.1. Απόφαση στην υπόθεση C -674/20. Υποχρέωση παρόχων υπηρεσιών κτηματομεσιτικής διαμεσολάβησης και ιδίως τους υπευθύνους για ηλεκτρονική πλατφόρμα καταλυμάτων να διαβιβάζουν στη φορολογική αρχή ορισμένα στοιχεία σχετικά με τις συναλλαγές που αφορούν τουριστικά καταλύματα

Η Airbnb Ireland είναι ιρλανδική εταιρία η οποία αμείβεται για να διευκολύνει την επικοινωνία, μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, μεταξύ δυνητικών μισθωτών και επαγγελματιών ή μη επαγγελματιών εκμισθωτών που προσφέρουν υπηρεσίες παροχής καταλύματος. Βάσει υποχρέωσης προβλεπόμενης από σχετική με φόρο επί των τουριστικών καταλυμάτων κανονιστική απόφαση της Περιφέρειας Βρυξελλών-Πρωτευούσης (Βέλγιο),

η Airbnb Ireland κλήθηκε να κοινοποιήσει στη φορολογική αρχή της περιφέρειας πληροφορίες όσον αφορά τις τουριστικές συναλλαγές τις οποίες είχε πραγματοποιήσει κατά το 2017.

Εκτιμώντας, εντούτοις, ότι η διαβίβαση των πληροφοριών προσκρούει στο δίκαιο της Ένωσης και ιδίως στην αρχή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, η Airbnb Ireland άσκησε προσφυγή ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου (Βέλγιο) για την ακύρωση της διάταξης της επίμαχης κανονιστικής απόφασης που επιβάλλει την υποχρέωση κοινοποίησης.

Το Συνταγματικό Δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει εάν διάταξη όπως αυτή που εφαρμόζεται στους υπευθύνους για ηλεκτρονική πλατφόρμα καταλυμάτων συνιστά φορολογική διάταξη που αποκλείεται ρητώς από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2000/31. Το ανωτέρω εθνικό δικαστήριο ερωτά επίσης το Δικαστήριο εάν η επίμαχη εθνική διάταξη, καθόσον προβλέπει υποχρέωση διαβίβασης στη φορολογική αρχή στοιχείων σχετικά με τις συναλλαγές που αφορούν τουριστικά καταλύματα, είναι ικανή να παρακωλύσει την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Με την απόφασή του, το Δικαστήριο υπενθυμίζει, πρώτον, ότι η οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο εκδόθηκε βάσει διατάξεων των Συνθηκών που αποκλείουν τους φορολογικούς κανόνες από το πεδίο εφαρμογής τους, δεδομένου ότι οι κανόνες αυτοί θεσπίζονται στο πλαίσιο άλλων διατάξεων των Συνθηκών. Το Δικαστήριο παρατηρεί επίσης ότι οι αιτιολογικές σκέψεις της οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο αποκλείουν ρητώς τη φορολογία από το πεδίο εφαρμογής της.

Κατά το Δικαστήριο, έστω και αν υπηρεσίες κτηματομεσιτικής διαμεσολάβησης όπως αυτές που παρέχει η Airbnb Ireland αποτελούν υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο, η διάταξη της επίμαχης κανονιστικής απόφασης, η οποία εφαρμόζεται στους υπευθύνους για ηλεκτρονική πλατφόρμα και έχει ως αντικείμενο την παροχή τέτοιων υπηρεσιών, είναι αρρήκτως συνδεδεμένη, από άποψη περιεχομένου, με την κανονιστική απόφαση η οποία αποτελεί, αυτή καθεαυτήν, φορολογική κανονιστική ρύθμιση. Κατά συνέπεια, η εν λόγω διάταξη εμπίπτει στον «φορολογικό τομέα» ο οποίος αποκλείεται ρητώς από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Έδρα Jean Monnet στην Ευρωπαϊκή Φορολογική Πολιτική και Διοίκηση, ΑΠΘ, Όλα τα δικαιώματα κατοχυρωμένα, 2022

Με την απόφαση κρίθηκε ότι δεν αντιβαίνει προς το δίκαιο της Ένωσης βελγική περιφερειακή νομοθεσία η οποία υποχρεώνει τους παρόχους υπηρεσιών κτηματομεσιτικής διαμεσολάβησης και ιδίως τους υπευθύνους για ηλεκτρονική πλατφόρμα καταλυμάτων να διαβιβάζουν στη φορολογική αρχή ορισμένα στοιχεία σχετικά με τις συναλλαγές που αφορούν τουριστικά καταλύματα. Η διάταξη περιφερειακής νομοθεσίας η οποία υποχρεώνει έναν φορέα εκμετάλλευσης να κοινοποιεί ορισμένα στοιχεία όσον αφορά τα τουριστικά καταλύματα έχει φορολογικό χαρακτήρα και, ως εκ τούτου, αποκλείεται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Σχετικά, δεύτερον, με τη συμβατότητα της οικείας διάταξης της επίμαχης κανονιστικής απόφασης προς την απαγόρευση περιορισμού της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών στην Ένωση, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η υποχρέωση παροχής ορισμένων πληροφοριών σχετικά με τις συναλλαγές που αφορούν τουριστικά καταλύματα αφορά όλους τους παρόχους υπηρεσιών κτηματομεσιτικής διαμεσολάβησης, ανεξαρτήτως του τύπου εγκατάστασής τους και του τρόπου με τον οποίο παρέχουν τις υπηρεσίες τους.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Το Δικαστήριο συνάγει εξ αυτού ότι η διάταξη της επίμαχης κανονιστικής απόφασης δεν εισάγει δυσμενείς διακρίσεις, αλλά υποχρεώνει απλώς τους οικείους παρόχους υπηρεσιών να διατηρούν στοιχεία σχετικά με τις συναλλαγές που αφορούν τουριστικά καταλύματα και να τα διαβιβάζουν στη φορολογική αρχή της περιφέρειας, κατόπιν αιτήματός της, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή είσπραξη, από τους οικείους ιδιοκτήτες, των φόρων για τη μίσθωση των επίμαχων ακινήτων.

Όσον αφορά το επιχείρημα ότι υπάρχει ο κίνδυνος υπηρεσίες κτηματομεσιτικής διαμεσολάβησης, όπως αυτές τις οποίες παρέχει η Airbnb Ireland, να πληγούν περισσότερο από την οικεία διάταξη της επίμαχης κανονιστικής απόφασης, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι ο κίνδυνος αυτός απηχεί απλώς τον μεγαλύτερο αριθμό των συναλλαγών τις οποίες πραγματοποιούν οι μεσάζοντες και το αντίστοιχο μερίδιό τους στην αγορά.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι τα μέτρα των οποίων το μόνο αποτέλεσμα είναι να καθιστούν οικονομικά επαχθέστερη μια συγκεκριμένη υπηρεσία και τα οποία πλήττουν εξίσου την παροχή υπηρεσιών, ανεξαρτήτως του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο πάροχος, δεν είναι ικανά να παρακωλύσουν την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών. Κατά το Δικαστήριο, καθόσον η οικεία διάταξη της επίμαχης κανονιστικής απόφασης αφορά όλους τους παρόχους υπηρεσιών κτηματομεσιτικής διαμεσολάβησης ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασής τους και του τρόπου με τον οποίο μεσολαβούν, η διάταξη αυτή δεν αντιβαίνει προς την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στην Ένωση.

Δ.2. Οι προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα στην υπόθεση C-694/20 (Belgian DAC6 Legal Privilege Challenge)

Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-694/20 Orde van Vlaamse Balies, σχετικά με το εάν οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την οδηγία για τη διοικητική συνεργασία παραβιάζουν ή όχι το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 47 του Χάρτη για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντίστοιχα, εκδόθηκε στις 5 Απριλίου 2022.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Ο γενικός εισαγγελέας Rantos στη γνωμοδότησή του έκρινε ότι η απαίτηση κοινοποίησης των υποχρεώσεων αναφοράς σε άλλον ενδιάμεσο δεν αποτελεί μέρος οποιασδήποτε νομικής διαδικασίας και επομένως δεν συνιστά παραβίαση του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη. Σε σχέση με το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, ο AG Rantos έκρινε ότι εάν η ταυτότητα του μεσάζοντα γίνει γνωστή για την εκπλήρωση της αιτούμενης αναφοράς, αυτό θα μπορούσε να συνιστά παραβίαση του δικαιώματος, γεγονός που θα μπορούσε να αποφευχθεί αν η ταυτότητα του τελευταίου δεν αποκαλύπτονταν.

Ο AG Rantos συμπέρανε, τελικώς, στην πρόταση του ότι το Δικαστήριο πρέπει να κρίνει ότι το άρθρο 8αβ παράγραφος 5 της DAC6, απαιτώντας από έναν δικηγόρο που ενεργεί ως διαμεσολαβητής και ο οποίος, βασιζόμενος στο επαγγελματικό του απόρρητο, που έχει να κοινοποιήσει μία δήλωση παραίτησης χωρίς καθυστέρηση σε άλλον διαμεσολαβητή από τις υποχρεώσεις αναφοράς που του ανατίθενται σύμφωνα με την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, δεν παραβιάζει το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής που εγγυάται το άρθρο 7 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

υπό την προϋπόθεση ότι το όνομα αυτού του δικηγόρου δεν κοινοποιείται στις φορολογικές αρχές στο πλαίσιο της εκπλήρωσης της υποχρέωσης δήλωσης που προβλέπεται στο άρθρο 8bisb, παράγραφος 9, δεύτερο εδάφιο, και παράγραφος 14, της εν λόγω οδηγίας. Η απόφαση του Δικαστηρίου αναμένεται τους επόμενους μήνες.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Ε. Ειδική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF - Financial Action Task Force)

Ε.1. Αναθεώρηση της Σύστασης 25 - Λευκή Βίβλος για δημόσια διαβούλευση

Η Ειδική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF) διενεργεί επανεξέταση της Σύστασης 25 (R.25) σχετικά με τη διαφάνεια και την πραγματική ιδιοκτησία (ΟΠ) των νομικών ρυθμίσεων. Στόχος της FATF είναι να βελτιώσει την R.25 και το ερμηνευτικό της σημείωμα για να ανταποκριθεί καλύτερα στον δεδηλωμένο στόχο της για την πρόληψη της κατάχρησης νομικών ρυθμίσεων για ξέπλυμα βρώμικου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Το έργο της FATF σε αυτόν τον τομέα συνεχίζεται και θα ωφεληθεί από την ακρόαση απόψεων από ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των διαχειριστών, χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων,

καθορισμένων μη χρηματοοικονομικών επιχειρήσεων και επαγγελματιών (DNFBP) και μη κερδοσκοπικών οργανισμών.

Υπό το πρίσμα της πιθανής πολυπλοκότητας των νομικών ρυθμίσεων, η FATF θα ήθελε να συγκεντρώσει περαιτέρω στοιχεία σχετικά με τον τρόπο κατάχρησης των νομικών ρυθμίσεων για σκοπούς νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες/χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Τα θέματα που εξετάζονται περιλαμβάνουν περίπλοκες δομές ιδιοκτησίας, ρήτρες διαφυγής κ.λπ.

Περαιτέρω, η FATF ορίζει διαφορετικά τους δικαιούχους και τους πραγματικούς δικαιούχους. Η FATF εξετάζει εάν δικαιολογείται διευκρίνιση του ορισμού του πραγματικού δικαιούχου στην περίπτωση νομικών ρυθμίσεων. Ένας χωριστός ορισμός θα μπορούσε να αποσαφηνίσει περαιτέρω την έννοια της ιδιοκτησίας και του ελέγχου στο πλαίσιο των νομικών ρυθμίσεων. Σύμφωνα με αυτήν την προσέγγιση, οι πληροφορίες δικαιούχου ιδιοκτησίας θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την ταυτότητα του καθενός (μεταξύ άλλων, διαχειριστή, δικαιούχο ή, κατά περίπτωση, κατηγορία δικαιούχων ή αντικείμενα εξουσίας· και άλλα φυσικά πρόσωπα που ασκούν τον απόλυτο πραγματικό έλεγχο στη συμφωνία.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Σε περίπτωση νομικής διευθέτησης παρόμοιας με ένα καταπίστευμα, ο πραγματικός δικαιούχος αναφέρεται στο φυσικό ή στα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν ισοδύναμη θέση με εκείνες που αναφέρονται παραπάνω. Όταν ο διαχειριστής και οποιοδήποτε άλλο μέρος στη νομική ρύθμιση είναι νομικό πρόσωπο, θα πρέπει να προσδιορίζεται ο πραγματικός δικαιούχος αυτού του νομικού προσώπου.

Ε.2. Νέα πρότυπα της FATF για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

Η Ειδική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF - Financial Action Task Force) στο πλαίσιο των συστάσεων της προσέθεσε νέους ορισμούς για τον «αντιπροσωπευόμενο» και τον «αντιπρόσωπο του μετόχου ή του διευθυντή», για την ενίσχυση των προτύπων σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο στα νομικά πρόσωπα και συνέστησε στις κυβερνήσεις να δημιουργήσουν μητρώα πραγματικών δικαιούχων, όπου αυτό δεν ισχύει.

Αυτά τα μέτρα φέρεται να είναι χρήσιμα για τον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν αντικείμενο κυρώσεων που επιβλήθηκαν από τη διεθνή κοινότητα μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία.

Άλλες αλλαγές στις συστάσεις της FATF περιλαμβάνουν:

- Καταπολέμηση της χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής μέσω της συνεπούς εφαρμογής στοχευμένων οικονομικών κυρώσεων όταν αυτές απαιτούνται από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ.
- Μεγαλύτερη διαφάνεια, ώστε να καταστεί πιο δύσκολο για τους εγκληματίες και τους τρομοκράτες να αποκρύψουν την ταυτότητά τους ή να κρύψουν τα περιουσιακά τους στοιχεία πίσω από νομικά πρόσωπα και άλλες συναφείς ρυθμίσεις.
- Αυστηρότερες προϋποθέσεις διαχείρισης της κατάστασης, όταν πρόκειται για πολιτικά πρόσωπα (politically exposed persons (PEPs)).
- Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των βασικών αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών εγκλημάτων.
- Μια ενισχυμένη προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο που επιτρέπει στις χώρες και τον ιδιωτικό τομέα να χρησιμοποιούν τους πόρους τους πιο αποτελεσματικά εστιάζοντας σε τομείς υψηλότερου κινδύνου.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

- Πιο αποτελεσματική διεθνής συνεργασία, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών, της διεξαγωγής κοινών ερευνών και του εντοπισμού, της δέσμευσης και της δήμευσης παράνομων περιουσιακών στοιχείων.

- Βελτιωμένα επιχειρησιακά εργαλεία και ευρύτερο φάσμα εξουσιών και χρήσης τεχνικών, τόσο για τις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών όσο και για τις αρχές επιβολής του νόμου που αφορά τη διερεύνηση και τη δίωξη νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Η FATF είναι ο παγκόσμιος ρυθμιστής προτύπων για μέτρα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της χρηματοδότησης της διάδοσης της. Είναι ένας διακυβερνητικός οργανισμός με 36 μέλη και με τη συμμετοχή πάνω από 180 χωρών μέσω του παγκόσμιου δικτύου του.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

ΣΤ. Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat)

ΣΤ.1 Έκθεση της Επιτροπής (Eurostat) του 2022 σχετικά με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Eurostat, η Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δημοσίευσε το έγγραφο «Sustainable development in the European Union — 2022 monitoring report on progress towards the SDGs in a EU context» (Βιώσιμη ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση — Έκθεση παρακολούθησης της προόδου για την επίτευξη των ΣΒΑ στο πλαίσιο της ΕΕ, 2022).

Η έκθεση προσφέρει στατιστική επισκόπηση της προόδου για την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) στην ΕΕ.

Τα δεδομένα που περιλαμβάνονται στην έκθεση καταδεικνύουν ότι η ΕΕ έχει σημειώσει πρόοδο για την επίτευξη των περισσότερων στόχων κατά την τελευταία πενταετία, σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Επιτροπής σε βασικούς τομείς πολιτικής, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία,

η ψηφιακή στρατηγική και το σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Ενώ για ορισμένους στόχους επιτεύχθηκε ταχύτερα πρόοδος από ό,τι για άλλους, μόνο σε λίγους συγκεκριμένους τομείς σημειώθηκε απομάκρυνση από τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Το πρωτοφανές εργαλείο του NextGenerationEU, που εγκρίθηκε από την Επιτροπή για την αντιμετώπιση της πανδημίας, καθώς και οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που προβλέπονται από τα κράτη μέλη στα οικεία σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, θα συμβάλουν σημαντικά στην επίτευξη των ΣΒΑ στην ΕΕ στο μέλλον.

Η έκθεση δείχνει ότι, κατά την τελευταία πενταετία, η ΕΕ έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο για την επίτευξη πέντε από αυτούς, ενώ μόλις μέτρια πρόοδο στους περισσότερους από τους υπόλοιπους. Συγκεκριμένα:

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, η ΕΕ συνέχισε να σημειώνει τη μεγαλύτερη πρόοδο όσον αφορά την προώθηση της ειρήνης και της προσωπικής ασφάλειας στην επικράτειά της, βελτιώνοντας την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, καθώς και την εμπιστοσύνη στους θεσμούς (ΣΒΑ 16). Το ποσοστό του πληθυσμού της ΕΕ που καταγγέλλει εγκλήματα, βία και βανδαλισμούς στη γειτονιά του μειώθηκε από 13,2% το 2015 σε 10,9% το 2020. Επιπλέον, το ποσοστό του πληθυσμού της ΕΕ που θεωρεί ότι το σύστημα απονομής δικαιοσύνης στη χώρα του είναι επαρκώς ανεξάρτητο, αυξήθηκε κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες μεταξύ 2016 και 2021 (από 50% σε 54%).

Επίσης, σημαντική πρόοδος σημειώθηκε για τους στόχους της μείωσης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (ΣΒΑ 1), της οικονομίας και της αγοράς εργασίας (ΣΒΑ 8), της καθαρής και οικονομικά προσιτής ενέργειας (ΣΒΑ 7), καθώς και της καινοτομίας και των υποδομών (ΣΒΑ 9). Στον τομέα της φτώχειας (ΣΒΑ 1) τα διαθέσιμα δεδομένα αναφέρονται εν μέρει στην περίοδο πριν από την πανδημία και, επομένως, δεν αποτυπώνουν ακόμη πλήρως τον αντίκτυπο της. Η θετική αξιολόγηση του ΣΒΑ 7 επηρεάστηκε σε μεγάλο βαθμό από την αξιοσημείωτη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας το 2020 (μείον 8% σε σύγκριση με το 2019) ως αποτέλεσμα

των περιορισμών στη δημόσια ζωή λόγω της πανδημίας COVID-19 και της μείωσης της οικονομικής δραστηριότητας. Ως εκ τούτου, η ΕΕ μπόρεσε να επιτύχει τον στόχο ενεργειακής απόδοσης για το 2020 και, με βάση την πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής, φαίνεται να βρίσκεται σε καλό δρόμο για την επίτευξη του στόχου της για το 2030. Επιπλέον, η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αυξάνεται συνεχώς, καθώς το σχετικό ποσοστό έχει διπλασιαστεί από το 2005. Έως το 2020 οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αντιπροσώπευαν το 22,1% της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας. Ωστόσο, οι εισαγωγές ορυκτών καυσίμων εξακολουθούν να καλύπτουν περισσότερο από το μισό της ζήτησης ενέργειας της ΕΕ, ενώ η χαμηλότερη κατανάλωση ενέργειας που καταγράφηκε το 2020 πιθανόν να είναι προσωρινή.

Ομοίως, η πρόοδος για την επίτευξη του ΣΒΑ 8 για την οικονομία και την αγορά εργασίας, για την οποία τα τελευταία διαθέσιμα δεδομένα αφορούν το 2021, επηρεάστηκε θετικά από την ισχυρή οικονομική ανάπτυξη και τις επιδόσεις της αγοράς εργασίας του προηγούμενου έτους. Για παράδειγμα, το ποσοστό απασχόλησης ανήλθε σε 73,1% το 2021, ξεπερνώντας ακόμα και τα προ πανδημίας επίπεδα.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Η πρόοδος για την επίτευξη των στόχων στους τομείς της υγείας και της ευημερίας (ΣΒΑ 3), της ζωής στο νερό (ΣΒΑ 14), της ισότητας των φύλων (ΣΒΑ 5), των βιώσιμων πόλεων και κοινοτήτων (ΣΒΑ 11), της μείωσης των ανισοτήτων (ΣΒΑ 10), της υπεύθυνης κατανάλωσης και παραγωγής (ΣΒΑ 12), της ποιοτικής εκπαίδευσης (ΣΒΑ 4), της δράσης για το κλίμα (ΣΒΑ 13) και της μηδενικής πείνας (ΣΒΑ 2) ήταν μέτρια.

Η συνολική αξιολόγηση της προόδου της ΕΕ όσον αφορά τη συνεργασία (ΣΒΑ 17) και το καθαρό νερό και την αποχέτευση (ΣΒΑ 6) ήταν ουδέτερη, γεγονός που σημαίνει ότι οι συγκεκριμένοι τομείς χαρακτηρίστηκαν από τον ίδιο σχεδόν βαθμό βιώσιμης και μη βιώσιμης ανάπτυξης.

Τέλος, τα τελευταία πέντε χρόνια διαπιστώθηκε απομάκρυνση σε μικρό βαθμό από τους αντίστοιχους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης για τη ζωή στη στεριά (ΣΒΑ 15), γεγονός που καταδεικνύει ότι τα οικοσυστήματα και η βιοποικιλότητα εξακολουθούν να βρίσκονται υπό πίεση λόγω της ανθρώπινης δραστηριότητας. Μολονότι τόσο οι δασικές εκτάσεις όσο και οι χερσαίες προστατευόμενες περιοχές της ΕΕ έχουν αυξηθεί ελαφρώς, η πίεση στη βιοποικιλότητα εξακολούθησε να εντείνεται.

Για παράδειγμα, η εμφάνιση κοινών ειδών πτηνών αποτελεί δείκτη βιοποικιλότητας, διότι πολλά από αυτά τα είδη έχουν ανάγκη συγκεκριμένους οικοτόπους για να αναπαραχθούν και να τραφούν. Οι οικοτόποι αυτοί συχνά φιλοξενούν πολλά απειλούμενα φυτικά και ζωικά είδη. Από το 2000, ο πληθυσμός των κοινών ειδών πτηνών εκτιμάται ότι έχει μειωθεί κατά 10%. Ωστόσο, μετά από πολλά χρόνια μείωσης, φαίνεται ότι ο πληθυσμός τους έχει αρχίσει να σταθεροποιείται.

Το σύνολο των δεικτών της ΕΕ για τους ΣΒΑ επανεξετάζεται κάθε χρόνο. Το σύνολο των δεικτών για την έκθεση του 2022 επανεξετάστηκε, προκειμένου να ευθυγραμμιστεί με το 8ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον και τους νέους στόχους του σχεδίου δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Βελτιώθηκε επίσης η ανάλυση των δευτερογενών επιπτώσεων που καλύπτουν τις εκπομπές CO₂, το οικολογικό αποτύπωμα στη γη, το αποτύπωμα των υλικών και την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία που παράγεται εκτός της ΕΕ από την κατανάλωση εντός της ΕΕ. Τέλος, η έκθεση περιλαμβάνει ειδική ανάλυση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 στους ΣΒΑ.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)



Οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης βρίσκονται στο επίκεντρο της χάραξης της ευρωπαϊκής πολιτικής εδώ και καιρό, σταθερά εδραιωμένοι στις ευρωπαϊκές Συνθήκες και ενσωματωμένοι σε βασικά έργα, τομεακές πολιτικές και πρωτοβουλίες της Επιτροπής υπό την προεδρία της κ. φον ντερ Λάιεν. Η Ατζέντα του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης που εμπεριέχονται σε αυτήν εγκρίθηκαν από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών τον Σεπτέμβριο του 2015 και έδωσαν νέα ώθηση στις προσπάθειες σε παγκόσμιο επίπεδο για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης. Η ΕΕ είναι απολύτως προσηλωμένη στην υλοποίηση της Ατζέντας του 2030 και στα μέτρα εφαρμογής της, όπως περιγράφονται στην «Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» και στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ — Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση».

Η σημερινή δημοσίευση είναι η έκτη σε μια σειρά ετήσιων διαδικασιών παρακολούθησης που δρομολόγησε η Eurostat το 2017. Βασίζεται στο σύνολο δεικτών της ΕΕ σχετικά με τους ΣΒΑ, το οποίο αναπτύχθηκε για την παρακολούθηση της προόδου στην επίτευξη των ΣΒΑ στο πλαίσιο της ΕΕ. Η έκθεση παρακολούθησης των ΣΒΑ έχει ως στόχο να παρουσιάσει μια αντικειμενική αξιολόγηση του κατά πόσον η ΕΕ, σύμφωνα με τους επιλεγμένους δείκτες, έχει σημειώσει πρόοδο για την επίτευξη των ΣΒΑ κατά τις τελευταίες πενταετίες και δεκαπενταετίες περιόδους.

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Οι τάσεις των δεικτών αξιολογούνται με βάση τον μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης κατά την τελευταία πενταετία. Όσον αφορά τους 22 δείκτες με ποσοτικούς στόχους της ΕΕ, αξιολογείται η πρόοδος επίτευξής τους. Τέτοιοι στόχοι έχουν τεθεί κυρίως στους τομείς της κλιματικής αλλαγής, της κατανάλωσης ενέργειας και της εκπαίδευσης. Όλοι οι άλλοι δείκτες αξιολογούνται σύμφωνα με την κατεύθυνση και την ταχύτητα της αλλαγής.

Ο επίτροπος Οικονομίας, κ. Τζεντιλόνι, δήλωσε: «Η Ευρώπη βρίσκεται αντιμέτωπη με το δεύτερο γεγονός τύπου “μαύρου κύκνου” μέσα σε τρία χρόνια. Καλούμαστε να διαχειριστούμε τις επιπτώσεις του οικονομικού κλυδωνισμού που προκαλεί η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία αλλά δεν πρέπει να παραβλέψουμε τον στόχο μας για μετασχηματισμό του οικονομικού μοντέλου της ΕΕ. Αντιθέτως, πρέπει να εντείνουμε τις προσπάθειές μας για να ενισχύσουμε την ανθεκτικότητά μας και να κάνουμε τις παραγωγικές μας διαδικασίες και τις καθημερινές μας δραστηριότητες περισσότερο βιώσιμες. Σ' αυτή τη συλλογική προσπάθεια, οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης παραμένουν τόσο η πυξίδα όσο και το μέτρο της επιτυχίας μας.»

II. Εξελίξεις στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ (ανά θεσμικό όργανο)

Z. Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ)

Z.1 Εκθέσεις για το εαρινό εξάμηνο της ΕΕ και αύξηση επιτοκίων στην ΕΕ

Σύμφωνα με την εαρινή οικονομική πρόβλεψη του 2022, η οικονομία της ΕΕ θα συνεχίσει να αναπτύσσεται το 2022 και το 2023, παρουσιάζοντας ωστόσο σημαντικές προκλήσεις για την ενιαία αγορά που σχετίζονται με την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και την εξάρτηση για ορυκτά καύσιμα από τη Ρωσία, λαμβανομένης υπόψη της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία και των σχετικών κυρώσεων. Η πρόβλεψη δείχνει ότι ο πόλεμος έχει επιφέρει νέες διαταραχές στις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού, τροφοδοτώντας περαιτέρω πιέσεις στις τιμές των εμπορευμάτων και ενισχύοντας την αβεβαιότητα.

Επιπλέον, η Διοικητής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) Κριστίν Λαγκάρντ άφησε να εννοηθεί ότι η ΕΚΤ θα αυξήσει το ονομαστικό επιτόκιο για πρώτη φορά μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2009, θέτοντας τέλος στην εποχή των αρνητικών επιτοκίων με διψήφιο πληθωρισμό σε ορισμένες περιοχές της Ενιαίας Αγοράς της ΕΕ και της Ευρωζώνης.

III. Δράσεις του ΟΟΣΑ

1. Δημοσίευση Έκθεσης του ΟΟΣΑ για τη φορολογία της εργασίας, η οποία επανέρχεται καθώς η παγκόσμια οικονομία ανακάμπτει από την πανδημία COVID-19

Η έκθεση του ΟΟΣΑ για τη φορολόγηση των μισθών 2022 δείχνει ότι η αύξηση των εισοδημάτων των νοικοκυριών το 2021 σε συνδυασμό με την αντιστροφή πολλών φορολογικών πολιτικών και πολιτικών παροχών που συνδέονται με την πανδημία οδήγησαν σε αυξήσεις στους πραγματικούς φόρους στους μισθούς σε ολόκληρο τον ΟΟΣΑ. Αυτό σηματοδοτεί μια ανατροπή από το 2020, όταν η πανδημία οδήγησε σε σημαντικές μειώσεις στη φορολογική μεταχείριση της εργασίας, όπως προσδιορίζεται από τους συνολικούς φόρους στην εργασία που καταβάλλονται τόσο από τους εργαζόμενους όσο και από τους εργοδότες, μείον τα οικογενειακά επιδόματα, ως ποσοστό του κόστους εργασίας για τον εργοδότη. Η έκθεση επισημαίνει μια αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης στις περισσότερες χώρες του ΟΟΣΑ κατά τη διάρκεια του 2021, καθώς πολλές χώρες απέσυραν ή μείωσαν τα μέτρα που εισήχθησαν για τη στήριξη των νοικοκυριών κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

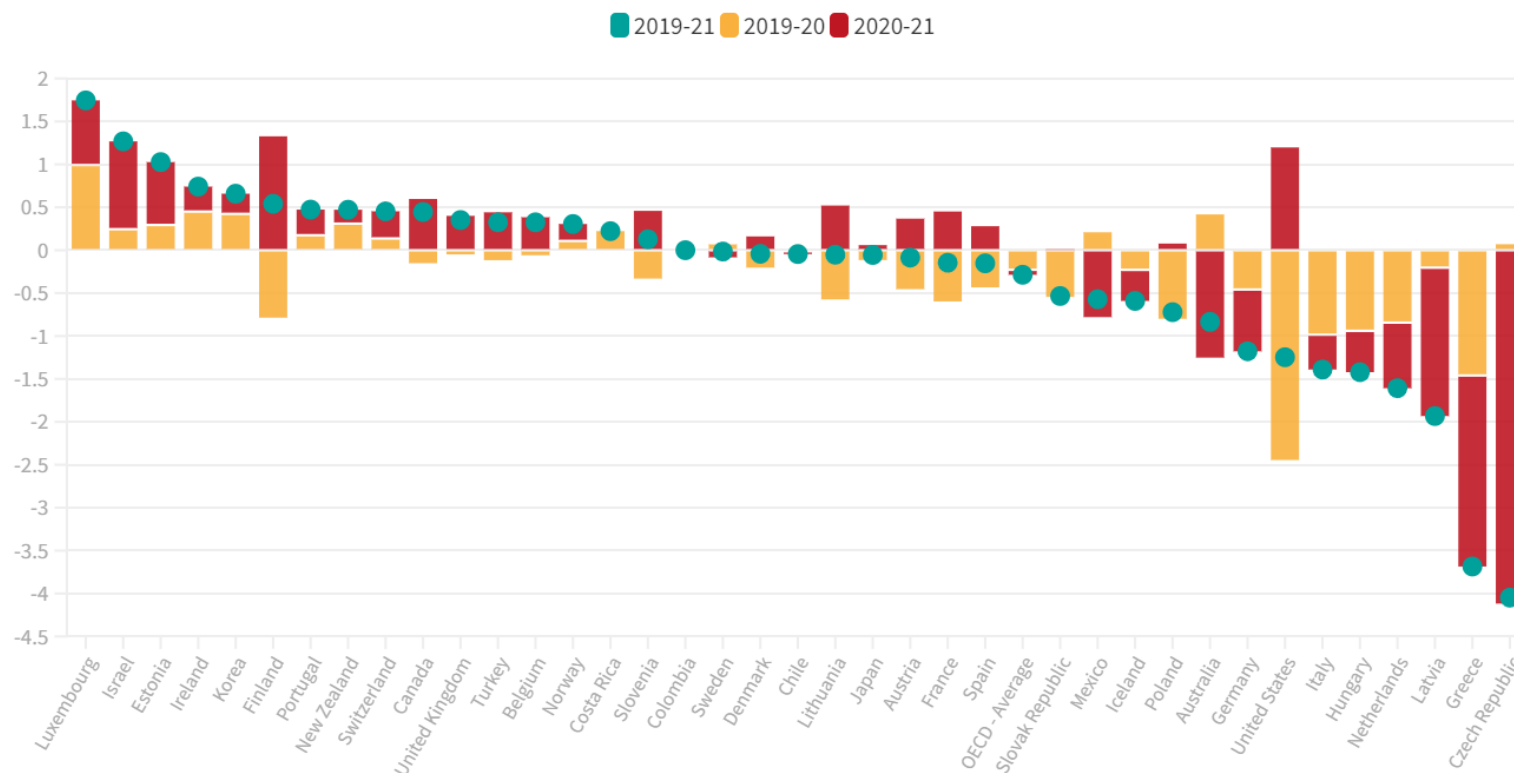
Παρά τις αυξήσεις αυτές, η μέση φορολογική επιβάρυνση στον ΟΟΣΑ μειώθηκε ελαφρά, καθώς παρατηρήθηκαν σχετικά μεγάλες μειώσεις στη σε μικρό αριθμό χωρών όπου εισήχθησαν νέα μέτρα στήριξης για τον COVID-19 το 2021.

Το Taxing Wages 2022 παρέχει μοναδικά συγκριτικά δεδομένα μεταξύ των χωρών σχετικά με τον φόρο εισοδήματος που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι, τις παροχές σε χρήμα που λαμβάνουν οι εργαζόμενες οικογένειες και τις σχετικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τους φόρους μισθοδοσίας που πραγματοποιούνται από εργαζομένους και εργοδότες σε ολόκληρο τον ΟΟΣΑ, τα οποία είναι βασικοί παράγοντες όταν τα άτομα εξετάζουν τις επιλογές απασχόλησής τους και οι επιχειρήσεις λαμβάνουν αποφάσεις προσλήψεων. Η έκθεση δείχνει πώς υπολογίζονται αυτοί οι φόροι και εξετάζει τον αντίκτυπο στα εισοδήματα των νοικοκυριών. Επιτρέπει συγκρίσεις μεταξύ των χωρών του κόστους εργασίας και της συνολικής θέσης φόρου και παροχών για οκτώ διαφορετικούς τύπους νοικοκυριών, που ποικίλλουν ανάλογα με το επίπεδο εισοδήματος και τη σύνθεση του νοικοκυριού (μονά άτομα, μονογονείς, νοικοκυριά με ένα ή δύο εισοδήματα, με ή χωρίς παιδιά). Η φετινή έκθεση περιλαμβάνει ένα ειδικό κεφάλαιο για το πώς η φορολογία της εργασίας ανταποκρίθηκε στους οικονομικούς κλυδωνισμούς που σχετίζονται με την πανδημία COVID-19.

III. Δράσεις του ΟΟΣΑ

Labour taxation rebounded in most OECD countries in the second year of the COVID-19 pandemic: The tax wedge for the average single worker increased in 2/3 of OECD countries in 2021, offsetting declines in 2020

Change in the average tax wedge in OECD countries between 2019 and 2021, in percentage points



Source: [OECD \(2022\), Taxing Wages 2022, OECD Publishing, Paris](#)

III. Δράσεις του ΟΟΣΑ

Δίνει ιδιαίτερη προσοχή στο τι οδήγησε τις αλλαγές στους κύριους δείκτες, συμπεριλαμβανομένων των τάσεων στους μέσους μισθούς και των αλλαγών στα συστήματα φορολογίας και παροχών ως απάντηση στην πανδημία το 2020 και το 2021. Αυτές περιλαμβάνουν αλλαγές στον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, τους φόρους μισθοδοσίας και παροχές σε χρήμα που καταβάλλονται στους εργαζόμενους.

2. Δημοσίευση έκθεσης για την πρόοδο ως προς τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης έως το 2030

Σύμφωνα με σχετική Έκθεση του ΟΟΣΑ, οι χώρες του ΟΟΣΑ προχωρούν αργά στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης έως το 2030. Παρά την πρόοδο που σημειώθηκε από την έγκριση της Ατζέντας 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και των 17 Στόχων της (SDGs), οι χώρες του ΟΟΣΑ έχουν εκπληρώσει ή πλησιάζουν να επιτύχουν μόνο το ένα τέταρτο των στόχων για τους οποίους μπορούν να μετρηθούν οι επιδόσεις, σύμφωνα με νέα έκθεση του ΟΟΣΑ.

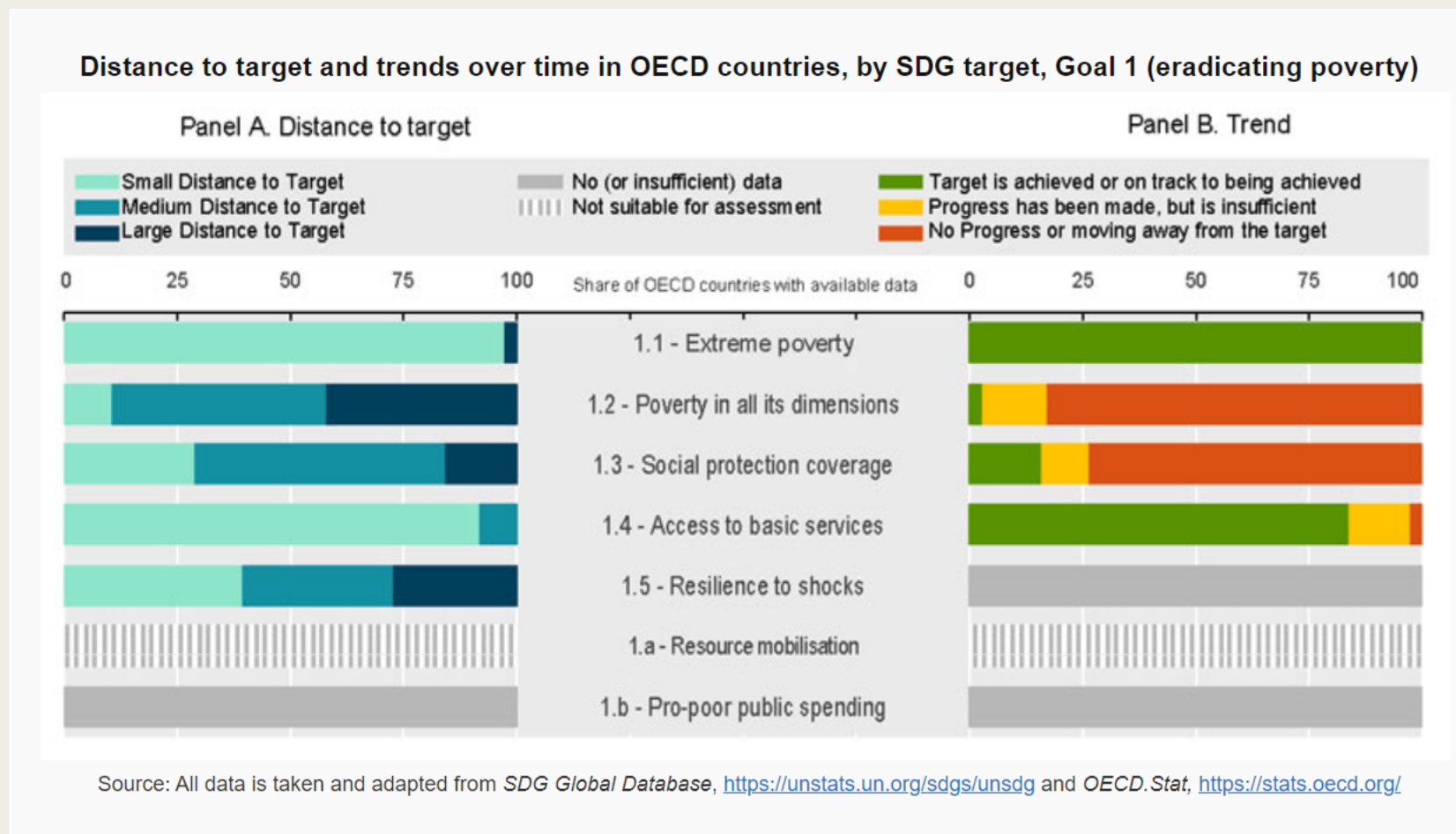
Σχεδόν όλες οι χώρες του ΟΟΣΑ διασφαλίζουν ήδη βασικές οικονομικές ανάγκες και εφαρμόζουν τα εργαλεία και τα πλαίσια πολιτικής που αναφέρονται στην Ατζέντα του 2030. Ωστόσο, η πρόοδος προς τους 21 στόχους σε θέματα όπως η διασφάλιση ότι κανείς δεν θα μείνει πίσω, η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στους θεσμούς και ο περιορισμός των πιέσεων στο φυσικό περιβάλλον είναι ακόμη πολύ μακριά. Ο σύντομος και ελικοειδής δρόμος για το 2030: Μέτρηση της απόστασης από τους στόχους SDG λέει ότι ενώ οι χώρες του ΟΟΣΑ έχουν εξαλείψει την ακραία φτώχεια, οι περισσότερες από αυτές πρέπει να κάνουν περισσότερα για να μειώσουν τη στέρηση ευρύτερα. Οι γυναίκες, οι νέοι ενήλικες και οι μετανάστες αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες προκλήσεις από τον υπόλοιπο πληθυσμό και παρά την πρόοδο, τα δικαιώματα και οι ευκαιρίες των γυναικών εξακολουθούν να είναι περιορισμένες τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα.

III. Δράσεις του ΟΟΣΑ

Επιπλέον, ανθυγιεινές συμπεριφορές όπως ο υποσιτισμός και η κατανάλωση καπνού, που φαίνεται να είναι πιο συχνές μεταξύ των χαμηλών κοινωνικοοικονομικών ομάδων, και οι ανισότητες στην εκπαίδευση από τα πρώτα χρόνια της ζωής, τείνουν να επιδεινώνουν τις ανισότητες. Εγκρίθηκε από παγκόσμιους ηγέτες το 2015, η Ατζέντα 2030 καλεί όλες τις χώρες να οικοδομήσουν ένα καλύτερο και πιο βιώσιμο μέλλον εστιάζοντας σε έναν αριθμό στόχων που ομαδοποιούνται στους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης. Οι ίδιοι οι ΣΒΑ συγκεντρώνονται σε πέντε γενικά θέματα – Άνθρωποι, Πλανήτης, Ευημερία, Ειρήνη και Συνεργασίες. Για παράδειγμα, οι ΣΒΑ υπό το θέμα «Άνθρωποι» στοχεύουν στην εξάλειψη της φτώχειας (Στόχος 1) και της πείνας (Στόχος 2), στη διασφάλιση ότι όλα τα ανθρώπινα όντα μπορούν να εκπληρώσουν τις δυνατότητές τους, ιδίως όσον αφορά την υγεία (Στόχος 3) και την εκπαίδευση (Στόχος 4), και χωρίς να τιμωρηθούν λόγω του φύλου τους (Στόχος 5).

Η έκθεση χρησιμοποιεί δεδομένα των Ηνωμένων Εθνών και του ΟΟΣΑ για να αξιολογήσει τις επιδόσεις των χωρών του ΟΟΣΑ εξετάζοντας τα τρέχοντα επιτεύγματά τους, εάν κινούνται προς ή απομακρύνονται από τους στόχους και πόσο πιθανό είναι να εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις τους έως το 2030. Η έκθεση εξετάζει επίσης πώς η πρόοδος μπορεί να επηρεαστεί από την πανδημία COVID-19. Η έκθεση διαπιστώνει ότι ενώ οι περισσότερες χώρες του ΟΟΣΑ είναι κοντά στην εξάλειψη της έντονης πείνας, λίγες από αυτές θα είναι σε θέση να αποτρέψουν πλήρως τον κοινωνικό αποκλεισμό ή να μειώσουν τον υποσιτισμό έως το 2030. Κατά μέσο όρο, περίπου ένας στους οκτώ κατοίκους του ΟΟΣΑ θεωρείται φτωχός στο εισόδημα και ανθυγιεινή διατροφή και ο καθιστικός τρόπος ζωής έχουν οδηγήσει σε αύξηση των ποσοστών παχυσαρκίας σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ – με κατά μέσο όρο το 60% των ενηλίκων να είναι υπέρβαροι ή παχύσαρκοι.

III. Δράσεις του ΟΟΣΑ



III. Δράσεις του ΟΟΣΑ

3. Ενημέρωση και καθοδήγηση κανόνων για το μοντέλο Globe

Ο ΟΟΣΑ δημοσίευσε τώρα έναν λεπτομερή τεχνικό Σχολιασμό και Επεξηγηματικά Παραδείγματα που καθορίζουν οδηγίες σχετικά με τη λειτουργία και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα των Παγκόσμιων Κανόνων σχετικά με τη διάβρωση της φορολογικής βάσης.

Μιλώντας σχετικά με το σχόλιο, ο Pascal Saint-Amans, Διευθυντής του Κέντρου Φορολογικής Πολιτικής και Διοίκησης του ΟΟΣΑ, δήλωσε: «Η δημοσίευση του σχολίου σήμερα είναι ένα σημαντικό επίτευγμα που ολοκληρώνει πολύμηνη σκληρή δουλειά από τα μέλη του Περιεκτικού Πλαισίου (του ΟΟΣΑ) για την επίτευξη μίας λεπτομερούς συμφωνίας σχετικά με τις ουσιαστικές διατάξεις των Κανόνων GloBE. Με την ολοκλήρωση των τεχνικών εργασιών για τους Κανόνες του Μοντέλου και του Σχολίου, τα μέλη του Περιεκτικού Πλαισίου έχουν πλέον όλα τα εργαλεία που χρειάζονται για να ξεκινήσουν την εφαρμογή των κανόνων».

Τα επόμενα βήματα σχετικά με τη λύση του Δεύτερου Πυλώνα του ΟΟΣΑ για τη μεταρρύθμιση του διεθνούς φορολογικού πλαισίου ως απάντηση στις προκλήσεις της ψηφιοποίησης της οικονομίας είναι η ανάπτυξη του Πλαισίου Εφαρμογής που απαιτείται για το Λεπτομερές Σχέδιο Εφαρμογής. Συνεπώς, ο ΟΟΣΑ έχει επίσης τώρα ξεκινήσει διαβούλευση σχετικά με το Πλαίσιο Εφαρμογής, εστιάζοντας στα ακόλουθα ερωτήματα:

Βλέπετε την ανάγκη για περαιτέρω διοικητική καθοδήγηση ως μέρος του Πλαισίου Εφαρμογής; Εάν ναι, προσδιορίστε τα ζητήματα που απαιτούν προσοχή και συμπεριλάβετε τυχόν προτάσεις για το είδος της διοικητικής καθοδήγησης που απαιτείται.

Έχετε κάποια σχόλια σχετικά με την αρχειοθέτηση, τη συλλογή πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων αναφοράς και την τήρηση αρχείων; Ειδικότερα, έχετε κάποια άποψη σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να σχεδιαστεί η συλλογή των πληροφοριών, οι υποχρεώσεις αρχειοθέτησης και οι απαιτήσεις τήρησης αρχείων στο πλαίσιο του GloBE, ώστε να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα, η ακρίβεια και η επαληθευσσιμότητα της αναφοράς πληροφοριών, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη το κόστος συμμόρφωσης;

III. Δράσεις του ΟΟΣΑ

Έχετε προτάσεις για μέτρα για τη μείωση του κόστους συμμόρφωσης για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων μέσω απλοποιήσεων και χρήσης αποθεματικών ασφαλείας;

Έχετε άποψη σχετικά με μηχανισμούς για τη μεγιστοποίηση του συντονισμού των κανόνων, τη βελτίωση της ασφάλειας σε φορολογικά ζητήματα και την αποφυγή του κινδύνου διπλής φορολόγησης;

((Ο ΟΟΣΑ δέχεται τα στοιχεία μέχρι τις 11 Απριλίου 2022. Τα στοιχεία θα πρέπει να είναι σε ηλεκτρονική μορφή (Word έγγραφα) και να υποβάλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση taxpublicconsultation@oecd.org, υπόψιν: Διεύθυνσης Διεθνούς Συνεργασίας και Φορολογικής Διοίκησης, ΟΟΣΑ/CTPA.

4. Δημόσια διαβούλευση για τα κρυπτογραφικά περιουσιακά στοιχεία

Ο ΟΟΣΑ δημοσίευσε τώρα ένα έγγραφο δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με τροποποιήσεις στο Κοινό Πρότυπο Αναφοράς (CRS)

και σε ένα νέο παγκόσμιο πλαίσιο διαφάνειας για τη φορολογία που θα προβλέπει την υποβολή εκθέσεων και την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα κρυπτογραφικά περιουσιακά στοιχεία. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, το νέο πλαίσιο θα καλύπτει τη συλλογή και ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών μεταξύ των φορολογικών διοικήσεων, σε σχέση με πρόσωπα που εμπλέκονται σε κρυπτο-συναλλαγές. Προτείνεται οι ιδιώτες καθώς και οι οντότητες που παρέχουν υπηρεσίες ανταλλαγής κρυπτοστοιχείων έναντι άλλων κρυπτογραφικών περιουσιακών στοιχείων να εφαρμόζουν τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας για την αναγνώριση των πελατών τους και στη συνέχεια να αναφέρουν τις συνολικές αξίες των ανταλλαγών και των μεταφορών για αυτούς τους πελάτες σε ετήσια βάση στις φορολογικές διοικήσεις.

Ο ΟΟΣΑ δέχεται τα στοιχεία έως τις 29 Απριλίου 2022 μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (σε μορφή Word) στη διεύθυνση taxpublicconsultation@oecd.org. Θα ακολουθήσει δημόσια συνεδρίαση διαβούλευσης στα τέλη Μαΐου 2022.

5. Ενημέρωση των προφίλ των χωρών του ΟΟΣΑ σχετικά με τη μεταφορά κερδών

III. Δράσεις του ΟΟΣΑ

Ο ΟΟΣΑ δημοσίευσε την 3η κατά σειρά ομάδα με ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με τη μεταφορά κερδών 2021/2022, που καλύπτουν 28 χώρες. Οι ενημερωμένες πληροφορίες αφορούν τη Βραζιλία, τον Καναδά, τη Χιλή, την Κίνα, την Κροατία, τη Δομινικανή Δημοκρατία, την Εσθονία, τη Φινλανδία, την Ελλάδα, την Ουγγαρία, το Ισραήλ, την Κορέα, το Λιχτενστάιν, τη Λιθουανία, το Λουξεμβούργο, τη Μάλτα, τον Παναμά, την Πορτογαλία, τη Σλοβενία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ουρουγουάη και τις Ηνωμένες Πολιτείες και προστέθηκαν ακόμη πληροφορίες για την Ονδούρα, την Ισλανδία, την Τζαμάικα, την Παπούα Νέα Γουινέα, τη Σενεγάλη και την Ουκρανία. 91 χώρες έχουν πλέον ενταχθεί στα προφίλ χωρών σχετικά με τη μεταφορά κερδών. Περαιτέρω, Ο ΟΟΣΑ έχει πλέον διαθέσιμα νέα προφίλ σχετικά με τη μεταφορά κερδών για την Αίγυπτο, τη Λιβερία, τη Σαουδική Αραβία και τη Σρι Λάνκα.

Τα προφίλ για τη μεταφορά κερδών ορίζουν την «εγχώρια νομοθεσία των χωρών σχετικά με τη μεταφορά κερδών, συμπεριλαμβανομένης της αρχής των ίσων αποστάσεων, των μεθόδων μεταφοράς κερδών,

της ανάλυσης συγκρισιμότητας, των άυλων περιουσιακών στοιχείων, των υπηρεσιών εντός του ομίλου, των συμφωνιών συνεισφοράς κόστους, της τεκμηρίωσης των τιμών μεταφοράς, των διοικητικών προσεγγίσεων για την αποφυγή και επίλυση διαφορών, ασφαλή αποθεματικά και άλλα μέτρα εφαρμογής».

Ειδικότερα, ορίζονται «πληροφορίες για τη νομοθεσία και τις πρακτικές των χωρών σχετικά με τις πτυχές της μεταφοράς κερδών των χρηματοοικονομικών συναλλαγών και την εφαρμογή της Εξουσιοδοτημένης Προσέγγισης του ΟΟΣΑ (ΑΟΑ) σχετικά με την απόδοση κερδών σε μόνιμες εγκαταστάσεις.

Επιπλέον, τα προφίλ χωρών αντικατοπτρίζουν ενημερωμένες πληροφορίες για μια σειρά από πτυχές της μεταφοράς κερδών, όπως μέθοδοι, συγκρισιμότητα, υπηρεσίες εντός του ομίλου, συμφωνίες συνεισφοράς κόστους, τεκμηρίωση τιμών μεταφοράς και διοικητικές προσεγγίσεις για την πρόληψη και την επίλυση διαφορών».

Η πρώτη και η δεύτερη παρτίδα των ενημερωμένων προφίλ δημοσιεύθηκαν τον Αύγουστο και τον Δεκέμβριο του 2021, αντίστοιχα.

III. Δράσεις του ΟΟΣΑ

6. Κυκλοφορία από τον ΟΟΣΑ της φόρμας αναφοράς για την ανταλλαγή πληροφοριών σε πωλητές ψηφιακής πλατφόρμας

Ο ΟΟΣΑ κυκλοφόρησε μια τυποποιημένη φόρμα για την υποβολή αναφορών και την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους πωλητές ψηφιακών πλατφορμών σύμφωνα με τους Πρότυπους Κανόνες Αναφοράς του ΟΟΣΑ για τις ψηφιακές πλατφόρμες.

Ο ΟΟΣΑ ορίζει ότι οι Κανόνες «αναπτύχθηκαν υπό πρίσμα ταχείας ανάπτυξης της ψηφιακής οικονομίας και ως απάντηση στις εκκλήσεις για ένα παγκόσμιο πλαίσιο υποβολής εκθέσεων σχετικά με δραστηριότητες που διευκολύνονται από τέτοιες πλατφόρμες, ιδίως στην οικονομία διαμοιρασμού και στην οικονομία μέσω διαδικτυακών πλατφορμών. Δραστηριότητες που διενεργούνται από πλατφόρμες μπορεί να μην είναι πάντα ορατές στις φορολογικές αρχές. Επίσης, δεν αναφέρονται και από τους ίδιους τους φορολογούμενους.

Ταυτόχρονα, η οικονομία μέσω πλατφορμών επιτρέπει την αυξημένη πρόσβαση σε πληροφορίες από τις φορολογικές διοικήσεις, καθώς φέρνει πλέον στο φως δραστηριότητες που πραγματοποιούνταν προηγουμένως στην άτυπη οικονομία με τη χρήση μετρητών. Ως εκ τούτου, οι κανόνες αναφοράς για τις ψηφιακές πλατφόρμες έχουν σχεδιαστεί για να βοηθούν τους φορολογούμενους να συμμορφώνονται με τις φορολογικές τους υποχρεώσεις, διασφαλίζοντας παράλληλα ίσους όρους ανταγωνισμού με τις παραδοσιακές επιχειρήσεις».

Η νέα τυποποιημένη μορφή αναφοράς στοχεύει στην ελαχιστοποίηση των επιβαρύνσεων για τους χειριστές ψηφιακών πλατφορμών που θα ακολουθούσαν την υιοθέτηση διαφορετικών δικαιοδοσιών με διαφορετικά πρότυπα αναφοράς προκειμένου να συμμορφωθούν με την ανταλλαγή πληροφοριών βάσει της Οδηγίας της ΕΕ για τη Διοικητική Συνεργασία (DAC7).

7. Το Παγκόσμιο Φόρουμ Πραγματοποιεί την 9η Συνάντηση των Αρμοδίων Αρχών

III. Δράσεις του ΟΟΣΑ

Οι Αρμόδιες Αρχές του Παγκόσμιου Φόρουμ πραγματοποίησαν την 9η ετήσια συνάντησή τους στις αρχές αυτού του μήνα, με περισσότερους από 355 συμμετέχοντες από 106 χώρες. Οι παρευρισκόμενοι συζήτησαν την εφαρμογή τόσο των προτύπων ανταλλαγής πληροφοριών κατόπιν αιτήματος (EOIR) όσο και της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών χρηματοοικονομικών λογαριασμών (ΑΕΟΙ) και την επικοινωνία μεταξύ των αρμόδιων αρχών, συμπεριλαμβανομένων των αναμενόμενων βελτιώσεων στους διαύλους ανταλλαγής πληροφοριών.

Η Γραμματεία του Παγκόσμιου Φόρουμ ενημέρωσε επίσης τους συμμετέχοντες σχετικά με τα εργαλεία που βελτιώθηκαν με στόχο την ανάπτυξη και είναι πλέον διαθέσιμα στις αρμόδιες αρχές, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στο Πρότυπο Εγχειρίδιο για την Ανταλλαγή Πληροφοριών για Φορολογικούς Σκοπούς.

IV. Δράσεις της Έδρας Jean Monnet

A. Ομιλίες της κατόχου της έδρας Κατερίνας Σαββαΐδου, της ερευνήτριας Βασιλικής Αθανασάκη σε επιμορφωτικά συνέδρια και ημερίδες

A.1. Εισήγηση με θέμα “State Aid and Tax Rulings”, στην ημερίδα που διοργανώθηκε από το Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου/Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων σε συνεργασία με την Ελληνική Ένωση Ευρωπαϊκού Δικαίου με γενικό θέμα “Athens EU State Aid Conference 2022”.

Στην ομιλία της η κα Σαββαΐδου αφού πρώτα αναφέρθηκε στην εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων στα φορολογικά μέτρα και ιδίως στις ειδικότερες προϋποθέσεις για την ύπαρξη απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης, όπως ιδίως στην επιλεκτικότητα του φορολογικού μέτρου, ακολούθως αναφέρθηκε ειδικότερα στην περίπτωση της εφαρμογής των σχετικών κανόνων στις φορολογικές αποφάσεις τύπου “tax rulings”. Στο πλαίσιο αυτό επικεντρώθηκε ιδίως στις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τη σχετική επιχειρηματολογία περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης, στις αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου σε συνέχεια της άσκησης προσφυγών κατά των αποφάσεων της Επιτροπής, καθώς και στην κριτική που ασκήθηκε από τη θεωρία σε ιδίως σε σχέση με την προσέγγιση της Επιτροπής. Τέλος, διατύπωσε ορισμένες καταληκτικές σκέψεις αναφορικά με το ζήτημα της επίδρασης της ως άνω προσέγγισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με τη συμβατότητα των φορολογικών αποφάσεων τύπου “tax rulings” με το δίκαιο περί κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ στο ζήτημα της φορολογικής αβεβαιότητας.

IV. Δράσεις της Έδρας Jean Monnet

A.2. Παρέμβαση της κας Σαββαΐδου στην παρουσίαση βιβλίου του κ. Τάσου Αβραντίνη, με τίτλο «Ενιαίος φορολογικός συντελεστής, Ένας απλός, αναπτυξιακός και δίκαιος φόρος» που διοργανώθηκε από το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών.

Την Τρίτη 21 Ιουνίου στις 19:30 στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών παρουσιάστηκε το νέο βιβλίο του δικηγόρου, προέδρου του Ινστιτούτου Δημοσιονομικών Μελετών και μέλους του Δ.Σ. του Κέντρου Φιλελεύθερων Μελετών- Μάρκος Δραγούμης (ΚΕΦΙΜ) Τάσου Αβραντίνη με τίτλο «Ενιαίος Φορολογικός Συντελεστής, Ένας απλός, αναπτυξιακός και δίκαιος φόρος».

Η εκδήλωση συνδιοργανώθηκε από το Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών (ΚΕΦΙΜ) και τις εκδόσεις Πατάκη.

Την παρουσίαση προλόγισε ο πρόεδρος του ΚΕΠΕ, καθηγητής οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, κ. Παναγιώτης Λιαργκόβας. Ομιλητές στην παρουσίαση του βιβλίου του Τάσου Αβραντίνη ήταν:

-Ο υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και αντιπρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωστής Χατζηδάκης,

-Ο δήμαρχος Αθηναίων κ. Κώστας Μπακογιάννης και

-Η αναπληρώτρια καθηγήτρια φορολογικού δικαίου στο ΑΠΘ και πρώην γενική γραμματέας, δημοσίων εσόδων κ. Κατερίνα Σαββαΐδου.

Τη συζήτηση διηύθυνε ο πρόεδρος του ΚΕΦΙΜ κ. Αλέξανδρος Σκούρας.

Το βιβλίο του Τάσου Αβραντίνη καλύπτει ένα μεγάλο κενό στην ελληνική βιβλιογραφία για τα φορολογικά και δημοσιονομικά ζητήματα. Εισηγείται, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, για τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων μια αναπτυξιακή μεταρρύθμιση, μια «επαναστατική» πρόταση: τη θέσπιση ενός και μοναδικού ενιαίου φορολογικού συντελεστή ή αλλιώς την υιοθέτηση του συστήματος της αναλογικής φορολογίας («Flat Tax»), η οποία έχει αρχίσει να εφαρμόζεται με μεγάλη επιτυχία σε περισσότερα από είκοσι κράτη και αρκετές πολιτείες των ΗΠΑ από τις αρχές της δεκαετίας του '90. Σύμφωνα με αυτή το ποσοστό του φόρου δεν μεταβάλλεται σε οποιοδήποτε ποσό κι αν ανέρχεται το εισόδημα των φορολογουμένων. Το ποσό του φόρου θα είναι μεν μεγαλύτερο όταν το εισόδημα του φορολογούμενου αυξάνεται, αλλά δεν θα είναι μεγαλύτερο το ποσοστό του φόρου.

IV. Δράσεις της Έδρας Jean Monnet

Η καθιέρωση του ενιαίου φορολογικού συντελεστή σε συνδυασμό με την απλοποίηση συνολικά του φορολογικού συστήματος της χώρας, την οποία αυτή συνεπάγεται θα ενθάρρυνε την παραγωγή, θα ενίσχυε τα κίνητρα δημιουργίας και πλουτισμού των ανθρώπων, θα απλοποιούσε δραστικά τις φορολογικές διαδικασίες, θα περιορίζε τη φοροδιαφυγή και φοροαποφυγή και θα αποκαθιστούσε τη φορολογική δικαιοσύνη.

Ο ενιαίος φορολογικός συντελεστής δεν θα ευνοήσει τους ήδη πλούσιους, όπως μονότονα ισχυρίζονται οι υποστηρικτές του φορολογικού status quo.

Οι πραγματικά ευνοημένοι από μια τέτοια ριζοσπαστική μεταρρύθμιση θα είναι οι ταλαντούχοι, εργατικοί, ικανοί και δημιουργικοί άνθρωποι από τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα του πληθυσμού, των οποίων σήμερα οι προσπάθειες υπονομεύονται και εμποδίζονται, και, από τη φορολογία.

Στην παρέμβασή της η κα Σαββαΐδου αφού πρώτα αναφέρθηκε στο ζήτημα της πρότασης του συγγραφέα αναφορικά με την κατάργηση του προοδευτικού συντελεστή στη φορολογία εισοδήματος και στη θέσπιση ενός ενιαίου συντελεστή,

καθώς και στη συνταγματικότητα ενός τέτοιου δημοσιονομικού μέτρου, ακολούθως εστίασε στο περιεχόμενο και στη δομή του βιβλίου και τον τρόπο γραφής του συγγραφέα.

Α.3. Εισήγηση της κας Σαββαΐδου με θέμα: «Φοροαποφυγή και (αξιόποινη;) φοροδιαφυγή – Όρια ενόψει της γενικής αντικαταχρηστικής ρήτρας του ά. 38 ΚΦΔ» στο online επιμορφωτικό σεμινάριο του Εργαστηρίου Μελέτης για τη Διαφάνεια, τη Διαφθορά και το Οικονομικό Έγκλημα και του Κέντρου Δια Βίου Μάθησης του ΑΠΘ με θέμα “Επίκαιρα ζητήματα φορολογικού ποινικού δικαίου” που διεξήχθη στις 15-16/4/2022.

Στην εισήγησή της η κα. Σαββαΐδου αναφέρθηκε στο ζήτημα της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής, ενόψει της γενικής αντικαταχρηστικής ρήτρας του άρθρου 38 του ν. 4174/2013 (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας ή «ΚΦΔ»). Ειδικότερα, η κα. Σαββαΐδου αναφέρθηκε στη γενική ρήτρα κατά της φοροαποφυγής του άρθρου 38 ΚΦΔ και το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο αλλά και το άρθρο 6 της Οδηγίας 2016/1164 κατά της φοροαποφυγής. Παράλληλα, η κα. Σαββαΐδου ανέλυσε σημαντικές αποφάσεις τόσο της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (ΔΕΔ, βλ. πχ ΔΕΔ 2631/2019) επί του άρθρου 38 ΚΦΔ,

IV. Δράσεις της Έδρας Jean Monnet

όσο και των ελληνικών διοικητικών δικαστηρίων (Βλ. ΔΕφΘεσ 1537/2019), ενώ δεν παρέλειψε να αναφερθεί εκτενώς και να αναλύσει και τη σχετική νομολογία του ΔΕΕ για την καταχρηστική φοροαποφυγή και τη γενική αντικαταχρηστική ρήτρα (βλ. ενδεικτικά C-116/16 και C-117/16, Skatteministeriet κατά T Danmark (C-116/16), Y Denmark Aps (C-117/16), C-14/16, Euro Park Service, καθολική διάδοχος της SCI Cairnbulg Nanteuil, κατά Ministre des Finances et des Comptes publics, C-6/16, Eqiom SAS, πρώην Holcim France SAS, Enka SA κατά Ministre des Finances et des Comptes publics). Ολοκλήρωσε, δε, την εισήγησή της με ενδιαφέρουσες ερμηνευτικές παρατηρήσεις επί των αναλυόμενων ζητημάτων και την εξαγωγή κρίσιμων συμπερασμάτων.

A.4. Εισήγηση της Δρ. Βασιλικής Αθανασάκη, με τίτλο «Η παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου για έκδοση καταλογιστικών πράξεων» στο online επιμορφωτικό σεμινάριο του Εργαστηρίου Μελέτης για τη Διαφάνεια, τη Διαφθορά και το Οικονομικό Έγκλημα και του Κέντρου Δια Βίου Μάθησης του ΑΠΘ με θέμα “Επίκαιρα ζητήματα φορολογικού ποινικού δικαίου” που διεξήχθη στις 15-16/4/2022

Η κα. Αθανασάκη στην εισήγησή της ανέπτυξε το ιδιαίτερα ακανθώδες ζήτημα της παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για έκδοση καταλογιστικών πράξεων. Αφού αναφέρθηκε και ανέλυσε το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο (βλ. άρθρο 36 του ν. 4174/2013 (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας ή «ΚΦΔ», αλλά και άρθρα του προϊσχύσαντος ΚΦΕ, ήτοι του ν. 2238/1994), παρουσίασε και ανάλυσε τη νομολογία του Διοικητικού Εφετείου (ΔΕφΑθ 624/2014, 2623/2018), του Συμβουλίου της Επικρατείας (ενδεικτικά ΟλΣτΕ 1738/2017, 680/2017, 1348/2020, 2934-2935/2017 κα.) αλλά και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ, βλ. ενδεικτικά Alikaj και άλλοι κατά Ιταλίας (47357/08), Cestaro κατά Ιταλίας (6884/11) κα.) για τη φορολογική παραγραφή, καθώς επίσης και τη νομολογία του ΔΕΕ για την παραγραφή, την ασφάλεια δικαίου και την αναλογικότητα (βλ. ενδεικτικά C-201/10 και C-202/10 Ze Fu Fleischhandel και Vion Trading, C-341/13, Cruz & Companhia Lda, C-105/14 Taricco). Ολοκλήρωσε, δε, την εισήγησή της με ενδιαφέρουσες ερμηνευτικές παρατηρήσεις επί των αναλυόμενων ζητημάτων και την εξαγωγή κρίσιμων συμπερασμάτων.

IV. Δράσεις της Έδρας Jean Monnet

B. Δημοσίευση φορολογικών νέων (Tax Flash)

B.1. Το 102ο tax flash. Η Επιτροπή προτείνει φορολογικά κίνητρα για μετοχικό κεφάλαιο, προκειμένου να στηρίξει τις επιχειρήσεις να αναπτυχθούν και να καταστούν ισχυρότερες και ανθεκτικότερες (17/05/2022)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε τη δημιουργία έκπτωσης φόρου για τη μείωση της στρέβλωσης που προκαλείται από την ευνοϊκή μεταχείριση του χρέους έναντι του μετοχικού κεφαλαίου (DEBRA), προκειμένου να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να αποκτήσουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση που χρειάζονται και να καταστούν ανθεκτικότερες. Το μέτρο αυτό θα στηρίξει τις επιχειρήσεις με τη θέσπιση έκπτωσης φόρου που θα παρέχει στο μετοχικό κεφάλαιο την ίδια φορολογική μεταχείριση με το χρέος. Η πρόταση ορίζει ότι η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου φορολογούμενης εταιρείας από το ένα φορολογικό έτος στο άλλο θα εκπίπτει από τη φορολογητέα βάση της, όπως και στην περίπτωση του χρέους.

Η πρωτοβουλία αυτή αποτελεί μέρος της στρατηγικής της ΕΕ για τη φορολογία των επιχειρήσεων, η οποία αποσκοπεί στη διασφάλιση ενός δίκαιου και αποδοτικού φορολογικού συστήματος σε ολόκληρη την ΕΕ και συμβάλλει στην Ένωση Κεφαλαιαγορών, καθιστώντας τη χρηματοδότηση πιο προσιτή στις επιχειρήσεις της ΕΕ και προωθώντας την ολοκλήρωση των εθνικών κεφαλαιαγορών σε μια πραγματική ενιαία αγορά.

Ο κ. Βάλντις Ντομπρόβσκις, εκτελεστικός αντιπρόεδρος για μια Οικονομία στην Υπηρεσία των Ανθρώπων, δήλωσε: «Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι σε θέση να επιλέγουν την πλέον ενδεδειγμένη πηγή χρηματοδότησης για το αναπτυξιακό και επιχειρηματικό τους μοντέλο. Καθιστώντας το νέο μετοχικό κεφάλαιο εκπεστέο από τον φόρο, όπως ακριβώς συμβαίνει επί του παρόντος με το χρέος, η παρούσα πρόταση μειώνει τα κίνητρα για αύξηση του δανεισμού τους και επιτρέπει στις επιχειρήσεις να λαμβάνουν αποφάσεις χρηματοδότησης με βάση μόνο εμπορικά κριτήρια.

IV. Δράσεις της Έδρας Jean Monnet

Ως μέρος του θεματολογίου της ΕΕ για τη διασφάλιση ενός δίκαιου και αποδοτικού φορολογικού συστήματος, θα διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση για τις επιχειρήσεις της ΕΕ, ιδίως για τις νεοφυείς επιχειρήσεις και τις ΜΜΕ, και θα συμβάλει στη δημιουργία μιας πραγματικής ενιαίας αγοράς κεφαλαίων. Πρόκειται για μια σημαντική πρωτοβουλία για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, οι οποίες απαιτούν νέες επενδύσεις σε καινοτόμες τεχνολογίες που θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν με αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου.»

Ο κ. Πάολο Τζεντιλόνι, επίτροπος Οικονομίας, δήλωσε: «Σε αυτούς τους σκοτεινούς και αβέβαιους καιρούς, πρέπει να δράσουμε όχι μόνο για να βοηθήσουμε τις επιχειρήσεις μας να αντιμετωπίσουν τις άμεσες προκλήσεις τους, αλλά και για να στηρίξουμε τη μελλοντική τους ανάπτυξη.

Σήμερα αναλαμβάνουμε δράση ώστε τα φορολογικά πλεονεκτήματα του μετοχικού κεφαλαίου να είναι συγκρίσιμα με εκείνα του χρέους για τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να συγκεντρώσουν κεφάλαια. Θέλουμε να κάνουμε μια τονωτική ένεση στις καινοτόμες νεοφυείς επιχειρήσεις και στις ΜΜΕ σε ολόκληρη την ΕΕ. Αυτή η εναρμονισμένη λύση για την αντιμετώπιση της ευνοϊκής μεταχείρισης του χρέους έναντι του μετοχικού κεφαλαίου θα καταστήσει το επιχειρηματικό περιβάλλον της Ευρώπης πιο προβλέψιμο και ανταγωνιστικό, και θα προωθήσει την ανάπτυξη της ένωσης κεφαλαιαγορών μας. Η πρότασή μας θα βοηθήσει τις επιχειρήσεις να συγκεντρώνουν πιο σταθερά κεφάλαια· έτσι θα καταστούν λιγότερο ευάλωτες και θα είναι πιθανότερο να επενδύσουν και να αναλάβουν κινδύνους. Αυτό θα είναι ένα καλό νέο για την απασχόληση και την ανάπτυξη στην Ευρώπη.»

IV. Δράσεις της Έδρας Jean Monnet

B.2. Το 103ο tax flash. Πρόταση της Επιτροπής για την περαιτέρω ενίσχυση βασικών κανόνων για τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ (20/05/2022)

Η Επιτροπή πρότεινε στοχευμένες προσαρμογές των δημοσιονομικών κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είναι γνωστοί ως δημοσιονομικός κανονισμός.

Η πρόταση έχει ως κύριο στόχο την ευθυγράμμιση των υφιστάμενων κανόνων με τον τρέχοντα μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της περιόδου 2021-2027 και την επίτευξη περαιτέρω βελτίωσης στα ήδη ισχύοντα πολύ υψηλά πρότυπα των δημοσιονομικών κανόνων της ΕΕ, για την ανάπτυξη πιο διαφανούς, καλύτερα προστατευμένου και πιο ευέλικτου προϋπολογισμού της Ένωσης.

Ο επίτροπος κ. Γιοχάνες Χαν, αρμόδιος για τον Προϋπολογισμό και τη Διοίκηση, δήλωσε τα εξής: «Η σημερινή πρόταση επιδιώκει να παράσχει ασφάλεια στους αποδέκτες των κονδυλίων της ΕΕ, επιτρέποντας παράλληλα στον προϋπολογισμό να ανταποκρίνεται καλύτερα σε περιόδους κρίσης και καθιστώντας τη διαχείριση του προϋπολογισμού εξ ορισμού ψηφιακή. Οι πρόσφατες εμπειρίες μάς έχουν διδάξει ότι η ετοιμότητά μας για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων καταστάσεων συμβάλει στην επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων για όλους. Προσβλέπω σε εποικοδομητικές συζητήσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη στο Συμβούλιο με σκοπό την άμεση εφαρμογή των κανόνων αυτών προς όφελος όλων.»

IV. Δράσεις της Έδρας Jean Monnet

Γ. Δημοσίευση βιβλίων και άρθρων

B.1. Βιβλίο της Κατερίνας Σαββαΐδου σε συνεργασία με τη Βασιλική Αθανασάκη με τίτλο «Το Σχέδιο Δράσης του Ο.Ο.Σ.Α (BEPS Project) για την αντιμετώπιση της φοροαποφυγής και η εφαρμογή του στην ΕΕ»

Το βιβλίο επικεντρώνεται στο από 2013 Σχέδιο Δράσης του ΟΟΣΑ (“BEPS project”) για την αντιμετώπιση της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μεταφοράς κερδών στην αλλοδαπή και το ζήτημα της εφαρμογής του στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδικότερα, η υπόψη μελέτη προσεγγίζει τα φαινόμενα της διεθνούς φοροαποφυγής, του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού και της διάβρωσης της φορολογικής βάσης, παρουσιάζει τις δεκαπέντε δράσεις του BEPS Action Plan και την εξέλιξη των σχετικών εργασιών επί των επιμέρους αυτών δράσεων σε επίπεδο ΟΟΣΑ διαχρονικά μέχρι και σήμερα και αναλύει τα αντίστοιχα μέτρα κατά της φοροαποφυγής που έχουν ληφθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την υλοποίηση των ως άνω δράσεων του BEPS Project.

Παράλληλα, η μελέτη αναφέρεται στο ζήτημα της ανταλλαγής πληροφοριών ως προϋπόθεση για την αντιμετώπιση της φοροαποφυγής, στον ενωσιακό κατάλογο μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής δικαιοδοσίας και στην επίλυση των φορολογικών διαφορών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ περιλαμβάνει και αναφορές στις λοιπές πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πάταξη της φοροαποφυγής και της φορολογικής κατάχρησης. Τέλος, το βιβλίο περιλαμβάνει αντιστοίχιση των δράσεων του Σχεδίου Δράσης του ΟΟΣΑ (“BEPS project”) με τις ευρωπαϊκές δράσεις για την αντιμετώπιση του φαινομένου της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μεταφοράς κερδών στην αλλοδαπή και της φοροαποφυγής. Η μελέτη πραγματεύεται όλα τα σύγχρονα ζητήματα που τίθενται από την άποψη του διεθνούς και ευρωπαϊκού φορολογικού δικαίου και αποτελεί μία ολοκληρωμένη πραγματεία που προσεγγίζει διεξοδικά το ζήτημα της αντιμετώπισης της φοροαποφυγής μέσα από όλα τα σύγχρονα αντικαταχρηστικά φορολογικά μέτρα σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο.



**Βιβλίο της
Κατερίνας
Σαββαΐδου σε
συνεργασία με τη
Βασιλική
Αθανασάκη με τίτλο
«Το Σχέδιο Δράσης
του Ο.Ο.Σ.Α (BEPS
Project) για την
αντιμετώπιση της
φοροαποφυγής και η
εφαρμογή του στην
ΕΕ»**

IV. Δράσεις της Έδρας Jean Monnet

B.2. Άρθρο της κας Σαββαΐδου και του κ. Κασσάρα με τίτλο «Η φορολογική μεταχείριση των κρυπτονομισμάτων και η διασφάλιση διαφάνειας στις σχετικές συναλλαγές», ΘΠΔΔ, τεύχος 7/2022, σελ. 733-751

Η μελέτη αφορά τις φορολογικές προκλήσεις που δημιουργούνται από την εισαγωγή και αυξανόμενη χρήση των κρυπτονομισμάτων και κρυπτοστοιχείων στην σύγχρονη ψηφιακή οικονομία και τις πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο προς την αντιμετώπισή τους. Εξετάζονται οι απόψεις που έχουν αναπτυχθεί για την φορολόγηση των συναλλαγών κρυπτοστοιχείων και αναλύονται οι ειδικότερες προκλήσεις των προτάσεων για την φορολογική τους μεταχείριση για σκοπούς φορολογογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. Επίσης, εξετάζονται οι πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί σε ενωσιακό επίπεδο για τη βελτίωση των φορολογικής διαφάνειας, της διοικητικής συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, για την άρση της φορολογικής αβεβαιότητας με ταυτόχρονη των καταπολέμηση φαινομένων της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής.

Τέλος, αναφορικά με την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες παρουσιάζεται ο θεσμικός ρόλος του τραπεζικού συστήματος σε συνάρτηση με τις συναλλαγές σε κρυπτονομίσματα.

IV. Δράσεις της Έδρας Jean Monnet

B.3. Άρθρο της κας Αθανασάκη με τίτλο «Η φορολογία υπό το πρίσμα των κριτηρίων ESG για τους παράγοντες που συνδέονται με το περιβάλλον την κοινωνία και τη διακυβέρνηση, Επιχείρηση, τεύχος 193/2022, σελ. 508

Η μελέτη αναφέρεται στον παράγοντα της φορολογίας υπό το πρίσμα των κριτηρίων ESG σχετικά με τα κριτήρια που αφορούν στο περιβάλλον, στην κοινωνία και τη διακυβέρνηση. Τα κριτήρια ESG εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο των θεμάτων της αειφόρου ή βιώσιμης χρηματοοικονομικής (“Sustainable Finance”) και αποτελούν προτεραιότητες υπό το φως των τρεχουσών εξελίξεων στο πεδίο του σύγχρονου δικαίου της κεφαλαιαγοράς. Η παρούσα μελέτη αποσκοπεί στη διερεύνηση της διαλεκτικής σχέσης μεταξύ των κριτηρίων ESG και της φορολογίας, η οποία, αν και δεν είναι ιδιαίτερα εμφανής και αυτονόητη σε πρώτη ανάγνωση, υφίσταται και μάλιστα πρόκειται να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στο μέλλον κατά τη διαδικασία χάραξης επιχειρηματικών στρατηγικών και λήψης επενδυτικών αποφάσεων.

B.4. Άρθρο της κας Αθανασάκη με τίτλο «Φορολογικά κίνητρα για την ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς, Προτεινόμενα μέτρα, απώτεροι στόχοι και δυνητικά αποτελέσματα από άποψη φορολογικής πολιτικής» ΔΕΕ 5/2022.

Η μελέτη πραγματεύεται το ζήτημα των φορολογικών κινήτρων για την ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς, μέσα από την πρόταση κατάλληλων μέτρων προς αυτή την κατεύθυνση. Ειδικότερα, εξετάζονται, αναλύονται και αποτιμώνται τα φορολογικά κίνητρα που προτάθηκαν πρόσφατα κυρίως από το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών αλλά και από την Επιτροπή Εμπειρογνομόνων για την στρατηγική ανάπτυξης της ελληνικής κεφαλαιαγοράς για την ενίσχυση της εγχώριας αγοράς κεφαλαίων. Δεδομένης της νέας αρχιτεκτονικής που δημιουργείται με τη ριζική αναμόρφωση του διεθνούς φορολογικού δικαίου, είναι σαφές ότι επιλογή του κατάλληλου μείγματος φορολογικής πολιτικής μπορεί να δώσει σαφή ώθηση στην κεφαλαιαγορά, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης.

IV. Δράσεις της Έδρας Jean Monnet

B.5. Άρθρο της κας Σαββαΐδου και της κας Αθανασάκη με τίτλο “Contemporary challenges of tax certainty in the ever-evolving tax environment: digital tax, GAARs and tax rulings in the field of fiscal state aid”, International Tax Law Review (RIVISTA DI DIRITTO TRIBUTARIO INTERNAZIONALE), “Sapienza University of Rome”, published by “Sapienza University Press”, No. 2/2021

Η σχέση φορολογικής διοίκησης και φορολογουμένων τα τελευταία χρόνια αποτελεί βασικό στόχο των σύγχρονων φορολογικών συστημάτων δεδομένης και της σημασίας της από πλευράς δημοσίων οικονομικών και δημοσιονομικών στόχων.

Η φορολογική βεβαιότητα είναι ουσιαστικό στοιχείο για την προστασία των δικαιωμάτων των φορολογουμένων. Στο σημερινό εξαιρετικά ψηφιοποιημένο φορολογικό περιβάλλον, οι μεγάλες πολυεθνικές τείνουν να χρησιμοποιούν επεξεργασμένες φορολογικές στρατηγικές και επιβλαβείς φορολογικές πρακτικές, ενώ εφαρμόζουν επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό προκειμένου να αποφύγουν την καταβολή σημαντικού ποσού φόρων. Οι μηχανισμοί φοροαποφυγής χρησιμοποιούνται ευρέως, προκαλώντας φαινόμενα διάβρωσης της βάσης και μετατόπισης κερδών.

Στο πλαίσιο των παραπάνω, έχουν θεσπιστεί γενικά και ειδικά μέτρα κατά της φοροαποφυγής από τα κράτη προκειμένου να καταπολεμηθεί αποτελεσματικά η φορολογική κατάχρηση. Ωστόσο, τα μέτρα αυτά συνεπάγονται αναπόφευκτα ορισμένα μειονεκτήματα, όπως η αυξημένη φορολογική αβεβαιότητα, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής τους.

Αυτό το σύνολο κανόνων κατά της φοροαποφυγής έχει κάνει τα φορολογικά συστήματα σε όλο τον κόσμο πολύ πιο περίπλοκα σε σύγκριση με το παρελθόν. Επιπλέον, η ψηφιοποίηση της σύγχρονης οικονομίας συνεπάγεται νέα, καινοτόμα επιχειρηματικά μοντέλα και απαιτούν κατάλληλες προσαρμογές του παραδοσιακού φορολογικού πλαισίου. Όλες αυτές οι εξελίξεις έχουν σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στη φορολογική ασφάλεια. Στην πραγματικότητα, ακόμη και στην περίπτωση μέσων που χρησιμοποιούνται για τη διασφάλιση της φορολογικής βεβαιότητας, όπως οι φορολογικές αποφάσεις και οι APAs, η φορολογική βεβαιότητα δεν μπορεί να διασφαλιστεί αποτελεσματικά, δεδομένου ότι ακόμη και τέτοια μέσα μπορούν να αμφισβητηθούν από τις φορολογικές αρχές σύμφωνα με τη συμμόρφωσή τους με τη νομοθεσία της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις.

IV. Δράσεις της Έδρας Jean Monnet

Από αυτή την άποψη, η παρούσα μελέτη εξετάζει ορισμένες σύγχρονες πτυχές της φορολογικής αβεβαιότητας, οι οποίες καλύπτουν ιδιαίτερα τρεις διαφορετικούς τομείς ενδιαφέροντος, δηλαδή τη δίκαιη φορολογία της ψηφιακής οικονομίας, τις προκλήσεις που προκύπτουν από την ερμηνεία και την εφαρμογή του γενικού κανόνα κατά της κατάχρησης και, τέλος, κυρίως ζητήματα που αφορούν την αντιμετώπιση των φορολογικών αποφάσεων ενόψει των διατάξεων για τις φορολογικές κρατικές ενισχύσεις και τις δυσμενείς φορολογικές επιπτώσεις που συνεπάγονται από την άποψη της φορολογικής ασφάλειας.

IV. Δράσεις της Έδρας Jean Monnet



IV. Δράσεις της Έδρας Jean Monnet



IV. Δράσεις της Έδρας Jean Monnet



Υ. Αρθρογραφία

Α. Μελέτες, άρθρα και σχόλια αποφάσεων

Α.1. Παρουσίαση του **Θεόδωρου Φορτσάκη**, Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, τ. Πρότανη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με τίτλο “Fiscal incentives and state aid compatibility, also in respect of harmful tax competition” (σε συνεργασία με την κα Κατερίνα Καλαμπάλικη) στο Athens EU State Aid Conference 2022: Key Issues for Greece που διοργανώθηκε από το Centre of International and European Economic Law και την Hellenic Association for European Law και που διεξήχθη στις 23/6/2022.



FISCAL INCENTIVES AND STATE AID COMPATIBILITY, ALSO IN RESPECT OF HARMFUL TAX COMPETITION

Professor Theodore Fortsakis

former Rector of the National and Kapodistrian University of Athens

Katerina Kalampaliki

M2R Panthéon-Assas Paris II

Speech Topics



- ▷ The tax incentives granted by the Member States.
- ▷ The harmful effects of such tax incentives in the distortion of competition in the internal market.
- ▷ The intervention of the European Commission for the prevention of harmful tax competition through the adoption of State aid rules.
- ▷ The issues of uncertainty that arise due to the intervention of the Commission in Member States' legislation through State aid control on one hand and the possible threat of such intervention in the sovereignty of EU Member States on the other.
- ▷ Important judgements of the European General Court on State aid rules.
- ▷ Tax Incentives granted by the Greek State that were contested by the European Commission in connection with their compatibility with the internal market.

State aid (Art. 107 par. 1 TFEU)

- ▷ The aid must be **granted by a Member State** or through State resources.
- ▷ It must confer a selective advantage on the recipient. This means that there must be a **direct link** between the advantage given to the beneficiary and the reduction in the State budget.
- ▷ The **selective** advantage must **distort or threaten to distort competition** by favouring certain undertakings or the production of certain goods. This means that there is no need of proof that the aid actually threatens competition, as the threat to distort is also sufficient.
- ▷ The aid must be liable to **affect trade between Member States**.

A measure is considered as **selective** in case that **specific undertakings are the sole beneficiaries of an ad hoc aid measure**, while **other undertakings**, which **are in a comparable legal and factual situation do not receive the same advantage**. If a measure is considered as selective, it must be also examined, whether this selective measure is justified and proportional.

Compatible with the internal market [Art. 107 (2),(3)]:

- ▷ aid having a social character,
- ▷ aid for restoring the damage caused by natural disasters or exceptional occurrences and
- ▷ aid to promote the economic development of areas where the standard of living is abnormally low or where there is serious underemployment.

Article 108 of TFEU

Member States must notify the European Commission in advance in respect of the aid measures that they intend to implement, allowing the Commission to determine, whether a measure is compatible with the internal market.

Tax ruling

- ▷ A statement provided by the tax authorities following a request of a taxpayer in relation to the interpretation of specific provisions of the tax law regarding a definite arrangement.
- ▷ The ruling typically binds the tax authority in relation to the arrangement for which it is issued.
- ▷ The benefit of a tax ruling is typically personal to the taxpayer, in favour of whom that ruling is issued and is not binding on the tax authority against other taxpayers, even if the same or similar circumstances exist.

A tax ruling **can be problematic from a State aid perspective** if:

- it provides certainty on a tax provision which in itself constitutes aid, or
- it solidifies an agreement for the application of a tax provision (which is otherwise sound) in such a way that aid is granted.

Tax competition

- ▷ Fair —————→ if it is based on the overall tax burden of the taxpayers.
- ▷ Harmful and unacceptable:
 - If it allows multinational companies to use tax planning strategies,
 - opaque tax regimes and ad hoc arrangements undertaken by specific taxpayers

Worst effect of harmful tax competition:

Race to the bottom competition —————→ A competitive reduction of taxation realized by one Member State for the purpose of offering lower effective tax rates in specific taxpayers will lead other countries to cut taxes in response to losses resulting from such competition too.

Important Investigations realized by the European Commission

- ▷ **Apple in Ireland**
- ▷ **Starbucks in the Netherlands**
- ▷ **Fiat Finance & Trade (FFT) in Luxembourg**
- ▷ **Amazon in Luxembourg**

They all contested the validity of transfer-pricing arrangements by way of advanced ruling systems (Advance Pricing Agreements or APAs) granted to MNEs. The Commission ordered the Member States to recover the unpaid taxes from the aforesaid corporations, in order to remove the unfair competitive advantage granted to them, thereby restoring equal treatment with other companies in comparable situations.

Judgements of the General Court of the European Union

Starbucks

- ▷ The Advance Pricing Agreement (APA) concluded between the Dutch tax authorities and Starbucks constituted State aid incompatible with the internal market.
- ▷ The Commission did not manage to demonstrate the existence of an economic advantage within the meaning of Article 107 TFEU in favour of Starbucks.



Judgements of the General Court of the European Union

Fiat Finance & Trade

- ▷ EC was entitled to analyze the tax ruling in the light of the arm's length principle.
- ▷ EC was correct in that the arrangements for the application of the Transaction Net Margin Method (TNMM) included in the tax ruling were unlawful.
- ▷ EC did not err in finding that the advantage conferred on Fiat Finance & Trade by the tax ruling at issue was selective, since the conditions attached to the presumption of selectivity were fulfilled in that case.
- ▷ The recovery of the aid did not breach the principle of legal certainty.



Judgements of the General Court of the European Union

Apple

- ▷ Ireland was not obliged to recover from the **company €13.1 billion, plus €1.2 billion in interest.**
- ▷ The tax rulings issued by the Irish tax authorities in favour of Apples Sales International (ASI) and Apples Operations Europe (AOE)'s, which were companies incorporated in Ireland, but not tax residents in Ireland, did not constitute State aid, which was incompatible with the internal market.
- ▷ The EC failed to demonstrate, methodological errors in the contested tax rulings, which had led to a reduction in Apples Sales International (ASI) and Apples Operations Europe (AOE)'s chargeable profits in Ireland.



Judgements of the General Court of the European Union

Apple

- ▷ The defects identified by the Commission were not sufficient to prove the existence of an advantage for the purposes of Article 107(1) TFEU.
- ▷ The EC did not prove, that the contested tax rulings were the result of discretion exercised by the Irish tax authorities and that, accordingly, Apples Sales International (ASI) and Apples Operations Europe (AOE) had been granted a selective advantage.



Judgements of the General Court of the European Union

Amazon

- ▷ The European Commission did not prove that Amazon's Luxembourg-based subsidiary of the Amazon group had secured an "undue reduction" in its tax base, namely that there was a selective advantage granted by the tax authorities of Luxembourg to the Luxembourg subsidiary of the Amazon group.
- ▷ **Amazon was not obliged to pay €250 million** plus interest in allegedly unpaid taxes to Luxembourg.



The Commission has appealed against the General Court's judgement in Apple and Amazon cases, however it decided not to submit an appeal against Court's decision in Starbucks, while Fiat and Luxembourg appealed against the General Court's judgement as well.

Greek tax incentives contested by the Commission

Article 2 of L. 3220/2004 allowing corporate taxpayers to create a tax exempt reserve.

- ▷ According to Commission's decision 2008/723/EC of 18 July 2007 and the Case C-354/10, *Commission v Greece* of the Court of Justice, the Greek State failed to comply with the obligations imposed upon it by the said decision of the Commission and imposed the recovery of the unlawful State aid along with a fine on the Greek State.
- ▷ In compliance with the aforementioned decisions, the Greek State enacted the provisions of art. 169 L. 4099/2012.

Greek tax incentives contested by the Commission

Greek tonnage tax regime and other tax reliefs of L. 27/1975.

- ▷ The Commission **contested the compatibility of the Greek tonnage tax regime and of other tax reliefs of L. 27/1975 with EU state aid rules** [Decision of 18.12.2015 C (2015) 9019]
- ▷ **By virtue of L. 4646/2019 the Greek State amended some of the provisions of L. 27/1975. The most interesting amendments include:**
 - the taxation of the distribution of profits of both Greek companies and of foreign companies maintaining an office or branch in Greece by virtue of Article 25 of Law 27/1975, which are not engaged in ship management but in other shipping activities to physical entities residing in Greece at a rate of 10%,
 - the tonnage tax shall be levied on the basis of the same criteria, conditions, rates and scales on certain categories of vessels flying a Greek flag (i.e. professional vessels, leisure yachts, ferries, etc.) and vessels flying flags of the European Union or EU area member states, with exhaustion of the income tax liability of the ship owners on income earned from the related activity.

Greek tax incentives contested by the Commission

Alleged illegal state aid to ELTA

In its recent decision C(2022)1276 of 10.3.2022 the Commission initiated investigations in relation to:

- ▷ the Universal Service Obligation (USO) compensations paid to ELTA,
- ▷ the capital injection, granted in December 2020,
- ▷ the VAT exemption applied to all postal services of ELTA other than the postal services included in the scope of the USO, as from 3 August 2010,
- ▷ the Greek State had one month as from the receipt of the letter of the Commission to provide its comments,
- ▷ the case is still pending.





Conclusions

Conclusions

- ▷ Direct taxation is generally a matter of national law that falls within the exclusive competence of the Member States within the European Union, namely Member States are free to design their own tax systems, as long as they comply with European Union law, including the rules on State aid.
- ▷ State aid control exercised by the European Commission impacts on Member States properly exercising their right to shape their own tax systems. This poses a significant blow to the sovereignty of the Member States, as the Commission has direct access to and influence over the States' tax matters.
- ▷ The intervention of the Commission may cause uncertainty to several taxpayers.
- ▷ A rule-based system can increase the transparency and accountability of governments' policies and minimize the harmful effects caused by the governments' intervention into the internal market.
- ▷ A balance must be kept between the State aid control exercised by the Commission and the sovereignty of the Member States.
- ▷ Case law of the Court of Justice of the European Union is highly expected to bring some clarity to the area, and to set limits between the benefits of the Commission's objective of diminishing harmful tax competition, and the sovereignty of the Member States to structure their tax affairs in a way they see fit through the provision of tax incentives.

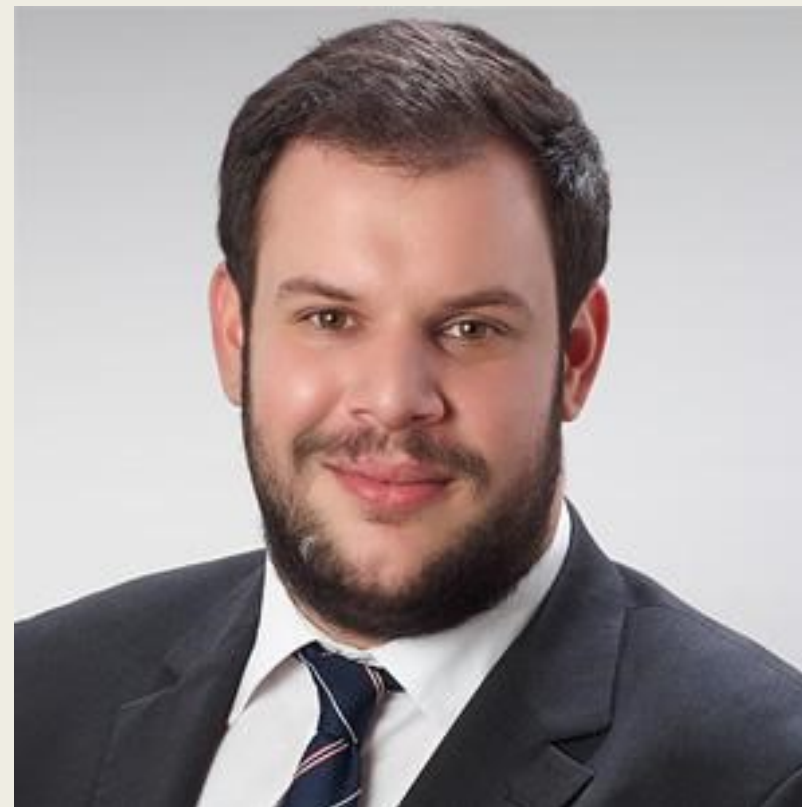


Thank you for your attention!

Υ. Αρθρογραφία

Α. Μελέτες, άρθρα και σχόλια αποφάσεων

Α.2. Παρουσίαση του κυρίου **Ελευθέριου Ράντου**, Δικηγόρου, Εταίρου στη Δικηγορική Εταιρεία “Dryllerakis and Associates”, με τίτλο “State Aid to the Maritime Sector: The High-Stake Debate on the Greek Fiscal Regime” στο Athens EU State Aid Conference 2022: Key Issues for Greece που διοργανώθηκε από το Centre of International and European Economic Law και την Hellenic Association for European Law και που διεξήχθη στις 23/6/2022.



Centre of International and European Economic Law (CIEEL)
– State Aid Unit (MoKE)
Hellenic Association for European Law

A large, stylized graphic on the left side of the slide consisting of multiple overlapping, wavy lines in shades of blue and white, resembling a ribbon or a stylized flag.

State Aid to the Maritime Sector: The High-Stake Debate on the Greek Fiscal Regime

Eleftherios A. Rantos
Attorney-at-Law, LL.M
Partner



DRYLLERAKIS & ASSOCIATES

Introduction:

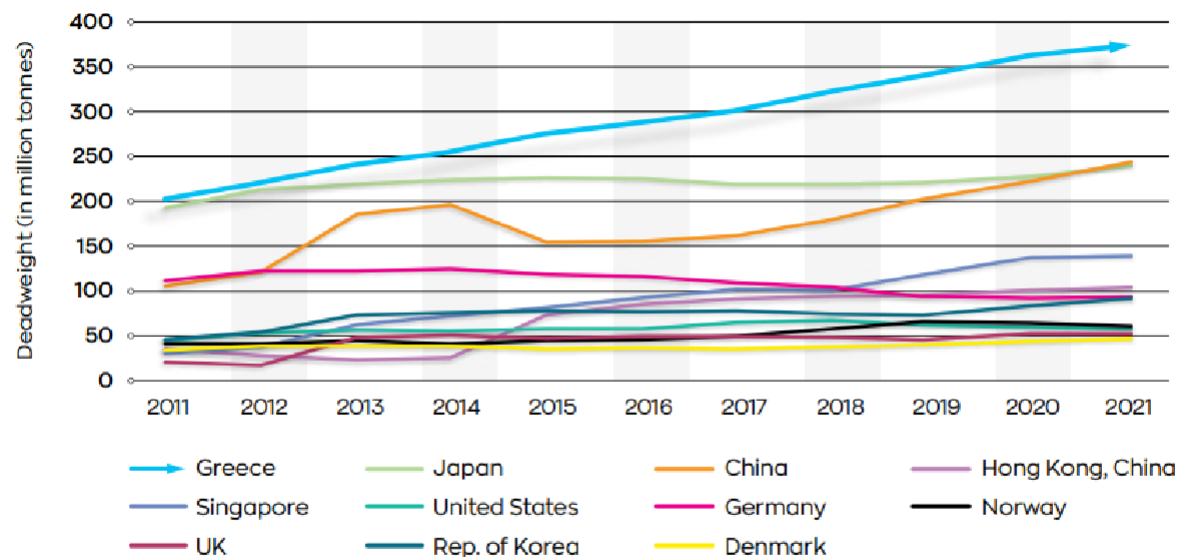
The Maritime Sector within the Greek economy [1]

Greece:
the **world's largest** ship owning
nation

- Maritime transfer:
Highly globalized sector
- Greek Fleet: 5,514 vessels (2022)
- 21% of global deadweight tonnage (dwt)

Ownership of the World Fleet (2011-2021)

(in dwt, ships > 1,000 gt)



Source: UNCTAD, *Review of Maritime Transport, 2011-2021*

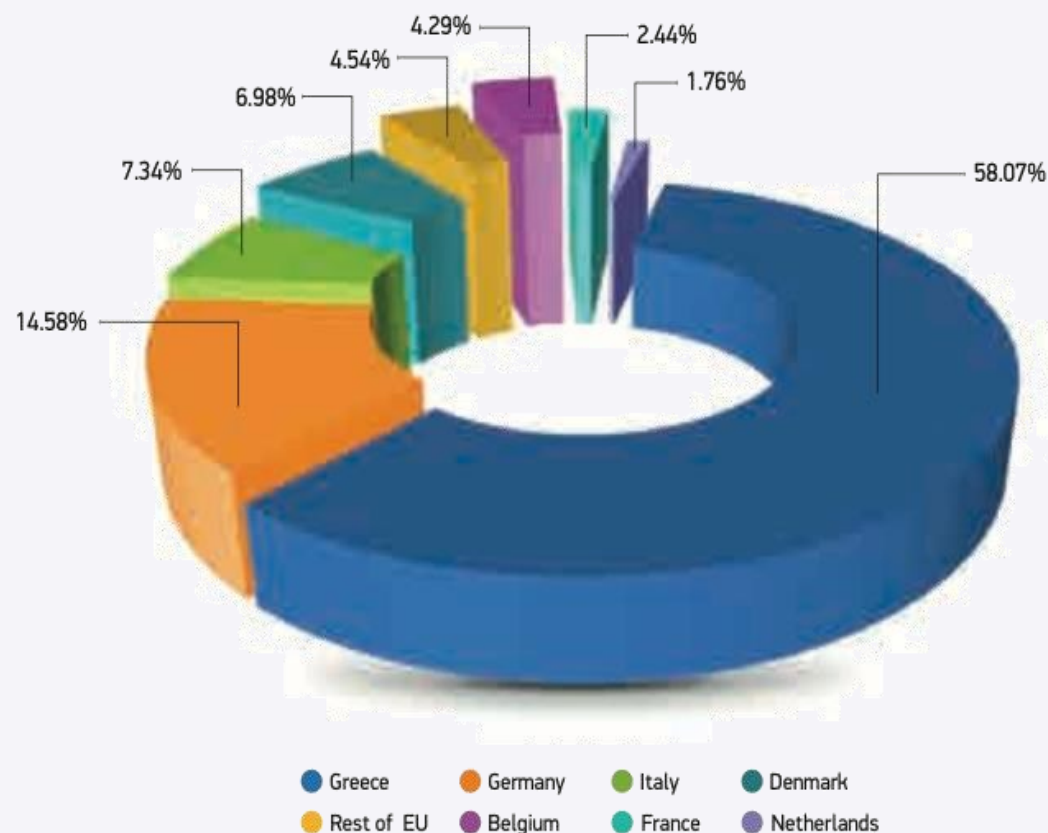
Introduction:

The Maritime Sector within the Greek economy [2]

The backbone of EU shipping:

- 58% of the EU-controlled fleet (2021)
- More than a third of the Greek-owned fleet fly an EU Member State flag.

FIGURE 2
Ownership of the EU Merchant Fleet
(in dwt, ships >1,000 gt)



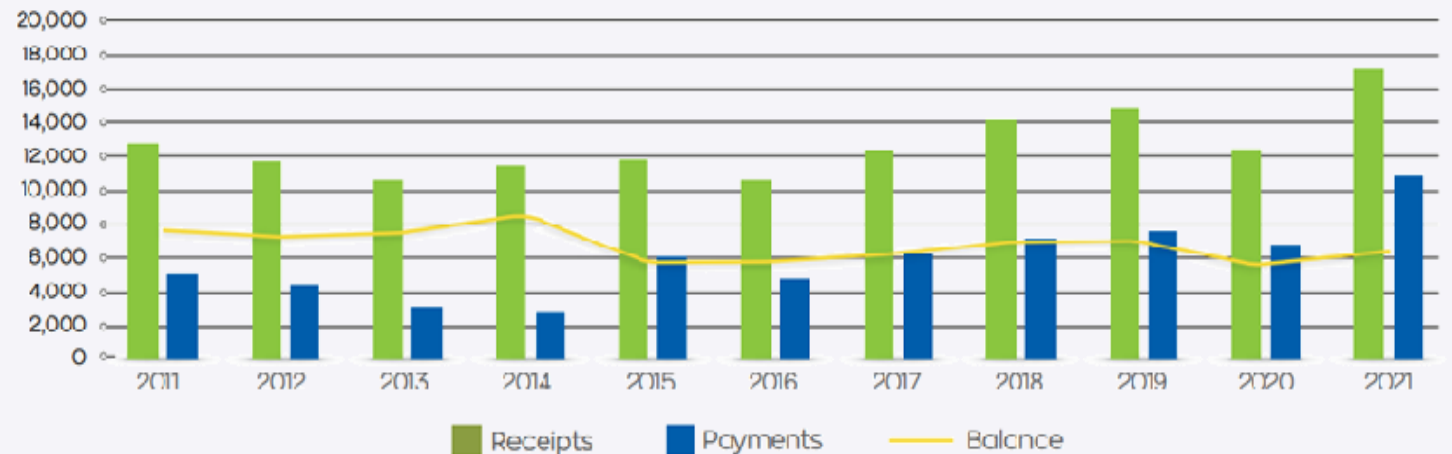
Introduction:

The Maritime Sector within the Greek economy [3]

One of the main pillars of the Greek economy:

- ≈**7%** of Greek GDP (≈3% of Gross Added Value)
- Receipts in the Greece's Services Balance of Payments from maritime transport: >**€17B** (2021)
- >**200.000 jobs**
(≈7% of national workforce)

Foreign Exchange Earnings of Greece from Sea Transport (2011-2021)
(in million €)

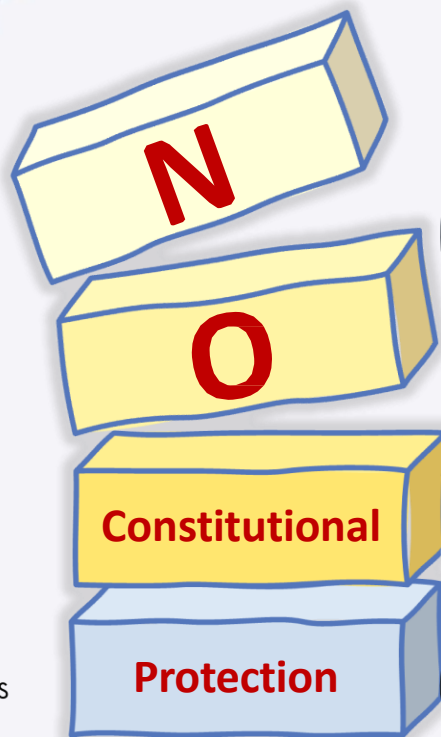


Source: Bank of Greece, 2022

Legal Framework: **Law 27/1975**

“On taxation of ships etc.”

- Constitutionally protected (Greek Constitution, Art. 107)
 - Similarly, L.D. 2687/1953 on the protection foreign exchange (includes registration of ships under Greek flag – Art. 13)
- Only for ships under **Greek flag** (Section A of L. 27/1975)
 - By extension, also covering EU/EEA flags



• **Third-country flags?**

Section C (“Establishment of foreign shipping companies”):

- Management companies established in Greece (Art. 25 of L. 27/1975): **The backbone of Greek-owned shipping groups**
- Link between the ship (third-country flag) and the shipowner (Greek resident)

Greek Tax Regime [1]

Tonnage tax: A flat-rate tax system where the shipowner pays an amount of tax linked directly to the tonnage of vessels operated; the tonnage tax will be payable irrespective of the company's actual profits or losses (*EU Maritime Guidelines 2004*)

Replaces
income tax

Practically applicable
to all vessels
“Category A” &
“Category B”
vessels

First adopted by
Greece (1957)
followed by 22
EU Members & many
other countries
(*e.g. Japan, S. Korea*)

Tonnage taxation extends to:

Owners and
managers of
Greek flagged
vessels

(L. 27/1975, Art. 1)

Owners and managers
of **foreign flagged**
vessels >500 tn
involved in international
transportation &
managed in Greece

(Art. 25 & 26)

Owners of non-Greek
EU/EEA-flagged vessels
involved in domestic
transportation (any tn)
or in international
transportation (<500 tn)

(Art. 26A)

Greek Tax Regime [3]

Tonnage Tax rates (for “Category A” vessels*)

Age of vessel (years)	Rates (US\$ per GT)
0-4	0,53
5-9	0,95
10-19	0,93
20-29	0,88
30 yrs and over	0,68

Gross Tonnage range	Adjustment rate depending on tonnage
100 – 10.000	1,2
10.001 – 20.000	1,1
20.001 – 40.000	1
40.001 – 80.000	0,9
80.001 and above	0,8

* “Category A” types of vessels: a) engine-propelled cargo ships, tankers etc. gross tonnage >3,000 tn; b) cargo ships (dry & liquid loads) gross tonnage 500-3,000 tn & involved in international transportation; c) passenger ships involved in international transportation (irrespective of tonnage); d) passenger ships involved in domestic transportation gross tonnage >500 tn.

Greek Tax Regime [4]

Dividends:

Payment of tonnage tax also exempts shareholders from income tax, both directly or through holding companies (Greek or foreign) up to the level of natural persons

**Both
Greek &
foreign
flag ships**

Transfer of shares:

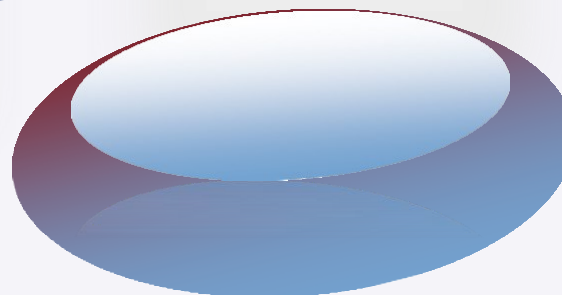
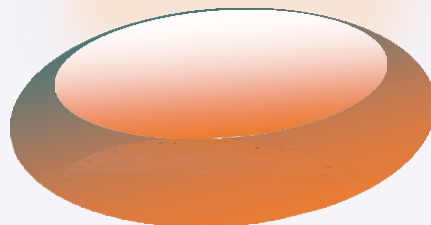
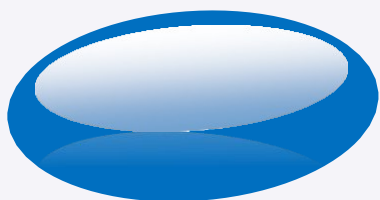
Capital gains realized at the level of shipowner / shipping company and their shareholders, incl. holding companies (both Greek and foreign flag ships)
(Art. 26)

Inheritance tax:

Applies to transfers of vessels, as well as stocks or shares of Greek or foreign shipowner companies (owning Greek or foreign flag vessels >1.500 tn)
(Art. 29)

Also extends to stocks or shares of shareholding companies, whether directly or through holding companies

Further tax exemptions



Greek Tax Regime [5]

Joint liability for payment of tonnage tax:



Ship management companies (established under Article 25 of L. 27/1975) are jointly liable with the ship-owning companies to pay the tonnage tax by the latter, but are not subject to tonnage tax as such

Thus, in principle, tonnage tax must be paid by ship-owning companies, but typically no Greek registration

In practice, the tax is paid by ship management companies (established and tax-registered in Greece) on behalf of ship-owning companies, with respect to each ship managed from Greece

EU Maritime Guidelines

- Commission communication C(2004) 43: *Community guidelines on State aid to maritime transport*. Replaced previous Guidelines (1989 & 1997)
 - Also (2001): White Paper “*European transport policy for 2010: time to decide*”
‘90 % of all trade between the Community and the rest of the world is transported by sea’

- Large part dedicated to **Fiscal Measures** (Chapter 3)

- **Tonnage tax system = *a priori* State aid**

‘These tax relief measures which apply in a special way to shipping are considered to be State aid. Equally, the system of replacing the normal corporate tax system by a tonnage tax is a State aid. “Tonnage tax” means that the shipowner pays an amount of tax linked directly to the tonnage operated. The tonnage tax will be payable irrespective of the company’s actual profits or losses.’

- Advantages in competitiveness: *‘these types of fiscal incentive can generally be endorsed’* (also for ship managers)
- “**Flag link**” – with exceptions, if economic link with Member State demonstrated and tonnage under EU flag maintained or increased
‘tax relief schemes should, as a rule, require a link with a Community flag’
- Tonnage tax rates: *‘the Commission will only approve schemes giving rise to a tax-load for same tonnage fairly in line with schemes already approved’*
- Restricted to shipping activities: no ‘spill-over’ into non-shipping activities
- Member States to *‘preserve normal tax levels for other activities and personal remuneration of **shareholders and directors**’*

Commission proceedings regarding Greek tax regime [1]

Greek regime: 'existing aid scheme' – Art. 108 (1) TFEU

- Est. 1957, remodeled in 1975 (L. 27/1975) – Prior to accession of Greece in the EC (1981)
- Maritime Guidelines (Art. 13): Normally apply to new aid schemes adopted following publication (Jan. 2004)
However, **clause of extension to existing aid schemes** (by 30.6.2005), Member States to confirm, following proposal by Commission
- Regulation (EE) 2015/1589 (“*Procedural Regulation*”): “Co-operation procedure” for existing aid (Art. 21-23)
 - Art. 22: If Commission concludes that an existing aid scheme is not, or is no longer, compatible with the internal market: Recommendation proposing **appropriate measures** (amendment or abolition of aid scheme; introduction of procedural requirements)
 - If accepted, binding to Member State (Art. 23)
 - If not accepted, and Commission still considers measures necessary, it shall initiate a **formal investigation procedure** (Art. 6):
Opening decision publishable in OJ & Third-Party rights
 - Could lead to a ‘*negative decision*’ – Art. 9 (5): ‘*Where the Commission finds that the notified aid is not compatible with the internal market, it shall decide that the aid shall not be put into effect*’
 - Existing aid granted after negative decision, deemed ‘new aid’ and subject to **recovery**
- Co-operation procedure launched by Commission in 2011:
 - **Case SA.33828** – *Tonnage tax scheme and other tax relieves provided in Law No 27 of 19 April 1975 as amended*
 - Letter of 18.12.2015 (Commission Decision C(2015)9019 final): Recommendation proposing appropriate measures (Art. 22)

Until today: No official closing; no opening of formal investigation procedure

Commission proceedings regarding Greek tax regime [2]

EU Commission: 16 Appropriate Measures suggested (Letter of 18.12.2015)

- Greek authorities invited to modify L. 27/1975 within 24 months and **apply from 1.1.2019**
- **Taxation exemptions for shareholders**

'Abolish tax exemptions for income related to dividends paid by shipping companies and capital gains arising from the sale of shares in shipping companies; abolish the exemption from inheritance tax for shareholders of shipping companies'

- **Aspects of tonnage tax system:**
 - **Mainly inadequate 'flag link rules' for non-EU/EEA flag ships**
 - **Several more technical issues:** Excessive eligibility criteria for types of vessels and legal entities (fishing vessels, tugboats, dredgers, yachts, etc.); carving out of non-shipping activities; bare-boat chartering activities between third parties; application of certain discounts introducing discriminatory treatment in favor of Greek interests; inadequate aid cumulation rules; certain transparency & compliance requirements etc.)
 - **General tonnage tax rates are considered adequate** (and even higher than other EU Members) – but application of certain rebates may lead to excessively low (or discriminatory) taxation rates in some cases

Recent precedents approved by Commission (Estonia, Cyprus, Portugal, Slovenia): Exemptions for dividends and capital gains relating to shares in shipping companies **should be abolished**



Greece: **Constitutional protection** of L. 27/1975, reflecting critical importance to Greek economy

- But **not** ships under foreign flag (Section C): Only part of the problem (1/3 of Greek-owned fleet fly EU flags)
- Globalized market – Competitiveness of EU-controlled fleet against third-country flags and tax dumping
- Tonnage tax system: **Not comparable** to ordinary corporate tax system as reference
 - Tax regime for shipping companies has never been part of the ordinary tax system (since WWII) and special tax treatment is constitutionally protected. As a result, this framework does not deviate favorably from any other reference framework, as it may only compared to the tonnage tax system itself, which has always been separate
 - No selective advantage
- Even if comparable: Legitimate aim - **Tax neutrality of organizational forms**
 - Exemption for dividends and capital gains: Equal total tax burden on a shipping enterprise irrespective of the organizational form (individual or company). Otherwise, **double taxation of same profits** (tonnage and income tax)
 - Principle of equality: Commission may not demand that equal situations are treated differently
 - Prevailing nature of Greek shipping groups as SME & family-run businesses would be altered: Abolition of exemptions for shareholders (dividends; capital gains) would favor investor-owned shipping companies against personal or family ownership, without due justification
- Attribution of tax exemptions for shareholders to undertakings? Quantification?
- Retroactive effect (e.g. withheld dividends and past profits, realized capital gains); Transitional regime?

Steps towards a compromise?

- Close technical co-operation between Greece and the Commission
- “New Agreement with the Shipping Community” (2019)
 - Signed Feb. 2019 between Greek Government and Union of Greek Shipowners (UGS)
 - Ratified by Law 4607/2019 (Art. 56)
 - “*Voluntary contribution*” payable by ship owners (from 2018 onwards) as part of their annual tax return
 - 10% flat rate on **repatriated dividends** by shipping companies (ordinary dividend tax rate: 5%)
 - In any case, no less than €40 m. annually
 - “*Voluntary contribution*” is rather mandatory by law, payable in the context of the annual income tax return & enforceable by tax authorities
 - Highly unusual legal form of a “*voluntary contribution*” on a contractual basis, then ratified by law:
Chosen in order to overcome the constitutional obstacles protecting tax exemptions on shipping income & foreign exchange (only applicable for Greek flag), while at the same time preserving the scope of L. 27/1975
 - Permanent solution – As opposed to prior “*Agreement with the Shipping Community*” (2014), valid for 4 years
- Law 4646/2019
 - Series of secondary amendments to L. 27/2975, dealing with specific issues concerning the tonnage tax regime (*fishing vessels and tugboats; ‘Category B’ vessels; yachts; bareboat charterers & ship lessees flying foreign flag; etc.*)

Effective taxation 10% on repatriated dividends

Approval by EU Commission – **Legitimate expectations?**

Next Steps – Pending Issues

- **“Co-operation procedure” still open** – Opening of formal investigation procedure or closing?
- Tax exemptions in **capital gains** & **inheritance tax**?
- **Constitutional issue?**
 - Sensitive timing (see legal-political debate over supremacy of national Constitutions in Germany, Poland etc.)
 - Still, of limited importance (only Greek flag – and by extension EU/EEA flag)
- **‘Flag link’ in tonnage tax?**
 - Derogations permitted under Maritime Guidelines, if adequate economic link with Member State is demonstrated and tonnage under EU flag maintained or increased
 - Constitutional protection does not apply here
- Other pending technical issues expected to be addressed by Ministerial Decision





A large, stylized graphic of the Greek flag, consisting of blue and white horizontal stripes, flowing from the left side of the slide and curving upwards.

Thank you!

Eleftherios A. Rantos
Attorney-at-Law, LLM
Partner

Υ. Αρθρογραφία

Α. Μελέτες, άρθρα και σχόλια αποφάσεων

Α.3. Παρουσίαση του κυρίου Βασίλειου Βύζα, Leader of Tax & Legal Business Unit - PwC Greece, με τίτλο “Fiscal State Aid: A Tool to Counter Corporate Tax Avoidance?” στο Athens EU State Aid Conference 2022: Key Issues for Greece που διοργανώθηκε από το Centre of International and European Economic Law και την Hellenic Association for European Law και που διεξήχθη στις 23/6/2022.



Fiscal State Aid: a tool to counter corporate tax avoidance?

Presentation by **Vassilis Vizas**, Tax & Legal Advisory
BU Leader - PwC Greece
23 June 2022

An issue that makes headlines

FINANCIAL TIMES

30 AUGUST 2016

Apple hit with €13bn EU tax penalty over illegal Irish aid

Brussels urges European and US authorities to extract more tax from tech giant

FINANCIAL TIMES

16 JULY 2016

Apple wins landmark court battle with EU over €14.3bn of tax payments

Judges annul ruling by European Commission in blow to competition commissioner Margrethe Vestager

“

We have to continue to use all tools at our disposal to ensure that companies pay their fair share of tax... Otherwise, the public purse and citizens are deprived of funds for much needed investments



Margrethe Vestager

Executive Vice-President for A Europe Fit for the Digital Age and Competition, European Commission

2

The history

A fundamental principle of the EU architecture: taxation is hands off for EU institutions - MS retain fiscal autonomy - but still EU law sets important boundaries

Initial case law - invoking the fundamental principles

The deconstruction of the principle of autonomy of Member State tax law started as early as the 90s, by both the EU Commission and the ECJ:

- EU Commission adopted the first “tax” directives, i.e. Merger Directive (aimed to ensure tax neutrality in cross border mergers) and Parent - Subsidiary Directive (exempting intra-EU dividends from subsidiaries to their parents, and thus aiming to strengthen the common market by lifting barriers to establishing subsidiaries in other EU Member States).
- Whilst noting in *Royal Bank of Scotland plc v Elliniko Dimosio (Greek State) - Case C-311/1997* that “*although direct taxation falls within their competence, the Member States must none the less exercise that competence consistently with Community law and avoid any discrimination on grounds of nationality*”, the ECJ struck down Greek tax rule imposing a higher corporate income tax rate on foreign banks establishing a branch in Greece compared to domestic banks. At such time such rules were still not inconceivable for Member States.
- A number of ECJ cases followed in the 90s and 00s in a consistent direction of ruling in favor of taxpayers challenging national rules that were imposing stricter restrictions to foreign companies.

A fundamental principle of the EU architecture: taxation is hands off for EU institutions - MS retain fiscal autonomy - but still EU law sets important boundaries

Initial case law - invoking the fundamental principles

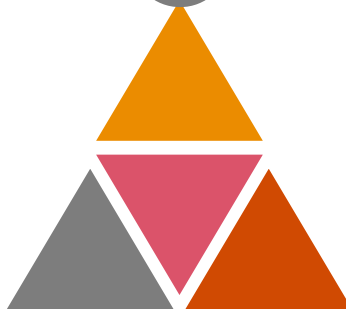
- C-264/1998, ICI: Group loss relief available only to UK groups should be extended to EU subsidiaries
- C-307/1997, Compagnie Saint Gobain: Favorable German rules for domestic companies on benefiting from Germany's Double Tax Treaties should be extended to branches of EU companies
- C-55/1998: Skatteministeriet vs Bent Vestergaard: Denial of deductibility of expenses of a Danish company for a conference carried out in Crete
- C-294/99: Athenian Brewery vs Greek State: Imposition of Greek tax on distribution of untaxed profit comes contrary to EU Parent Subsidiary Directive
- C-196/2004: Cadbury Schweppes plc and Cadbury Schweppes Overseas Ltd v Commissioners of Inland Revenue. UK CFC rules that do not apply to a UK subsidiary of a UK parent should not apply to other EU subsidiaries of such UK parent

Common denominator: restricting national authorities to assess taxes

Common denominator: emphasis on promoting a liberal common market

- Protecting tax basis against bias towards shifting profits abroad
- Special rules against anti-avoidance measures
- Ability to raise taxes to various flows

- Removing tax burdens
- Promoting a liberal economic environment within a common market



ECJ case law evolution on abuse of rights



Culminating to the “Danish cases” and several anti-abuse directives

Key Conclusion

“The general principle of EU law that EU law cannot be relied on for abusive or fraudulent ends must be interpreted as meaning that, where there is a fraudulent or abusive practice, the national authorities and courts are to refuse a taxpayer the exemption from withholding tax on profits distributed by a subsidiary to its parent company,, even if there are no domestic or agreement-based provisions providing for such a refusal.”

Directives

- ATAD I
- ATAD II
- ATAD III
- MINIMUM EFFECTIVE TAX RATE
- DAC 6

3

State Aid rules
and taxation

Fiscal measures and benefits were always targeted by DG Comp

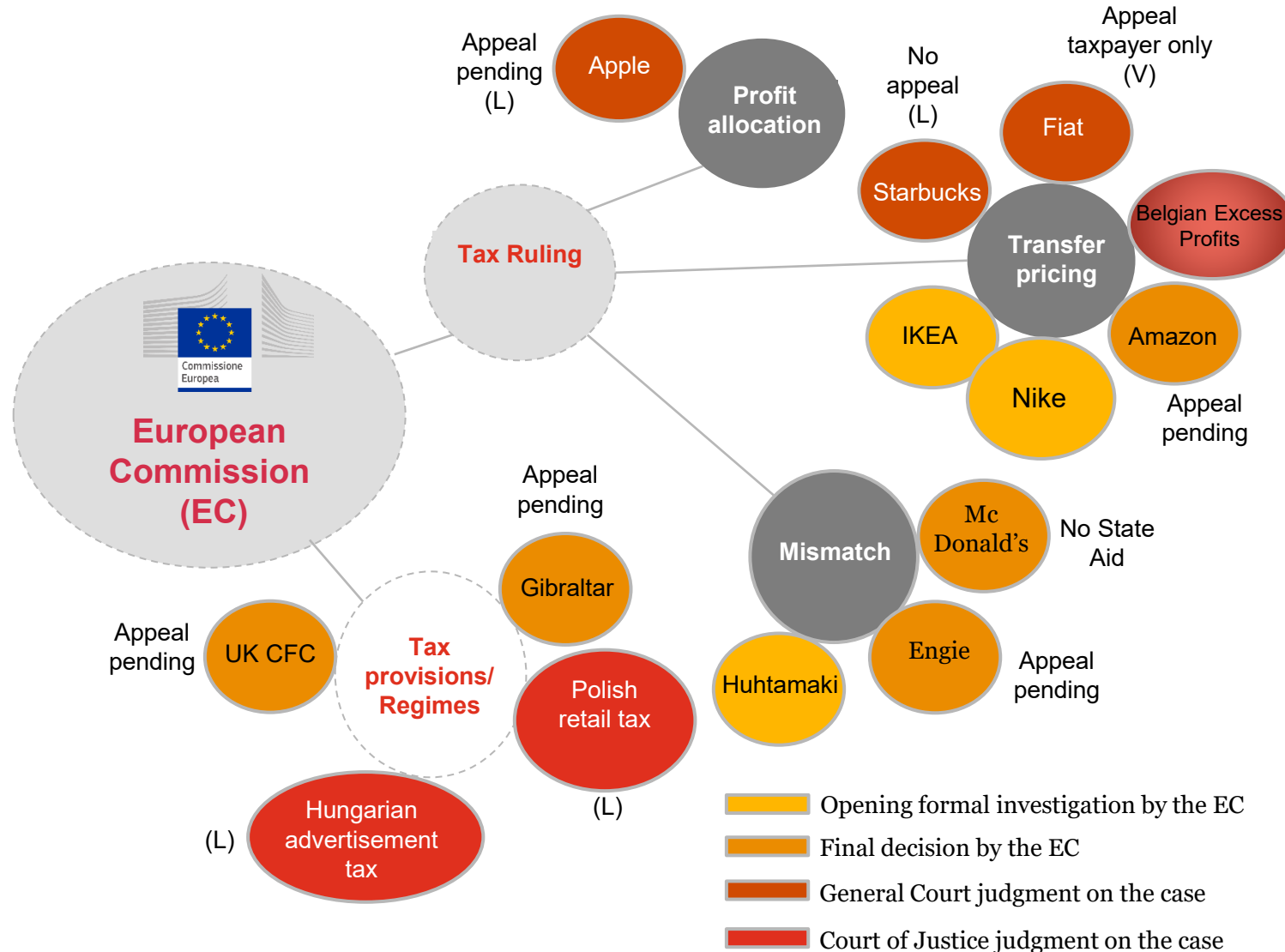
Painful Greek experience

The Commission, in examining the State Aid case C 37/05 (ex NN 11/04), found that the provisions of Law 3220/2004 allowing corporate taxpayers to create a tax exempt reserve constituted unlawful state aid and had ordered the Greek State to recover the aid that was unlawfully granted. Since the Greek State failed to do so within the prescribed time limits, the Court of Justice found that it breached the Commission decision ordering the recovery and imposed a fine on the Greek State (case C-354/10, Commission vs Greece).

But this was not targeting abuse by the corporate taxpayers.



Overview of key fiscal state aid cases initiated by the EC Commission



- The EU Commission seems to have slowed down on tax ruling assessments...
- 42 pending investigations, but 39 of them involve the Belgian excess profits rulings. The other three involve IKEA (18 Dec. 2017), Nike (10 Jan. 2019) and Huhtamäki (7 March 2019).
- Several appeals against GC still pending (including, e.g. the landmark Engie case).

The key features relevant to assess State Aid in fiscal cases

Advantage

An economic benefit which relieves an undertaking of charges that are normally included in its budget. This is the case for:

- tax exemptions,
- preferential tax rates,
- tax deductions, or
- transactions between the tax administration and the taxpayer

Selectivity

Measures that favour certain undertakings or the production of certain goods. In order to identify selectivity, the key exercise is to:

- Identify the reference tax system
- Point to a differentiation therefrom
- Assess that the differentiation is not justified by the system

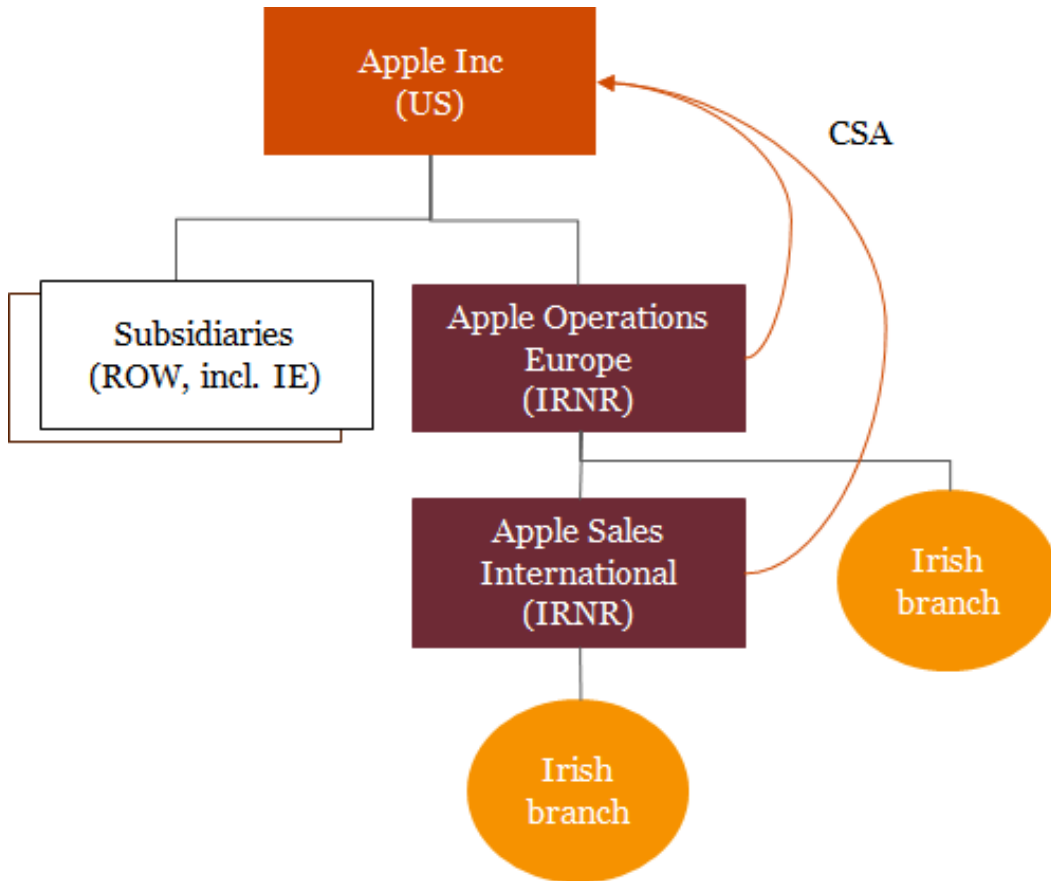
Imputed to MS and affecting trade

Not that contentious usually

4

Apple

Apple - background



ASI & AOE

Apple Sales International (ASI) and Apple Operations Europe (AOE) were two Irish incorporated non-resident companies (IRNR) that were ultimately controlled by Apple Inc.

Irish activities

ASI & AOE operated in Ireland through Irish branches.

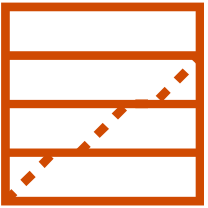
Cost-sharing agreement (CSA)

Under CSA with Apple Inc., in exchange for payments, ASI and AOE held the rights to use Apple's IP to sell and manufacture Apple products outside the Americas.

Tax rulings

The determination of the Irish taxable profits of ASI and AOE had been confirmed by tax rulings granted by Ireland in 1991 and 2007.

Apple - Commission Decision (SA.38373)



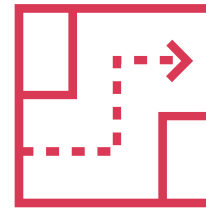
Primary line of reasoning

Selective advantage as a result of profit deriving from IP licenses held by ASI and AOE not being allocated to the Irish branches.



Secondary line of reasoning

Selective advantage as a result of the inappropriate choice of methods of allocating profits to the Irish branches.



Alternative line of reasoning

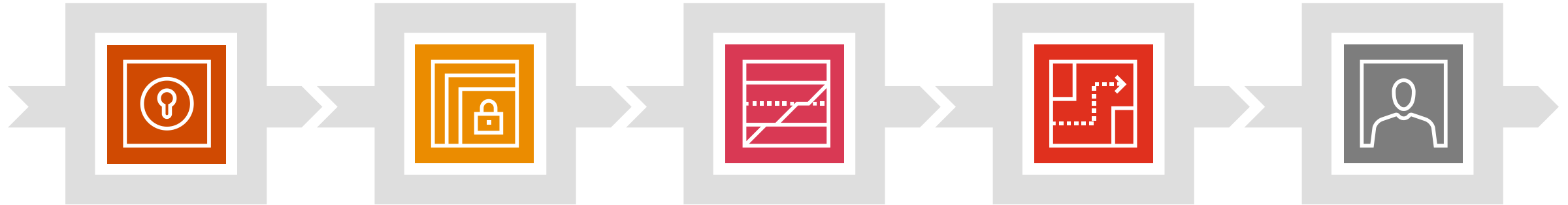
Selective advantage because of derogation from the reference system – even assuming it was Section 25 TCA 97 – by the contested tax rulings, which do not comply with the arm's length principle.



Recovery

~€13bn plus compound interest

Apple - GCEU decision (T-778/16 & T-892/16)



Reference framework

The reference framework is the ordinary rules of taxation of corporate profits in Ireland, including the provisions applicable to non-resident companies.

Profit allocation to branches

If the profit of resident companies is determined under market conditions, and national law treats group companies equal to stand-alone companies, by analogy, the EC is entitled to use the ALP as a “benchmark” for verifying the profits of a branch.

EC primary line of reasoning

The EC failed to prove that the Apple IP should have been allocated to the Irish branches. The fact alone that the foreign HQ did not have personnel is not necessarily an indication that the valuable assets (IP) need to be allocated to the branches

EC secondary line of reasoning

The EC had not demonstrated that there were more appropriate methodologies that would have given rise to higher taxable profits in the Irish branches.

EC alternative line of reasoning

The EC had not proven that the contested tax rulings were the result of discretion exercised by the Irish tax authorities.

Apple - Commission appeal (C-465/20P)

1.1

The GC's failure to properly consider the structure and content of the EC decision and the explanations in the EC's written submissions on the functions performed by the head offices and the Irish branches is a breach of procedure.



1.2

The GC violates the separate entity approach and the ALP by invoking functions performed by Apple Inc. to reject the EC decision's allocation of the Apple IP licences to the Irish branches.



1.3

The GC violates the separate entity approach and the ALP by finding that formal acts taken by the directors of ASI & AOE constitute functions performed by their head offices regarding the Apple IP licences. The GC's reliance on inadmissible evidence is a breach of procedure.



2.1

The GC makes an error of law in the application of the rules on the standard of proof the EC must meet to show an advantage.



2.2

The GC commits a breach of procedure when it relies on arguments to reject the subsidiary finding of advantage that neither Ireland nor Apple made in their applications.



2.3

The GC misrepresented the EC decision and infringed Article 107 TFEU and/or distorted Irish national law in concluding that the EC decision had not established the existence of an advantage under its subsidiary line of reasoning

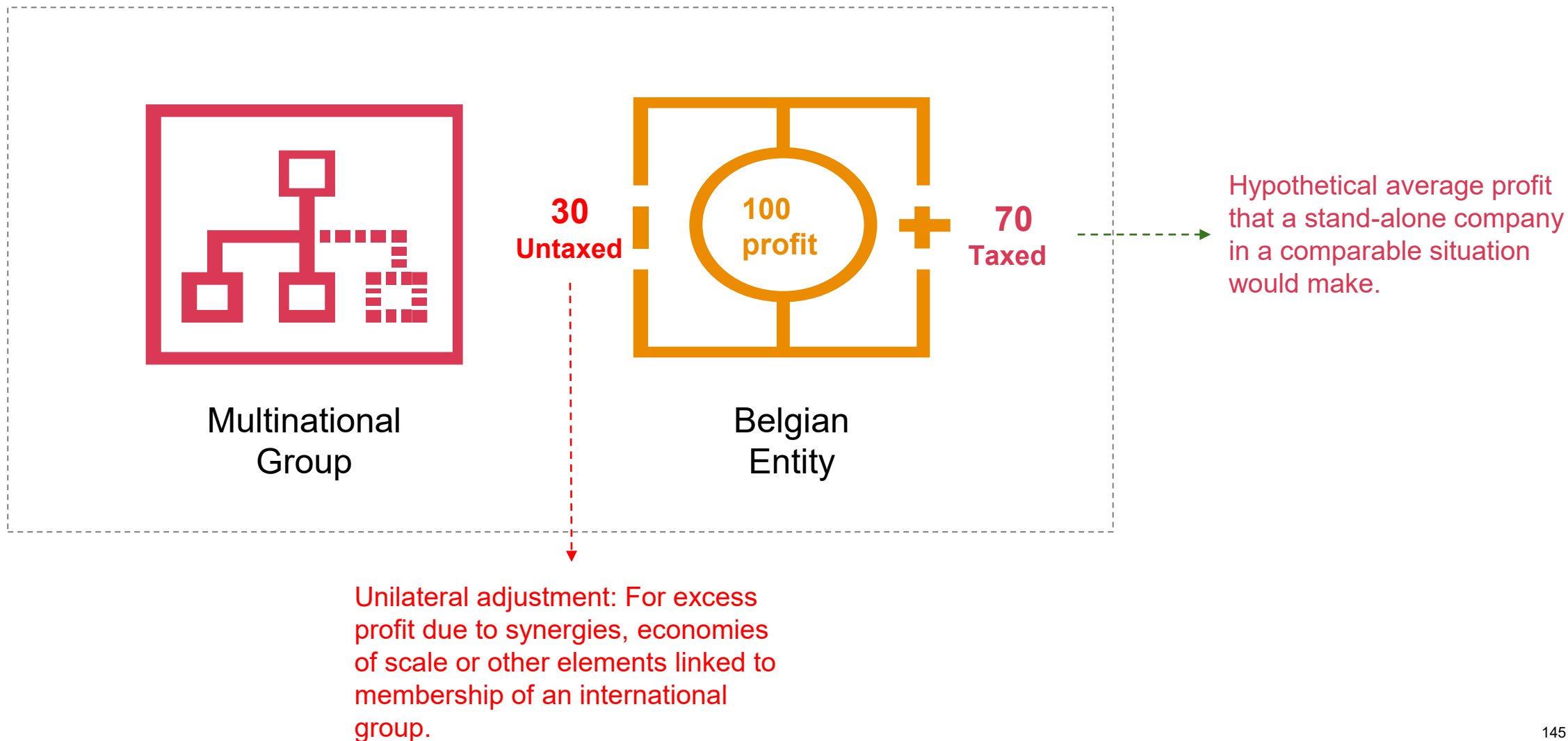


5

Belgian Excess
Profits

Belgian Excess Profits

The Tax measure Explained



Belgian Excess Profits

“Individual Aid” opening decisions - selectivity analysis by the EC

Primary Finding

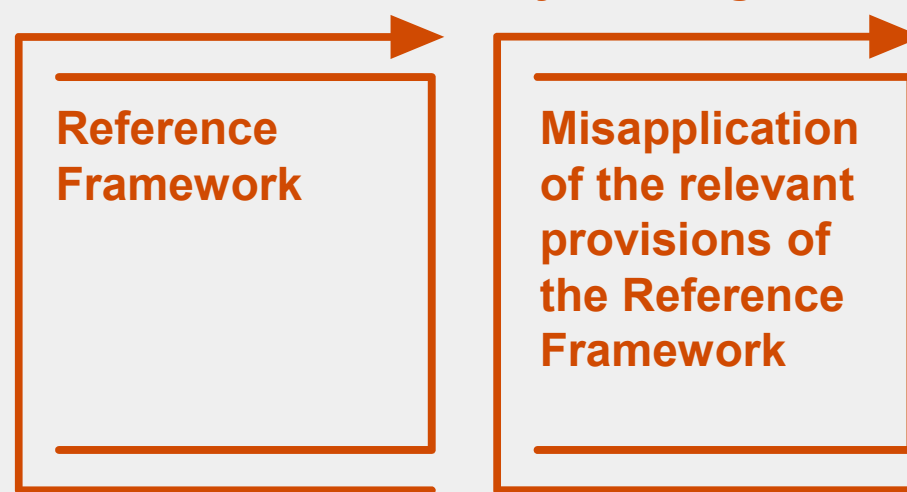


Measure prima facie selective as individual in nature

[and results to an advantage in the form of a reduction of corporate income tax base, without any legal basis or justification].

PwC

First Subsidiary Finding



The Belgian corporate tax system is the reference framework.

Objective of the framework is to tax corporate taxpayers on their total profits as recorded in their accounts with adjustments [+/-] as provided for by tax law.

Article 185(2)(b) BITC has misapplied ‘excess profit’:

- not included in profits of a foreign associate
- not derived from non-arm’s length transactions with foreign associates.

Second Subsidiary Finding



Even if article 185(2)(b) BITC is a legal basis, the measure is discriminatory against:

- corporate taxpayers part of a multinational group which cannot or do not benefit;
- domestic groups;
- standalone entities.

Belgian Excess Profits

EC decision SA.37667 assessed as an aid scheme - Appeals



GCEU Decision T-131/16

Measure not an aid scheme:

- **[x]** Not all essential elements emerge from the 'acts';
- **[x]** BTA had a genuine margin of discretion (rulings not limited to mere technical application of the 'acts');
- **[x]** Beneficiaries of the measure were not defined in a general and abstract manner in the 'acts'.

'Acts' = law/memo/etc but **not the rulings**;
EC ruling sample in this case not sufficient to show **'systematic approach'**.

any act on the basis of
which aid can be
awarded
&
without further
implementing measures
being required
&
made to undertakings
defined within the act in a
general and abstract
manner



CJEU Decision C-337/19 P

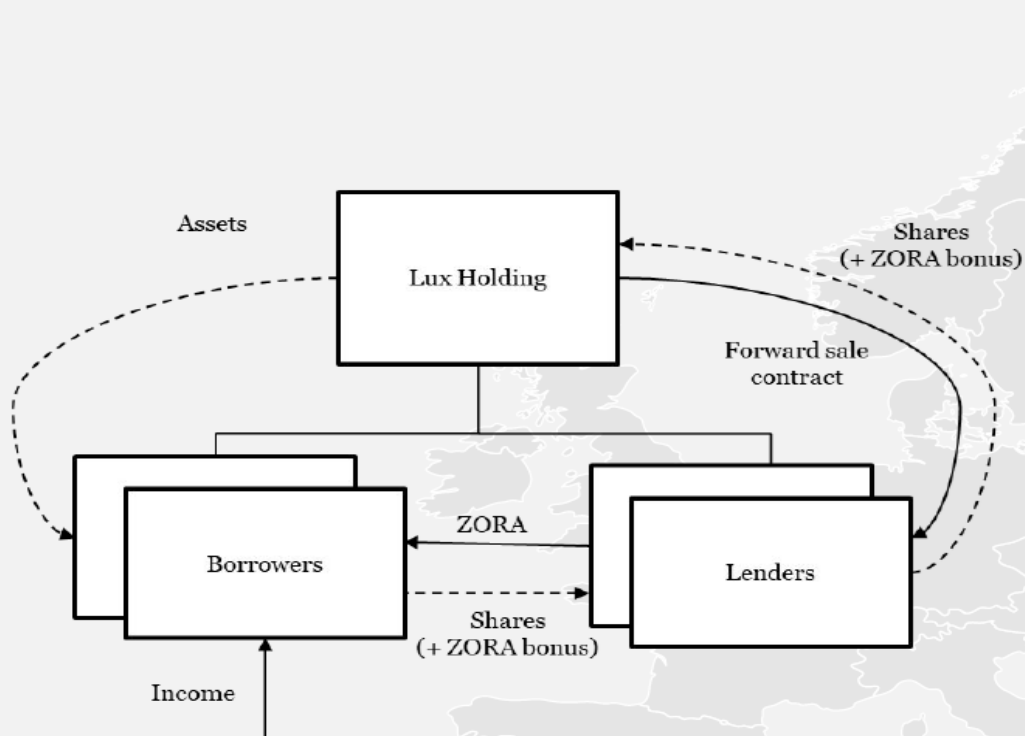
Measure an aid scheme:

- **[✓]** Sample of rulings in this case sufficiently representative to show systematic approach/consistent administrative practice;
- **[✓]** Where the 'act' itself consists of the *consistent administrative practice* then the actions of the administration do not generally constitute 'further implementing measures' - and did not do so in this case;
- **[✓]** Beneficiaries were defined by the consistent administrative practice.

6

Engie

Engie (case T-525/18)



Consideration of final economic result

The GC approved the Commission's approach of analysing this intra-group financing structure by looking at its final economic result of a deduction without an inclusion, rather than looking at each individual transaction in isolation.

Domestic abuse of law provisions

In the light of the objective pursued by the provision relating to abuse of law, the GC concluded that the non-application of these provisions to holding companies that are in the same factual and legal situation as Luxembourg taxpayers that cannot reasonably expect to benefit from the non-application of the abuse of law provisions in cases where the conditions for its application have been satisfied results in a selective advantage to those holding companies.

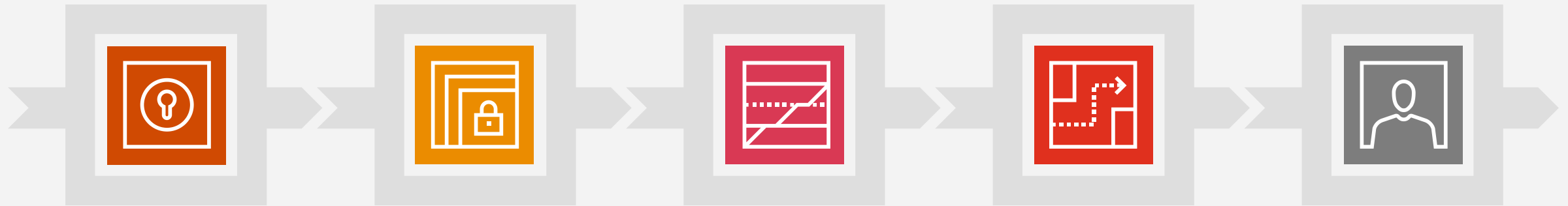
Takeaway

The GC held that the Commission demonstrated to the requisite legal standard a derogation from the reference framework comprising the relevant provisions of Luxembourg tax law. The decision has been appealed to the CJ.

7

UK CFC rules

UK CFC rules (cases T-363/19 and T-456/19)



Reference framework

The reference framework is the overall UK CFC regime, which aims to tax in the UK profits that are artificially diverted outside the UK

Advantage

The exemption from CFC rule implies that a UK resident corporation is not taxed on profits that would normally be taxed under the general CFC rules that are the reference framework

Selectivity

Certain exemptions from the CFC framework seem to cover cases where profits are still artificially diverted outside the UK (e.g. cases where significant people functions on management of interest income are still carried out in the UK)

No justification

Hence the GC found that there was no justification for the selectivity, and simplicity of system was not reason enough

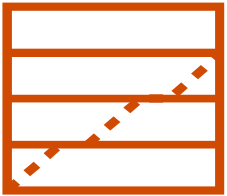
EU freedom of establishment

The GC also dismissed the UK Government's argument that the rule was necessary to comply with EU freedom of establishment as per the Cadbury Schweppes ruling

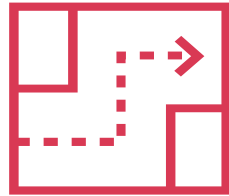


Key takeaways

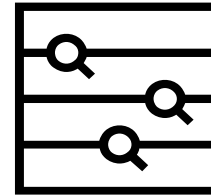
Considerations in light of recent ECJ rulings



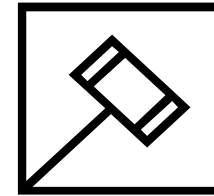
The **legal certainty** that **tax rulings** confer is significantly eroded by State Aid framework. Legal certainty is sacrificed to countering tax avoidance



Selectivity may be a difficult bar to meet. Selectivity and **advantage** may be bundled in the same reasoning, since the advantage is the differentiated tax treatment compared to the reference rule

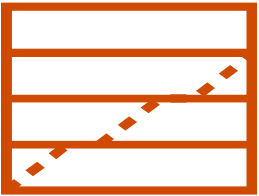


Transfer pricing is not an exact science, so MS have a certain discretion

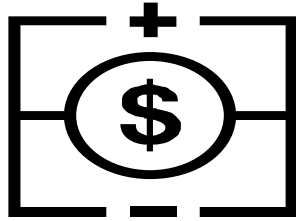


Methodological errors do not lead to a selective advantage. Still, the **arm's length principle** must be respected as a standalone principle

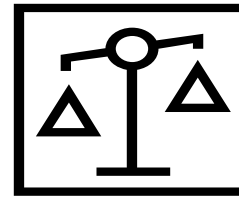
Considerations in light of recent ECJ rulings



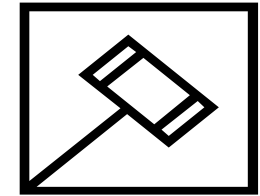
Selectivity may relatively easily be invoked when a loophole cuts across the reference system of taxing corporate profits



Recovery is an ad hoc examination and EC is not required to make a specific assessment in each case



Risk that the EC ends up being a “**second level of jurisdiction**” and take different views on complex and sometimes factual matters such as tax avoidance



EC bears the **burden of proof**

“

Europe's economy is open and closely interlinked to the rest of the world. If this is to remain a strength, we must stay vigilant. That is why we need the right tools to ensure that foreign subsidies do not distort our market, just as we do with national subsidies. The Single Market is key to Europe's prosperity and it only works well if there is a level playing field.



Margrethe Vestager

Executive Vice-President for A Europe Fit for the Digital Age and Competition, European Commission

Thank you

pwc.gr

© 2022 PwC Business Solutions S.A.. All rights reserved. PwC refers to the Greece member firm, and may sometimes refer to the PwC network. Each member firm is a separate legal entity. Please see www.pwc.com/structure for further details.

Υ. Αρθρογραφία

Α. Μελέτες, άρθρα και σχόλια αποφάσεων

Α.4. Παρουσίαση της κυρίας **Κατερίνας Σαββαΐδου**, Αναπληρώτριας Καθηγήτριας της Νομικής Σχολής ΑΠΘ, Κατόχου της Έδρας Jean Monnet στην Ευρωπαϊκή Φορολογική Πολιτική και Διοίκηση, με τίτλο “State Aid and Tax Rulings” στο Athens EU State Aid Conference 2022: Key Issues for Greece που διοργανώθηκε από το Centre of International and European Economic Law και την Hellenic Association for European Law και που διεξήχθη στις 23/6/2022.



Athens EU State Aid Conference 2022 State Aid and Tax Rulings

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



ARISTOTLE
UNIVERSITY OF
THESSALONIKI

Katerina Savvaidou
Ass. Professor Law school - Auth

Jean Monnet Chair
EU Tax Policy & Administration

State aid rules and tax measures

- The need to identify tax measures taken by Member States that distort competition in the single market has been recognized by European Commission since 1998.
- The European Commission has published a Communication on the application of state aid rules to measures related to direct corporate taxation, in order to provide some clarification regarding the classification of a tax measure as "aid" within the meaning of state aid rules.

State aid rules and tax measures

- In order for a measure to be considered illegal and incompatible with the relevant EU rules:
 - state aid should provide the beneficiaries with an advantage, which leads to a reduction in their tax burden, and which can be provided in various forms, in particular:
 - ✓ by reducing the basis for calculating the tax,
 - ✓ the partial or complete reduction of the tax amount,
 - ✓ the postponement or cancellation of the payment of a tax debt, or
 - ✓ even its extraordinary settlement.
 - the advantage must be provided by the state or with state resources,
 - distort competition in the single market and affect trade between EU Member States and
 - be specific or selective, ie favoring certain companies or certain industries.
- ❖ In any case, the above four criteria must be met cumulatively to judge that a tax measure is state aid, while they are interpreted broadly.

State aid rules and tax rulings

- The Commission in its Communication of 1998 referred to "tax rulings" and stated that "any administrative decision which deviates from the general rules of taxation in order to favor individual undertakings is a presumption of the existence of State aid and must be examined in detail".
- European Commission Note (2016): any information or communication or any other tool or action with similar implications from or on behalf of the Member States concerning the interpretation or application of tax law.
- Council Directive 2015/2376 amending Directive 2011/16 on the mandatory automatic exchange of information in the field of taxation ("DAC 3"): includes definitions of the concepts of ex ante tax rulings and advance pricing arrangements (APAs).
- Greece provided for APAs in the Code of Tax Procedures.

State aid rules and tax rulings

- Tax rulings came under the microscope of the European Commission's investigation later, mainly in the wake of the so-called “tax scandals” (Luxleaks, Panama Papers), as well as growing pressure by various non-governmental organizations and citizens of the EU, which to the OECD taking an international initiative to tackle the erosion of the tax base and the transfer of profits abroad (“BEPS project”).
- The European Commission launched in June 2013 an investigation into favorable tax rulings in seven EU Member States, which subsequently extended to all EU Member States.
- According to Commission, tax rulings are in themselves perfectly legal, as they are declarations of intent issued by the tax authorities to clarify to companies how corporate taxes are calculated or the application of special tax provisions.

State aid rules and tax rulings: European Commission's approach

- However, after the completion of the relevant thorough investigations, the European Commission issued decisions, on the basis of which Luxembourg, Netherlands and Ireland had granted selective tax advantages to FIAT, Starbucks and Apple.
- Similarly, the European Commission concluded that Belgium was granting a selective tax advantage to at least thirty-five multinational companies on the basis of the excess profit exemption tax scheme in breach of European Union State Rules.
- Between 2017-2019 were completed investigations regarding “tax rulings” that were issued for Amazon, McDonald's and Engie in Luxembourg, Nike in the Netherlands, Huhtamäki in Luxembourg and the UK Tax System for Controlled Foreign Companies (CFC rules).

State aid rules and tax rulings: European Commission's approach

- The European Commission's approach to its decisions regarding the compatibility of certain tax rulings with state aid rules has been criticized by the theory that the Commission is eroding the sovereignty of Member States in the field of direct taxation and covert tax harmonization.
- However, EU Courts of Justice pointed out that while direct taxation is a matter for the Member States, the latter must in any case exercise that power in accordance with EU law, in particular primary law relating to respect for fundamental freedoms and state aid rules.

State aid rules and tax rulings: European Commission's approach

- According to the European Commission, the purpose of controlling EU state aid is to ensure that Member States do not offer selected companies more favorable tax treatment than others through tax rulings or otherwise.
- Transactions between companies of a corporate group must be priced in a way that reflects the economic reality (payments between two companies belonging to the same group must comply with arrangements made under the terms applicable to trade between independent undertakings in accordance with the "arm's length principle").
- Therefore, tax rulings cannot, according to the European Commission, authorize methods of documenting intra-group transactions to determine transfer pricing that are not economically justified and misplaced profits for the purpose of the reduction of taxes paid by companies, as this practice gives companies an unfair competitive advantage over other companies that are taxed on their real profits, because they pay market prices for the products and services they use.

State aid rules and arm's length principle

- Regarding the content of the "arm's length principle", the Commission clarified that it applies it in the light of state aid rules which prohibits unequal tax treatment of economic operators in a similar legal and factual situation, and that this is part of its assessment regardless of its integration by the Member States into their national legal system.
- The arm's length principle, invoked by the Commission is not the one mentioned in the OECD guidelines. The Commission makes the OECD guidelines binding through the application of State aid rules.
- The Commission's approach, which is to adopt its own independent arm's length principle, has been criticized by the theory that it violates the OECD guidelines on intragroup pricing of transactions.

State aid rules and EU Courts decisions

- EU courts have upheld the Commission's view that the "arm's length principle" can be applied in order to rule on the granting of a tax advantage.
- According to the General Court, when the European Commission examines whether a method validated by a national tax measure leads to a result which has been achieved in accordance with the "arm's length principle", it does not in principle exceed its powers.
- However, the General Court has also placed some restrictions on this power of the European Commission.
- When the Commission uses the tool of the arm's length principle to check whether the taxable profit of an affiliated company under a tax measure corresponds to a reliable approach to a taxable profit generated under market conditions, the Commission can determine an advantage within the meaning of Article 107 (1) TFEU only if the variance between the two comparable elements exceeds the inaccuracies inherent in the methodology used to achieve this approach.

State aid rules and EU Courts decisions

- The General Court has given some clarifications regarding the burden of proving the existence of a selective advantage:
 - the shortcomings which the European Commission may identify in relation to the incomplete and sometimes inconsistent nature of the contested tax decisions are not enough, to prove the existence of an advantage within the meaning of article 107 par. 1 TFEU.
 - On the contrary, the European Commission will have to prove methodological errors in the contested "tax rulings", which would lead to a reduction in the taxable profits of the companies concerned compared to the tax burden resulting from the application of the usual tax rules.

The concept of selectivity of tax measures

- The concept of selectivity of tax measures has been the subject of controversy between the European Commission and the Member States.
- The Courts of the Union carry out in a three-stage analysis to assess the selectivity of a particular tax measure,
 - the recognition of the common or normal tax system in the EU Member State which is the "the reference system"
 - the assessing whether the tax measure in question is a derogation from the above-mentioned reporting system in the sense that it distinguishes between economic operators who are in a comparable factual and legal status
 - and in case of an affirmative answer to this question in the examination of the justification of the measure by the nature and the general shape of the reference system

The concept of selectivity of tax measures in tax rulings cases

- However, the European Commission has taken the view that in cases where tax rulings concern individual aid measures, the determination of selectivity coincides with the determination of economic advantage and therefore no separate analysis of selectivity is required.
- The European Commission does not follow the established case law of the Courts of the EU practice of three-stage selectivity analysis at the stage of examining the selectivity of a tax rulings.
- The European Commission does not consider separately the existence of an advantage and then the selective nature of the measure, thus merging the two concepts of “advantage” and “selectivity”, which are two different preconditions for proving the existence of incompatibility with EU State aid rules.

Assessment of the selective advantage and the determination of the reference system

- The existence of an advantage can only be demonstrated in comparison with "ordinary taxation".
- However, the European Commission, in order to assess whether an individual tax ruling offered a selective advantage, considered the ordinary rules of corporate profit tax as the reference system.
- According to the new approach of the European Commission, an economic advantage granted to a multinational company without being granted to independent companies meets the criterion of selectivity.
- According to this approach independent companies ("standalone companies") are considered comparable to companies that are part of a multinational group of companies both legally and factually taking into account the purpose of internal corporate tax rules.
- However, this approach contradicts an earlier approach by the European Commission, according to which different treatment between independent and multinational corporations does not lead to a decision on compliance with the selectivity criterion.

Final remarks

- In view of the pending cases in the Court of Justice of the EU, to which the states that issued the disputed "tax rulings" and the companies beneficiaries have appealed for the annulment of the relevant decisions of the European Commission, the position of the Court regarding the content of the principle of the "arm's length principle", but also the content of the selectivity of tax measures is awaited with interest.
- The issue will also be on the agenda in the near future, as the European Commission continues to examine the tax practices of the EU Member States, while new in-depth investigations are expected to be launched to determine the violation of the European Union state aid rules in other cases.
- There is a general concern about the importance of these tax rulings, the purpose of which is to ensure tax certainty for companies that request it.
- However, the European Commission's challenge to Member States' tax rulings calls into question their effectiveness as a tool to enhance tax certainty. The need for tax security is increasingly pressing, and the lack of such uncertainty could then be a disincentive to investment in EU.

Final remarks

- It is certain that the European Commission "has not yet said its last word" on tackling harmful tax competition through the application of state aid rules.
- The theory points out that despite the "defeat" of the European Commission in the judiciary following the rulings of the Court of Justice, Commission does not seem to have lost the war against multinational corporations due to the significant developments taking place in recent months on the reform of the international corporate tax system, in particular:
 - the Global G20 agreement on the partial redistribution of profits to the market jurisdictions and the introduction of the global minimum corporate tax on the profits of multinational companies and
 - the acceptance of this agreement at European Union level and the adoption by the European Commission of a proposal for a Directive to ensure a minimum real tax rate for the global activities of large multinational groups for the implementation of the historic global tax reform agreement.

VI. Επισκόπηση αρθρογραφίας σε επιστημονικά ελληνικά περιοδικά (ενδεικτικά και κατά αλφαβητική σειρά)

A. Ελληνική Αρθρογραφία

- Αθανασάκη Β., Η φορολογία υπό το πρίσμα των κριτηρίων ESG για τους παράγοντες που συνδέονται με το περιβάλλον την κοινωνία και τη διακυβέρνηση, Επιχείρηση, τεύχος 193/2022, σελ. 508
- Αθανασάκη Β., Φορολογικά κίνητρα για την ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς, Προτεινόμενα μέτρα, απώτεροι στόχοι και δυνητικά αποτελέσματα από άποψη φορολογικής πολιτικής ΔΕΕ 5/2022.
- Γαλεγαλίδου Μ., Η παραγραφή διακόπτεται με την κοινοποίηση και όχι με την έκδοση της καταλογιστικής πράξης – Αντισυνταγματική η διάταξη του άρθρου 72 παρ. 11 (εδ. γ') ΚΦΔ, κατά τη μόλις δημοσιευθείσα με αριθμό 616/2021 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, ΔΦΝ 1689/2022
- Γαλεγαλίδου Μ., Η εισφορά μετρητών σε κεφάλαιο εταιρείας, δεν αποτελεί «συμπληρωματικό στοιχείο», κατά την έννοια των διατάξεων των άρ. 84 παρ. 4 περιπτ. β' και 68 παρ. 2 περιπτ. α' του Ν. 2238/1994. Σ.τ.Ε. 713/2021, ΔΦΝ 1690/2022
- Ζωγραφάκης Ν., Θεωρία Παιγνίων και Φορολογία - Η περίπτωση της DAC 6, Επιχείρηση, τεύχος 192/2022, σελ. 403
- Ηλιοπούλου Β. / Ντεμίρογλου Ν., Αλλαγή Φορολογικής Κατοικίας: Το πλαίσιο οι πρακτικές και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι φορολογούμενοι, Επιχείρηση, τεύχος 192/2022, σελ. 410
- Κουλιάλης Χ., ΔΛΠ 37 - Προβλέψεις ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία (Εφαρμογές και παραδείγματα), , Επιχείρηση, τεύχος 192/2022, σελ. 419
- Κουλιάλης Χ., Κατάσταση ταμειακών ροών στα ΔΛΠ και συνοπτικά παραδείγματα, Επιχείρηση, Νομική Βιβλιοθήκη, 191/2022, σελ. 340
- Λεβεντάκης Δ., Η φορολογία των προγραμμάτων διάθεσης μετοχών ανωνύμων εταιρειών (Μέρος Β'), Επιχείρηση, Νομική Βιβλιοθήκη, 191/2022, σελ. 329
- Μάλλιου Α., Οι στόχοι του Προϋπολογισμού 2022 και οι δυνατότητες της τεχνητής νοημοσύνης, ΔΦΝ 1688/2022

VI. Επισκόπηση αρθρογραφίας σε επιστημονικά ελληνικά περιοδικά (ενδεικτικά και κατά αλφαβητική σειρά)

- Νασόπουλος Α., Απαλλασσόμενα του φόρου έσοδα νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, Επιχείρηση, τεύχος 193/2022, 517
- Νασόπουλος Α., Επίδραση των ΕΛΠ στη Φορολογία Εισοδήματος, Επιχείρηση, τεύχος 192/2022, σελ. 414
- Σγουρινάκης Ν., Χαρακτηριστικά και λογιστική αντιμετώπιση των ιδρυτικών τίτλων, Επιχείρηση, Νομική Βιβλιοθήκη, 191/2022, σελ. 345

VI. Επισκόπηση αρθρογραφίας σε επιστημονικά ελληνικά περιοδικά (ενδεικτικά και κατά αλφαβητική σειρά)

B. Ξενόγλωσση αρθρογραφία

- Geringer S., Critical Review Of The ATAD Implementation: The Implementation of the ATAD by Austria, Intertax Volume 50, Issue 4, (p. 356)
- Hadwick D., ‘Behind the One-Way Mirror: Reviewing the Legality of EU Tax Algorithmic Governance’, EC Tax Review, Vol. 31 (2022) Issue 4, (p. 184)
- Merkx M., Janssen A., Leenders M., Platforms, a Convenient Source of Information Under DAC7 and the VAT Directive: A Proposal for More Alignment and Efficiency, EC Tax Review, Vol. 31 (2022) Issue 4, (p. 202)
- Navarro A., Access to Tax Treaty Dispute Resolution Mechanisms in Cases of Abuse Intertax Volume 50, Issue 4, (p. 341)
- Pantazopoulos P., Kalampaliki K., A Critical Approach on the Greek Implementation of the DAC6 Intertax Volume 50, Issue 6-7, (p. 543)
- Savvaidou K., Athanasaki V., Contemporary challenges of tax certainty in the ever-evolving tax environment: digital tax, GAARs and tax rulings in the field of fiscal state aid, International Tax Law Review (RIVISTA DI DIRITTO TRIBUTARIO INTERNAZIONALE), “Sapienza University of Rome”, published by “Sapienza University Press”, No. 2/2021
- Tandon S., The Need for Global Minimum Tax: Assessing Pillar Two Reform Intertax Volume 50, Issue 5, (p. 396)
- Titus A., Global Minimum Corporate Tax: A Death Knell For African Country Tax Policies? Intertax Volume 50, Issue 5, (p. 414)

Το υλικό αυτό περιέχει αποκλειστικά και μόνο γενικές πληροφορίες και η έδρα Jean Monnet στην Ευρωπαϊκή Φορολογική Πολιτική και Διοίκηση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης δεν δύναται να εκληφθεί ότι δι' αυτού παρέχει συμβουλές ή υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, προτείνουμε ότι οι αναγνώστες θα πρέπει να αναζητήσουν εξειδικευμένες συμβουλές σχετικά με κάθε ειδικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν. Η έδρα Jean Monnet στην Ευρωπαϊκή Φορολογική Πολιτική και Διοίκηση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης δεν αποδέχεται ευθύνη για οιαδήποτε ζημία υποστεί οποιοσδήποτε που βασίστηκε στο παρόν. Το εν λόγω υλικό απηχεί αποκλειστικά την άποψη των συγγραφέων και σε καμία περίπτωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, τα οποία δεν ευθύνονται για οποιαδήποτε τυχόν χρήση των περιεχόμενων πληροφοριών.

Στην Έδρα Jean Monnet σεβόμαστε την ιδιωτικότητά σας και δεσμευόμαστε να διασφαλίζουμε το απόρρητο και την εμπιστευτικότητα των προσωπικών σας δεδομένων. Σε συμμόρφωση με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (679/2016/EE - GDPR), χρειαζόμαστε τη συναίνεσή σας για να σας ενημερώνουμε για τις δραστηριότητες της Έδρας και να σας προσκαλούμε σε εκδηλώσεις, ομιλίες και συνέδρια που διοργανώνει. Μπορείτε να ανακαλέσετε οποτεδήποτε την παραπάνω συναίνεσή σας, καθώς και να ασκήσετε τα δικαιώματα που σας παρέχει η σχετική με τα προσωπικά δεδομένα νομοθεσία.

Νομική Σχολή ΑΠΘ, Πανεπιστημιούπολη, 54124 Θεσσαλονίκη, T: +30 2310 996510, F: +30 2310 995272, E: info@law.auth.gr

© 2022 Όλα τα δικαιώματα κατοχυρωμένα.

Για να μη λαμβάνετε emails σχετικά με αυτό το θέμα, παρακαλώ όπως αποστείλετε ένα απαντητικό email με τη λέξη “Unsubscribe” στο πεδίο του θέματος.